

2018 г.

БЪЛГАРСКА СТОПАНСКА КАМАРА
съюз на българския бизнес

XV ОБЩО СЪБРАНИЕ

5 дек.
2018

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА БСК
В ПЕРИОДА 2014-2018 Г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ОРГАНИЗАЦИОННО РАЗВИТИЕ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ЧЛЕНОВЕТЕ	4
❖ Взаимодействие с браншовите организации.....	4
❖ Взаимодействие с регионалните организации.....	5
❖ Установяване на националната представителност на БСК през 2016 г.	7
❖ Нови членове.....	8
❖ УСЛУГИ – заверка на сертификати за произход и други външнотърговски документи, сертификати за форсмажор, превод, заверка и легализация на документи	8
❖ Трудности, проблеми и нереализирани възможности	9
❖ Препоръки за следващия 4-годишен период:	10
ПРАВНИ УСЛУГИ И АРБИТРАЖ	10
❖ Подготовка на становища и позиции по проекти на нормативни документи	10
❖ Участия в работни групи.....	11
❖ Текущи дейности.....	11
❖ Арбитражен съд.....	12
ПАРЛАМЕНТАРНА ДЕЙНОСТ	12
❖ Представяне на становища по законопроекти.....	12
❖ Съдействие на членовете	12
❖ Срещи с народни представители	12
ДЕЙНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ИНДУСТРИАЛНОТО РАЗВИТИЕ	13
❖ Участия в работни групи и други органи за партньорство	13
❖ Подготовка на аналитични материали и становища, и подпомагане на членовете	13
ДЕЙНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ОПАЗВАНЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА	15
❖ Участия в работни групи и други органи за социално партньорство	15
❖ Подготовка на аналитични материали и становища	16
❖ Работа по проекти.....	16
❖ Съдействие на членовете на БСК.....	17
ТЕХНОЛОГИЧНО РАЗВИТИЕ, ИНОВАЦИИ И НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ	17
❖ Организационна дейност	17
❖ Съдействие на членовете и осъществяване на партньорства	18
❖ Участие в проекти	18
ЗАЩИТА НА РАБОТОДАТЕЛСКИТЕ ИНТЕРЕСИ	19

❖	Участия в органи за социално сътрудничество	19
❖	Подготовка на анализи, становища и предложения	19
❖	Трудова миграция и трудова мобилност.....	21
❖	Взаимодействие в рамките на АОБР и формат „4+2“	22
❖	Постигнати резултати	23
❖	Основни заключения:.....	24
ВЪНШНОИКОНОМИЧЕСКО СЪТРУДНИЧЕСТВО И ПОДПОМАГАНЕ НА ИЗНОСА		25
❖	Подпомагане на интернационализацията на предприятията	25
❖	Изпълнение на проекти.....	25
❖	Аналитична дейност и подготовка на становища на БСК.....	26
❖	Участия в работни групи.....	26
❖	Ефективност.....	27
ПАРТНЬОРСТВО С МЕЖДУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ.....		27
❖	Българско председателство на Съвета на ЕС.....	27
❖	Международни организации	28
❖	Международни проекти.....	28
ОЦЕНКА НА КОМПЕТЕНЦИТЕ НА РАБОТНАТА СИЛА		29
❖	Изпълнение на проекти.....	29
❖	Други дейности	31
❖	Основни направления за бъдещата дейност	34
ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ		34
❖	Професионални обучения и обучения по ключова компетентност	34
❖	Участие на експерти от програмата в ръководни органи и работни групи	35
❖	Участие в проекти	36
❖	Експертна и консултантска дейност	36
КОМПЮТЪРНО ОБУЧЕНИЕ		37
❖	Обучение по дигитални компетенции	37
❖	Сиско академия.....	37
❖	Работа по проекти.....	37
КОРПОРАТИВНА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ		38
КОМУНИКАЦИИ И ПРОТОКОЛ		38
❖	Комуникационно обслужване на събития на БСК и членове на Камарата	38
❖	Онлайн дейности и маркетингови услуги.....	39
❖	Протоколни дейности.....	40
❖	Участие в проекти	40
❖	БСК в медиите	41

ПРИЛОЖЕНИЯ	42
❖ Приложение 1: Становища, изготвени и разпространени самостоятелно от БСК и в сътрудничество с други организации.....	42
❖ Приложение 2: Статистика на разпространени самостоятелно от БСК и в сътрудничество с други организации становища и позиции.....	51
❖ Приложение 3: Client Relations Management – постигнати резултати от Център „Външноикономическо сътрудничество“	52
❖ Приложение 4: Обучени в ЦПО при БСК лица до края на м. септември 2018 г.....	52
❖ Приложение 5: Обучения, проведени от Център „Чиста индустрия“	53
❖ Приложение 6: Организиран от Пресцентъра на БСК пресконференции	54
❖ Приложение 7: Бюлетини на БСК	56
❖ Приложение 8: Публикации в сайта на БСК	57
❖ Приложение 8а: Материали от рубриката «Стига вече!»	58
❖ Приложение 9: Публикации в сайта Competencemap.bg	58
❖ Приложение 10: БСК в социалните мрежи.....	59
❖ Приложение 11: Аудитория на сайтовете на АОБР – www.aobe.bg и www.bgrabotodateli.bg	59
❖ Приложение 12: БСК в медиите	60

Основополагащи за работата на БСК с колективните членове са насоките, приети от проведеното през 2014 г. Общо събрание. БСК многократно е разглеждала в своите ръководни органи проблемите на колективните членове, техните предложения и инициативи в защита на интересите на бизнеса. На тази основа са формирани и утвърждавани от УС политиките за работа с членуващите в БСК браншови организации. Практическите действия за реализирането на тези политики са в съответствие с основните решения на УС за дейността с браншовите организации. Основните цели и тенденции са свързани с търсенето, мултиплицирането и утвърждаването на положителни национални и европейски „добри практики“, които да се препоръчват за усвояване и приложение от колективните членове.

Утвърдените политики за работа на БСК по дейности с браншовите и регионалните организации за гарантиране защитата на индустриалния и работодателски интереси в национален и регионален мащаб за периода 2014-2018 г. бяха насочени основно в следните направления:

- **Анализиране и управление на рисковете, и защита на общите интереси** на членовете на БСК;
- **Разкриване резервите в потенциала** на регионалните сдружения и превръщането им в желан партньор на малките и средни предприятия и на местните администрации по региони, вкл. чрез прилагане на нови подходи и усилия за публично присъствие и активност;
- **Финансово и организационно стабилизиране** на отделни организации и сдружения от мрежата на БСК, вкл. подобряване ефективността на управление на собствеността, изграждане и поддържане на експертни мрежи към сдруженията;
- **Споделяне и мултиплициране на положителни „добри практики“**, които да подобряват работата на националната мрежа на БСК, в т.ч. чрез генериране на идеен потенциал „отдолу нагоре“;
- **Актуализиране и разширяване обхвата на предлаганите услуги** от представителите на регионалните организации, вкл. разработване на нов тип платени услуги към клиенти и членове (стартиране на бизнес, достъп до финансиране, управление на проекти и др.);
- **Дейности по привличане на нови членове;**
- **Подобряване събираемостта на имуществени вноски.**

❖ *Взаимодействие с браншовите организации*

През отчетния период броят на членуващите в БСК браншови сдружения и съюзи нарасна с **15 нови организации с над 300 членуващи в тях предприятия, с повече от 40 000 заети лица.**

Активни практически инициативи в полза на своите членове осъществяват **124 браншови организации и съюзи**, членуващи в БСК. Всички те са пряко или косвено свързани с индустриалната сфера, отразяват съвременната и перспективна структура на българската икономика, като покриват почти всички позиции от КИД-2018, по които се установява съответствието с критериите за национална представителност.

Налице е по-голяма самостоятелност в дейността на вече утвърдени браншови организации и техните ръководства – практика, насърчавана от БСК.

Бавното икономическо възстановяване, постоянното поскъпване на енергийните ресурси и предизвикателствата пред индустриалното развитие на България, очакваното реструктуриране на индустрията, както и специфичните изисквания на утвърждаващата се т.нар. „зелена икономика“ очевидно ще повлияят съществено и върху структурата на браншовите организации и ефективността им при защитата на интересите на бизнеса. В тази връзка, изключителен интерес представлява опитът в индустриалните отношения на водещите страни в ЕС, при които се търси обединяване на фирмите в организации, освен на секторен принцип, и на основата на **съвременни „технологични платформи“**. БСК се стреми да следва тези световни тенденции и да насърчава този нов тип бизнес обединения.

Като национална представителна работодателска организация, БСК не сменя от дневния си ред утвърждаването на **европейския модел на индустриалните отношения**. Активното партньорство с браншовите организации в различните органи за сътрудничество и консултиране на различни управленски нива оказва значим ефект върху развитието и конкурентостта на българската индустрия и икономиката като цяло. Членуващите в БСК браншови организации са активни участници в социалния диалог на браншово равнище (вкл. съвети за тристранно сътрудничество и съвети за условия на труд). По-голямата част от тях са страна по действащи браншови колективни трудови договори със съответните партньорски браншови синдикални организации. Това е още едно признание за авторитета на колективните членове на БСК, както в България, така и в рамките на Европейския социален диалог и общността на работодателите в международен план.

Един от най-важните приоритети, които стоят на вниманието на УС и оперативното ръководство на БСК, е **отстояването на позиции в защита на инициативите на браншовите организации пред държавните институции и синдикалните организации**. За целта е ангажирано професионалното участие на експерти от браншовите организации, членуващи в БСК, в работни групи и комисии към отделните държавни институции, вкл. в постоянните комисии към Народното събрание и в отделни министерства, в Националния съвет за тристранно сътрудничество, в Съвета за икономически растеж и Съвета за индустриална стабилност към Министъра на икономиката и др. Особено активни в това отношение бяха Българската асоциация на металургичната индустрия, Българската камара на химическата промишленост, Българската минно-геоложка камара, Асоциацията на производителите на безалкохолни напитки, Съюзът на пивоварите в България, Съюзът на производителите на растителни масла и маслопродукти в България, Съюзът на производителите на захар и захарни продукти, Националният браншови съюз на хлебарите и сладкарите, Асоциацията на рециклиращата индустрия, Индустриален клъстер „Сигурност“, Сдружението на общинските болници в България, Асоциацията за екологичен инженеринг, Националната организация на митническите агенти и др.

През периода 2014-2018 г. **поредица съвместни работни документи, становища и позиции по актуални въпроси и много секторни експертизи** бяха представени в Министерството на икономиката, Министерството на околната среда и водите, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на земеделието, горите и храните, Министерството на финансите, Министерството на труда и социалната политика, Министерство на здравеопазването и др.

През периода 2014-2018 г. се утвърди практиката за провеждане на поредица от **браншови тематични координационни срещи „На чаша кафе в БСК“** по актуални проблеми на конкурентоспособността и предизвикателствата пред индустрията в България и ЕС. На тези работни дискусии в неформална обстановка бяха обсъждани широка гама въпроси и се предлагаха решения, поставени от браншовите организации, вкл. по:

- енергийната ефективност на българската индустрия и формирането на цените на енергийните носители;
- значимостта на иновациите за развитието на българската индустрия;
- законодателството в областта на хранителната и питейна индустрия, микроенергетиката, туризма, околната среда, управлението на отпадъци и др.;
- новите форми на коопериране и сътрудничество (клъстерите) в различни индустриални направления;
- проблемите на индустриалните отношения, ролята на социалния диалог и промените в трудовото и осигурително законодателство;
- възможностите за разширяване на инструментариума за търсене на партньори в областта на конкурентоспособността;
- националната инфраструктура на качеството и безопасността, в т.ч. стандартизация, акредитация, оценка на съответствието и надзор на пазара;
- възможностите за кандидатстване с проекти за финансиране от ЕС и оперативните програми.

БСК системно подпомагаше фирмите от различни браншове за **участие в национални и международни панаири, промоции, пазари, изложби**.

БСК активно съдейства през последните няколко години на своите колективни членове за установяване и разширяване на **двустранни и многостранни бизнес контакти**, за участие в Европейския социален диалог, за развитие на контакти със сродни браншови организации в страни-членки на ЕС. Все по-ползотворно се използват възможностите на водещата европейска бизнес конфедерация - **BusinessEurope**, в която БСК е единствен член от българска страна. Това включва директно получаване на актуална и полезна информация, която да се довежда до вниманието на браншовите организации и техните членове за предварителна подготовка на позиции на българските индустриалци по възлови проекти на директиви, регламенти и други актове на ЕК и ЕП в хоризонталното и секторното право – иновации, околна среда, промени в климата, енергетика, транспорт, химикали, транспорт и др.

❖ **Взаимодействие с регионалните организации**

През отчетния период общия брой на **сдруженията по места, в т.ч. сдружения на предприемачите и местни органи на БСК, е над 140, като 27 от тях са със статут на регионални организации**. Изградената мрежа практически покрива административното деление на страната.

От направените анализи на дейността с местните организации следва да се отчетат редица **предизвикателства** пред сдруженията по места, вкл. по отношение развитието на експертен и административен капацитет. Те са обусловени, както от общата икономическа среда, така също и от спецификите в регионалното икономическо развитие на страна, свързани с индустриалния и демографски спад.

Резултатите от икономическата среда, липсата на лесен достъп до финансиране за предприятията доведе до намаляване на перспективите им за производство и развитие, а административните и регулаторните тежести продължават да водят до загуба на конкурентоспособност при множество водещи предприятия. Подобни тенденции са налице в цели икономически сектори в множество общини, което води до спад в членската маса на местните организации.

Същевременно, през последните четири години част от местните камари и сдружения активизираха своето участие в редица местни органи, формиращи регионалните и общински политики. Това бе съпроводено и с повишаване на административния им капацитет, разширяване на портфолиото от услуги и увеличаване на членовете и клиентите им.

Открояващ се пример за изключително добре развиващи се организации са СК Шумен и СК Ямбол. Стопанските камари ТИК Бургас, СК Варна и СК Стара Загора запазват своето организационно ниво и продължават да бъдат сред водещите и активни организации по места. СК Смолян и РСК Русе се определят като активни организации с изградена структура и дейности и техния потенциал за развитие в мрежата на БСК е положителен. ИСА/СК Габрово обнови изцяло своето управление, услуги и се отчита съществен и реален потенциал от положително развитие на организацията. През изминалия период се добави нов член сред структурата от регионални организации Индустриална стопанска асоциация - Дупница, която въпреки своето сравнително кратко време на дейност се очертава, като местно сдружение с реален потенциал за развитие. Сред отлично функциониращите организации са Сдружението на предприемачите в Пазарджик и Сдружението на предприемачите в Панагюрище.

Местните органи на БСК намериха своето място и бяха припознати от представителите на местните администрации като партньор в органите за областно и общинско развитие, в местните съвети за тристранно сътрудничество, в регионалните съвети по заетост, областните съвети по здравословни условия на труд, областните обществени съвети по корупция, различните комисии за подбор на кандидатите за работа към съответните местни администрации, регионалните помирителни комисии, тези за защита на потребителите, комисии към областните дирекции "Земеделие и гори", съветите за сътрудничество към ДБТ в общините и други. Прякото участие в дейностите на местните администрации доведе до натрупване на опит, позволяващ конструктивно съдействие при осъществяване на регионалните икономически и социална политики.

Като цяло, увеличената активност по места доведе до съществено и повишено влияние на БСК в регионален план. Това е положителен факт за цялата организация, имиджа и позиционирането на Камарата като една от работодателските организации, поддържаща авторитет на сдружение на българския бизнес, което е търсен партньор, както от членовете, така също и от централните и местни администрации в почти всички процеси, свързани със създаването на по-благоприятна бизнес среда и конкуренти местни предприятия.

През отчетния период се проведеха **четири редовни годишни срещи** с регионалните организации и местните органи, на територията на БСК. Предвижда се провеждането на редовните годишни срещи да бъде извършвано и по места с домакинството на стопански камари, които притежават необходимия административен и материален капацитет. Нов момент в провеждането на редовните годишни срещи е въведената предварителна и последваща обратна връзка с представителите на местните организации с цел поставяне, обсъждане и решаване на конкретни въпроси, които са в листа на интереси на организациите по места, съобразено с интересите на техните членове. Като нов инструмент в работата с регионалните организации бе въведената практика за изготвяне на анонимни анкетни карти за проследяване удовлетвореността на участниците по предлаганите теми, за представянето на лекторите и модераторите, за качеството и съдържанието на презентационните материали. Обобщените предложения на участниците за формата на следващите срещи и дискусии се извеждат като приоритетни цели в работата на организационното направление, като се отчита необходимост редовните годишни срещи да се провеждат по-често, като част от тях да се организират и проведат в регионите, да се предвидят теми, които отразяват добрите практики и опит в регионалните организации, да се акцентира върху дейности, от които реално могат да се формират приходи за регионалните организации, както и да се предвидят участия на успешни предприемачи и организации, които да споделят добри практики.

Важен етап в развитието на местните организации бе стартираният процес по **преглед и обновяване на портфолиото от услуги, предлагани по места**. Бяха изготвени и са в процес на „налагане“ нови услуги към членовете, които да отговарят на съвременните потребности на членската маса, както на БСК, така и на регионалните сдружения, в т.ч.:

- по грантови и други източници на финансиране;
- обучения в различни сфери на стопанското управление;
- управление и оценка на човешкия капитал;
- провеждане на местни икономически и социална политики и защита на индустриалния интерес в партньорство с местните и областни администрации.

По **текущата работа** с регионалните организации, представители на БСК участваха в провеждането на общи събрания на сдруженията по места, в работата на управителните им съвети и в срещи с членове в градовете Благоевград, Бургас, Варна, Видин, Враца, Габрово, Дупница, Кърджали, Монтана, Пазарджик, Панагюрище, Петрич, Пловдив, Русе, Сандански, Сливен, Смолян, Ст. Загора, Шумен, Ямбол и други. В голямата си част от посещенията, представители на БСК участваха и в работни срещи с областни управители и кметове на общини, което цели както повишаване на имиджа на организациите по места, също така и да се акцентира върху конкретни проблеми свързани с обичайната дейност на организациите по защита на работодателските интереси.

В периода 2015-2016 г. Организационното направление на БСК изпълни **проект TRIGGER** - „Транснационална инициатива за подпомагане на завършилите висше образование и предприемачество“, който бе в рамките на програмата за регионално сътрудничество “Гърция – България 2007-2013 година”. Партньори от българска страна в него бяха Българската стопанска камара, Министерството на икономиката и Българската мениджмънт асоциация - Благоевград.

Според становището на бенефициентите и основните партньори от България и Гърция, основната цел на проекта бе постигната, като се реализира цялостен пакет от мерки, които имаха за краен резултат интеграцията на пазара на труда и повишаването на заетостта, включително чрез самонаемане на близо 200 млади хора с висше образование от крайграничните региони.

Част от постигнатите резултати:

1. Извършена е инвентаризация на професиите и стопанските дейности в трансграничния регион, възможностите за развитие на нов бизнес и пазарните тенденции. Тази информация е достъпна в местните структури на бизнеса в Смолян и Кърджали;
2. Идентифицирани бяха нуждите на малките и средни предприятия в трансграничния регион (количествени и качествени) по специалности и по сектори чрез проучвания и експертни оценки. Изследванията (чрез структуриран въпросник) на съществуващите предприятия идентифицираха профила на предприемачеството и човешките ресурси, техните специализации и нуждите им от експертиза, както и новите бизнес перспективи.
3. Проведени бяха редица краткосрочни обучителни програми за подобряване на уменията и компетенциите на младите хора с висше образование и за развитие на техните предприемачески умения според нуждите на пазара. За целта бяха привлечени академичните институции в региона (Югозападния университет в Благоевград, филиалите на Пловдивския университет, Техническият университет-София, Варненския свободен университет, Минно-геоложкия университет др.), които участваха в реализирането на обучителните програми.
4. Особено важни бяха извършените дейности за консултиране и наставничество за насочване на бенефициентите или към пазара на труда, или към самостоятелна стопанска дейност (създаване на нов бизнес). Някои от по-съществените събития и инициативи в тази насока бяха:
  - a. Бяха създадени регионални структури (обособени центрове) в Смолян, Кърджали и Благоевград, за подкрепа на заетостта и предприемачеството, които ще функционират и след края на проекта. Чрез тях ще се предоставя информация, съвети и възможности за намиране на работа/стажове в полза на работниците и работодателите, за поощряване, насърчаване и подпомагане на предприемачеството и самонаемането на завършилите висше образование в региона. Поставена е основата на сътрудничеството, партньорството и взаимодействие с Центровете за професионално ориентиране и кариерно развитие към университетите и техните филиали в Смолян, Кърджали и Благоевград, като ще се търсят и допълнителни възможности за подкрепа на тяхната работа.
  - b. Разработени са инструменти и методи, които могат да се използват текущо за създаването на виртуален бизнес инкубатор, както и на интернет-страница в помощ на завършили студенти, които се интересуват и от самостоятелна стопанска дейност. Консултантските услуги, които вече могат да бъдат предоставяни от регионалните структури, ще са свързани с разработването на бизнес планове за стартиране на нов бизнес, подготовка на маркетингови планове за промоция и продажба на нови продукти, услуги в подкрепа намирането на нови клиенти/купувачи и т.н.

❖ **Установяване на националната представителност на БСК през 2016 г.**

През 2016 г., с подкрепата на колективните и индивидуалните си членове, БСК покри успешно критериите за установяване представителност на национално ниво на организациите на работодателите в България.

С получените **над 8 570 пълномощни** от активни икономически предприятия, в които зетите надхвърлят **415 000 лица**, БСК несъмнено се очерта като водеща национално представителна организация на българските работодатели, получавайки доверието и пълномощията на:

- 86 браншови организации (4 481 търговски дружества с над 280 000 заети лица), покриващи 52 позиции от Националния класификатор за икономическите дейности;
- 4 091 търговски дружества с общ зает персонал над 136 000 лица, представени от регионалните стопански камари, сдружения на предприемачите и местни органи. Стопанските камари с най-висок принос в процеса по преброяване са Стара Загора, Бургас, Варна, Шумен, Ямбол, Ловеч, Кюстендил, Пловдив и Смолян.

Характерно за това определяне на националната представителност бе откровено противопоставяне на някои работодателски организации, вкл. опитите да се притискат предприемачи и предприятия на регионално ниво. Атмосферата в публичното пространство определено не бе в дух на спазване на етичност и толерантност, а напротив – бяха използвани различни форми на дезинформация, особено подчертано в регионален аспект. Независимо от напрегнатата атмосфера, структуроопределящи индустриални браншови организации потвърдиха партньорството и съпричастността си към БСК.

В резултат от безпрецедентния, включително административен натиск, част от браншовите организации, инициирани и подпомагани повече от двадесет години от БСК, предоставиха своето доверие за национална представителност на други работодателски организации, но съхраниха членството и ефективното си взаимодействие с БСК.

❖ **Нови членове**

През периода 2014 -2018 година са приети нови директни и колективни членове, както следва:

- Индивидуални членове - 66 компании с общ брой заети лица 13 427 души;
- Едно регионално сдружение със статут на Стопанска камара, с над 20 члена от различни икономически сектори и общ брой заети лица над 1 000 души;
- 12 секторни/браншови организации, с членуващи в тях над 270 компании и общ брой заети лица над 29 000 души.

Част от новоприетите директни и колективни членове представляват икономически сектори, в които до момента е липсвало или е било слабо застъпено покритието на БСК, в т.ч. в областта на:

- Разработването на софтуер,
- Банков, финансов сектор и финансови услуги,
- Интернет базирани платформи и решения,
- Строителство,
- Околна среда,
- Електронно съобщителните услуги,
- Производство и търговия със селскостопанска продукция,
- Бизнес обучения и коучинг.

❖ **УСЛУГИ – заверка на сертификати за произход и други външнотърговски документи, сертификати за форсмажор, превод, заверка и легализация на документи**

През отчетния период Българска стопанска камара чрез БСК-Комерсконсулт ООД продължи успешно да извършва услугите по заверка на сертификати за произход и други външнотърговски документи, сертификати за форсмажор, превод, заверка и легализация на документи.

В резултат на извършената работа са заверени сертификати за произход на стоки и др. външнотърговски документи по номинал на облепените марки на обща стойност 3 328 676 лв.

Водещите регионални организации на БСК според номинала на закупените марки са:

- ИСА Шумен;
- ТИК Бургас СК В. Търново;
- ИСА Ямбол СК Варна;
- СА Пловдив;

В Хасково и Враца регионалните структури на БСК отчетат минимална дейност по заверка на сертификати за произход на стоки и услуги предназначени за трети страни. Именно поради тази причина, бяха сключени договори с двама нови партньори в Хасково (Бимекс-Б.И. ЕООД и Контакт ЕООД), които за няколко месеца увеличиха значително броя на издаваните сертификати.

В Гоце Делчев и Сливен, където регионалните организации на БСК не извършват тази дейност, бяха сключени договори с фирмите Джи Ти Компютърс ООД и Киси ООД, гр. Сливен, които да заверяват сертификати за непреференциален произход и други външнотърговски документи.

Освен ефекта по обслужване на предприятията-износители и формирането на чист доход, регионалните структури на БСК, чрез БСК Комерсконсулт ООД получават и възможност, чрез тази дейност да използват оборотните средства от реализираните марки и услуги, като буфер във финансовата си дейност.

През отчетния период успяхме да запазим достигнатите през годините пазарни позиции и да намерим нови клиенти, чийто износ е насочен към страни, изискващи сертификати за произход на стоките и заверка на външнотърговски документи. Като клиенти бяха привлечени големи български предприятия със значими обеми експортна продукция и опериращи в различни икономически сектори.

През 2017 г. бяха изпълнени всички условия на новия чл. 16з в Закона за митниците. За тази цел беше въведена **информационна система за регистриране на сертификати за произход**. В системата регионалните организации и партньорите на БСК-Комерсконсулт ООД въвеждат ежедневно номерата на издаваните сертификати и основни параметри от тях (стойност на износа, номинал на марките и др.). Системата генерира месечните справки, които се изискват, съгласно издаденото разрешение от Агенция Митници за издаване на сертификати за непреференциален произход.

Като модул от информационната система беше изработен и уебсайт на интернет адрес <http://isco.bg/>, който дава възможност на митническите органи да проверяват истинността на сертификатите за произход, издадени от Българска стопанска камара. С въвеждане на номера на бланката на сертификата и датата на издаване на сертификата се дава незабавен достъп до името на компанията на която е издаден сертификата за произход. Информация за контакт с Българска стопанска камара е на разположение на митническите органи в цял свят при съмнение или въпроси по отношение на сертификата.

❖ **Трудности, проблеми и нереализирани възможности**

През отчетния период в дейността БСК с браншовите организации се очертаха някои **трудности и проблеми**:

- Неэффективно използване на съвременните информационни и комуникационни технологии за решаване на оперативни задачи и поддържане на редовни организационни контакти;
- Недооценени възможности за партниране с БСК при решаване на натрупани проблеми, вкл. при формирането на съвместни политики за защита на интересите на бизнеса;
- Завишени очаквания по отношение възможностите за застъпничество от страна на БСК и бързо разрешаване на ключово значими секторни и/или териториални проблеми;
- Недостатъчна финансова обезпеченост на дейността на част от браншовите и регионалните организации, което влияе на експертния им потенциал, съответно – на възможностите за своевременно реагиране на нуждите на бизнеса или на намеренията им за провеждането на съвместни инициативи;
- Недостатъчна мотивация у браншовите и регионалните организации за реализиране на партньорски инициативи, развитие на хоризонтални връзки, вкл. с органите на местната власт. Основните причини са свързани с възприетия в страната модел на централизация на публичните ресурси, функции и правомощия (управление на оперативните програми, администриране на функции и приходни източници и др.).
- Необясними остават мотивите на някои ръководства на браншови и регионални организации за „неудовлетвореност от партньорството на БСК при решаване на техни значими браншови проблеми“, особено при отчитане на липсата на редовни контакти, на ограничено участие в инициативи за защита на общи интереси, участие в проекти и др.
- Независимо от позитивните тенденции, които отчитаме в работата си с браншовите организации, през последните няколко години е налице частично дистанциране на малка част от тях, основно поради корпоративни интереси, масиран политически и административен натиск или несъгласие с част от заеманите от БСК позиции.

Анализът на работата на БСК в подкрепа на браншовите организации през периода показва някои **основни пропуски** във връзка с:

- **Промените в законодателството.** Не винаги успяхме ефективно да обсъдим с нашите колективни членове проектите на внасяните или предстоящите за внасяне в Народното събрание закони, както и подзаконовите нормативни документи,
- **Тристранния диалог и работата в отраслови съвети към отделните министерства.** Не е достатъчно ефективен досегашният ни подход за предварителното съгласуване и ангажираност на браншовите организации по проблемите, обсъждани в НСТС, в Съвета за индустриална стабилност и др.

- **Партньорството с държавната администрация.** Не успяхме да наложим разбирането в администрацията, че е необходима по-висока ангажираност за системно и регламентирано привличане на членуващите в БСК браншови организации при решаване на важни за бизнеса проблеми. Това се отнася в особена степен за изготвяне на стратегии, анализи и прогнози, при определяне на приоритетите за индустриалното развитие, при изготвянето на плановете за развитие в шестте района за планиране, при формиране на индустриалната политика и политиката по отношение на предприятията.
- **Партньорствата, свързани с изграждане на административен капацитет.** В част от браншовите организации липсва експертен потенциал и практически опит за подготовка и изпълнение на проекти по програми на ЕС, чрез които да се финансират начинания и инициативи в полза на техните членове. Изключително важно е активизиране на помощта от страна на БСК за развитие на необходимия съвместен капацитет, постигане на обрат, резултати и ефективност през следващите години.
- **Взаимодействието между браншовите и регионалните структури.** Не съумяхме да поощрим активното взаимодействие на членуващите в БСК организации при изпълнение на съвместни проекти, защита на общи интереси и други инициативи.
- **Привличането на европейско финансиране.** Все още малко са регионалните и браншовите организации, които през отчетния период успяха да привлекат допълнителни финансови средства за съвместни инициативи и услуги в подкрепа на фирмите от отделните сектори и общини.

❖ **Препоръки за следващия 4-годишен период:**

В работата си с браншовите и регионалните организации в периода до 2023 г. е необходимо БСК да се фокусира върху:

- Общите приоритети, проблеми и тенденциите в социално-икономическото развитие с цел постигане на обрат в конкурентоспособността;
- Нови подходи, по-разчупени организационни форми и повече прагматичност. Определящ тук трябва да е актуалният дневен ред, вкл. съгласуването и ефективната защита на общите интереси, на проблемите на партньорството с тези браншовите организации и полезността, която те могат да открият в услугите и възможностите на БСК при решаване на поставени общи проблеми на членуващите предприятия;

В активен диалог следва да бъде предприета по-задълбочена оценка на проблемите пред членуващите в БСК браншови организации, причините, които ги пораждат, и постигането на успех при тяхното решаване.

ПРАВНИ УСЛУГИ И АРБИТРАЖ

❖ **Подготовка на становища и позиции по проекти на нормативни документи**

През отчетния период Правен отдел изготви становища и позиции по проекти на нормативни актове в областите правосъдие, подобряване на конкурентната пазарна среда, установяване на обосновани по размер и финансова поносимост такси, намаляване на административната тежест, финансиране на дейности със средства на ЕС, обществени поръчки и концесии.

Благодарение на усилията на БСК, бяха приети промените в **Правилника за организация и дейността на НС**, които доведоха до увеличаване на ефективното време за представяне на становища на заинтересованите страни по внесени законопроекти. Приети бяха и предложения на БСК по регулаторната рамка на **оценката на въздействието**.

Със становища по законопроекта за изменение на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, проект на Закон за браншовите организации в земеделието, проект на Закон за тютюна и тютюневите изделия, проект на Закон за българска автомобилната камара, **БСК успешно се противопостави на противоконституционния подход за поставяне на неправителствения сектор под контрола на изпълнителната власт**. Със законопроектите се посягаше на свободата на сдружаване, на правото организациите сами да определят целите си и да избират органите на управление. Предвиждаше се държавно участие в органите на неправителствени организации, формиране на политики от страна на държавата, които задължително да бъдат изпълнявани от юридически лица с нестопанска цел и реструктуриране на граденото в последните няколко десетилетия на свободен принцип браншово пространство. В резултат на усилията на БСК и нейните членове, проектите за секторните браншови закони бяха оттеглени, а текстовете в ЗЮЛНЦ – значително смекчени.

В съответствие с Основните насоки за дейността на БСК, отделът изготви многобройни сигнали до законодателната и изпълнителната власт, свързани с **размера на таксите по граждански и административни дела**. Безспорен успех на БСК е определянето на горна граница на пропорционалните съдебни такси, по дела за наложени финансови корекции по проекти, финансирани със средства от европейски фондове.

Не така успешно приключиха възраженията на БСК срещу все по-задълбочаващата се антидемократична тенденция за **ограничаване на достъпа до правосъдие, чрез драстично увеличаване на съдебните такси и отнемане на процесуални права по административни дела**, в проекта за изменение на Административно-процесуалния кодекс, както и възраженията срещу повишаване границата на необжалваеми дела пред ВКС от 10 000 на 20 000 лева чрез изменение на Гражданскопроцесуалния кодекс. Правен отдел подготви проект на постановление на Министерския съвет за допълнение на Тарифата за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията, и мотиви към проекта. Проектът беше припознат от изпълнителната власт и публикуван за обществено обсъждане на страницата за консултации на МС, но не бе приет.

С поредица от становища, позиции и публикации, изготвени от Правен отдел, по **ЗИД на Закона за адвокатурата**, БСК активно се противопостави на опита за установяване на монопол върху редица дейности, увеличаване разходите и нарушаване правото на свободен избор на търговците, чрез въвеждане на задължителна адвокатска помощ. По позицията на БСК, КЗК се самосезира и излезе със заключение, че „предложеният проект на ЗИД на ЗАдв. съдържа редица проблематични от гледна точка на правилата на конкуренцията правни разрешения, които могат да засегнат по неблагоприятен начин конкурентния процес“. Въпреки безпрецедентния натиск от страна на адвокатурата, законопроектът не беше приет от НС.

По предложение на БСК, в последното изменение на **Закона за обществените поръчки** са включени подробно разписани текстове за осъществяване на ефективен контрол и недопускане предмета на поръчката да се осъществява от лица, които не са били определени за изпълнители или подизпълнители в процедурите по ЗОП.

По жалба, изготвена от БСК, от АОБР бяха атакувани по съдебен ред ПМСН№ 419/14 г. и ПМСН№ 372/16 г. за **определяне нов минимален размер на работната заплата**. Двете решения на МС бяха отменени от съда, като приети без обсъждане в НСТС.

Дейността на Търговския регистър, като инструмент за стартиране на стопанска дейност, винаги е била внимателно наблюдавана от БСК. Със съвместно изготвени материали до изпълнителната власт и медиите, Правният и Финансово-счетоводният отдел сигнализираха за напрежение в Търговския регистър, свързано с трудностите при подаване на декларации за неактивност на търговците. Юридическите лица и неперсонифицираните дружества бяха заплашени от глоби, поради промени в Закона за счетоводството, несинхронизирани със Закона за Търговския регистър и Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел. Във връзка с тези публикации, Министерството на финансите обяви решението си, че няма да бъдат налагани санкции за неспазване на разпоредбите на Закона за счетоводството в частта подаване на декларации за неосъществена дейност през предходната година.

БСК беше единствената работодателска организация, която изрази остри позиции по **срива на Търговския регистър** през лятото и есента на 2018 година.

❖ **Участия в работни групи**

Отделът взе участие в работни групи по транспониране на новата Директива за концесиите, за изменение на Закона за особените залози, за изменение на Търговския закон и др. Сред участията в работни групи следва да се акцентира на работната група към МТСП по създаване на Наредба за вида и изискванията за създаването и съхраняването на електронни документи в трудовото досие на работника или служителя (електронно трудово досие). В резултат на предложенията на БСК, към настоящия момент всички документи, свързани с възникването, съществуването и прекратяването на трудовото правоотношение, могат да бъдат изцяло създавани, обменяни и съхранявани в електронен вид.

❖ **Текущи дейности**

В помощ на членовете отделът извършваше текуща консултантска дейност, изготвяне на документи с правен характер и на удостоверения за форсмажорни обстоятелства.

През следващия период Правен отдел ще продължи активна дейност по намаляване на административната тежест, установяване на разходоориентиран размер на таксите, спазване на правилата на конкуренцията, както и срещу опитите на законодателната власт да превърне бизнес сдруженията от партньор и коректив на държавната администрация в подчинени структури, които се администратират, контролират и отчитат пред органите на изпълнителната власт.

❖ *Арбитражен съд*

През отчетния период Арбитражният съд към БСК е постановил над сто арбитражни решения. За високото качество на правораздавателната дейност, свидетелства фактът, че само две от решенията са били обжалвани пред ВКС, като и двете са били оставени в сила.

През 2018 година е разработена електронна система за водене на делата на АС, която включва създаване на електронни досиета, възможност за дистанционно подаване и обмяна на документи, създаване на условия за отдалечена работа на арбитражите и страните по делата. Предстои през 2019 година системата да бъде въведена.

Арбитражният съд е на пълна самоиздръжка.

ПАРЛАМЕНТАРНА ДЕЙНОСТ

През отчетния период (април 2014 – октомври 2018 г.) БСК подобри взаимодействието с парламентарните групи, парламентарните комисии и народни представители с цел представяне на позиции на Камарата и ефективна защита на общите интереси на браншови, регионални сдружения и предприятия, членуващи в БСК, вкл.:

- проследяване на законодателни инициативи, включени в Законодателната програма на Министерския съвет и Народното събрание;
- изпращане на информация до браншови и регионални организации, чиято дейност ще бъде засегната от променящото се законодателство;
- подготовка и изпращане на информация за програмата на НС, заседанията на парламентарните комисии, парламентарния контрол, решенията на МС и др.;
- изготвяне на прегледи на промените в правната уредба на страната;
- комуникиране в парламентарните групи и постоянните комисии на позиции на БСК по актуални икономически проблеми и проекти на законови изменения.

❖ *Представяне на становища по законопроекти*

До началото на месец октомври 2018 г., БСК е внесла над 253 становища по законопроекти с ключово значение за бизнеса в 42-то, 43-то и 44-то Народно събрание, вкл. по проектите на Държавния бюджет, данъчните закони, Административно процесуалния кодекс, Наказателния кодекс, Закона за енергетиката, Закона за концесиите, Закона за обществените поръчки, Закона за насърчаване на инвестициите, Закона за ограничаване на плащанията в брой, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за счетоводството, Закона за управление на отпадъците, Кодекса за социалното осигуряване, Кодекса на труда, Закона за здравето, Закон за храните, Закона за интеграция на хората с увреждания, Закона за професионалното образование и обучение, Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност, Закона за защита на личните данни и мн. др.

❖ *Съдействие на членовете*

Оказано е активно съдействие на членовете на Камарата за осъществяване на контакти с представители на парламентарните комисии и логистична подкрепа за участие в техни редовни заседания, вкл. на Съюза на пивоварите в България, Асоциацията на производителите на безалкохолни напитки в България, Сдружението на производителите на растителни масла и маслопродукти, Съюза на производителите на комбинирани фуражи, Асоциацията на млекопреработвателите в България, Националния браншови съюз на хлебарите и сладкарите, Индустриален клъстер „Сигурност“, Националния браншови съюз «Надзор и поддръжка на асансьори, подемонии и ескалатори», Българската асоциация „Природен газ“, Българската асоциация по рециклиране, Националния съюз на ТПК, Сдружението на общинските болници в България и мн. др.

❖ *Срещи с народни представители*

Организиран са многобройни срещи с народни представители от 42-то и 43-то и 44-то НС, вкл.:

- с ръководствата на парламентарните групи;
- с председателите на Комисията по икономическата политика и туризъм, Комисия по труда, социалната и демографската политика, Комисията по бюджет и финанси, Комисия по енергетика, Комисията по

регионална политика и местно самоуправление, Комисия по правни въпроси, Комисия по вътрешна сигурност и обществен ред, Комисия за наблюдение на приходните агенции и борба със сивата икономика и контрабандата, Комисията по околната среда и водите, Комисия по транспорт, информационни технологии и съобщения, Комисията по образованието и науката, Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове (представител на БСК оглавяваше Съвета за обществени консултации към КЕВКЕФ).

ДЕЙНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ИНДУСТРИАЛНОТО РАЗВИТИЕ

Основните области на работа на Център „Индустириално развитие“ при БСК са свързани с европейските фондове, обществените поръчки и концесиите, електронното правителство и намаляване на административната тежест, междуфирмените задължения, инвестиции и финансиране, енергетика, енергийна ефективност в индустрията, регулиране на монополните услуги, корпоративна социална отговорност, защита интересите на членовете на Камарата в специфични съвети и групи.

❖ *Участия в работни групи и други органи за партньорство*

Постоянна работа на Център „Индустириално развитие“ е участието в работата и **защита интересите на членовете на Камарата в специфични съвети и групи:**

- Европейски икономически и социален комитет – разработени предложения за нова индустриална политика;
- Участие три пъти годишно в Комитета за социален диалог на ЕК от името на BusinessEurope;
- Съвет за обществени консултации към Комисията за европейски въпроси и контрол на еврофондовете в НС – представени проект на БСК за оценка на компетенциите на работната сила, анализи на регулативната среда;
- Съвет за индустриална стабилност към Министъра на икономиката;
- Национален икономически съвет към Министъра на икономиката;
- Консултативен бизнес съвет към Национална компания „Индустириални зони“;
- Работна група „Индустрия 4.0“ към Министъра на икономиката;
- Работна група МСП към Министъра на икономиката;
- Работни групи за нормативни предложения в Закона за устройство на територията и Закона за енергетиката;
- Работна група по облекчаване на изискванията към стартиращи компании;
- Работна група по облекчаване на процедурите (време, документи и такси) по присъединяване към мрежовите оператори;
- Работни групи по разработване на прилагането на Споразумението за партньорство и оперативните програми за периода 2014-2020 г.

❖ *Подготовка на аналитични материали и становища, и подпомагане на членовете*

През отчетния период Център „Индустириално развитие“ разви активна дейност, насочена към защита на интересите на членовете на БСК, вкл. чрез подготовка на анализи и становища по ключови теми в областта на икономическото развитие.

В областта на анализите на **бизнес средата**, използвани за формиране на позиции на Камарата и за предложения за управленчески и законодателни решения, бяха разработени:

- Ежегодни макроикономически анализи на икономиката за целите на чуждестранните инвеститори в страната;
- Изследване и мерки за борба срещу сивата икономика;
- Участия в пролетни и есенни проучвания на бизнес климата от BusinessEurope и публикуване на Economic outlook;
- Ежегодно предоставяне на анализ за целите на изследването на BusinessEurope „Барометър на реформите“;
- Участие в ежегодни изследвания на института IFO Германия относно прогнози за икономиката на страната;
- Ежегодни анализи на корпоративната и междуфирмена задължнялост, в това число просрочените задължения;
- Периодично се анализират инвестициите в страната, в т.ч. преките чуждестранни инвестиции, като се идентифицират пречките и се предлагат управленчески и нормативни мерки.

Съществена работа беше извършена в областта на **намаляване на административната тежест и регулациите в страната**. Налице е свръхрегулация – над 500 администрации управляват повече от 2500 регулаторни режима, голяма част от които биха могли да бъдат отменени или смекчени. Продължава съществуването на феномена „незаконни регулации“, при който общинските администрации въвеждат и административират регулаторни режими, без да имат законово право да го правят. БСК идентифицира над 400 незаконно въведени режими, а анализът беше обсъден в Народно събрание. С усилията на областните администрации 75 от незаконните регулации бяха отменени. Допълнителен проблем, по който се работи през периода, бе подготовката и внасянето на предложения за промяна в над 80 закони, които да позволят ефективно прилагане на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност. БСК обоснова и направи предложение за прехвърляне на административната тежест върху администрацията като инструмент за ускоряване на електронизацията на публичните услуги. При необходимост от публична услуга гражданите и бизнеса да декларират обстоятелствата или фактите, за които се изискват документи, а самата администрация да поеме тежестта да набавя документите от други администрации или регистри.

Основен принцип, който БСК следва в областта на облекчаване на административните тежести за бизнеса, е **размерът на таксите** да отговаря на разходите, които администрацията прави за тяхното администриране:

- По настояване на БСК законодателно бяха премахнати таксите за парични преводи на задължения към бюджета чрез инсталиране на ПОС терминали в местата на тяхното плащане – НАП, НОИ, съдилища, КАТ и др., като с това бяха спестени над 20 млн. лв. на бизнеса и гражданите годишно;
- БСК успя да наложи въвеждането на горна граница на съдебните такси при искове на бенефициенти на средства по оперативните програми, свързани с обжалване на наложени корекции от страна на управляващите органи;
- Съществен успех бе отмяната по предложение на БСК от Патентното ведомство на Република България на таксите по 6 предлагани от ведомството услуги, както и намаляването с 50% на таксите по още 12 публични услуги;
- Аналогични предложения са направени и по отношение на таксите за вписванията на Агенцията за вписванията;
- Засега е неуспешна работата по отмяна на пропорционалната такса от 0.1% за вписване на обезпечения по кредити и имотни сделки.

БСК внесе серия от законодателни предложения за постигане на по-голяма прозрачност и мерки срещу корупцията в **обществените поръчки**, както и за намаляване на административната тежест и изискванията на документи, налични в институциите, от изпълнителите. В последните изменения на Закона за обществените поръчки от 2018 бяха включени предложенията на БСК за забрана и налагане на санкции при неправомерна подмяна на изпълнител или подизпълнител на обществена поръчка. Подмяната на изпълнението на практика обезсмисля провеждането на процедурата за възлагане на обществена поръчка, генерира сив сектор, неразплащане между фирмите и ниско качество. Освен това, БСК активно лобира и предложени създаване на единна електронна платформа за обществени поръчки, която дава възможност да се проследяват действията на всички участници в процеса на възлагане и изпълнение на всеки етап на обществената поръчка.

Относно **условията за възлагане на концесии** от страна на БСК бяха направени редица обсъждания и предложения, следвайки принципите на конкуренция и прозрачност. Допълнителни предложения са свързани със следните въпроси:

- Размерът на концесионното възнаграждение да бъде задължителен критерий за оценка на офертите;
- Когато приходите от концесията не са достатъчни, с цел да се елиминира или намали доплащането от страна на концедента за сметка на държавния или общински бюджет, да се предвиди възможност за предоставяне на право на концесионера да извършва и други търговски дейности извън концесионната;
- Условието за избор на оператор при концесиониране на еднотипни обекти в инфраструктурата (летища и др.) следва да стимулират конкуренцията в предоставяне на съответните услуги, а не да се създават нови монополи;
- Концесиите да се използват за насърчаване на преките чуждестранни инвестиции. До момента няма нито един значим инфраструктурен нов обект, изпълнен чрез концесия;
- Да се предприемат и задължителни стъпки за обновяване и доразвиване на Националния концесионен регистър, който е важен източник на информация, осигуряващ публичност и прозрачност, и позволяващ извършването на различни аналитични разрези. Важен елемент от него следва да бъде финансово-икономическият модел на концесията.

По темата „Енергетика и цени на електроенергията“ БСК активно участва в разработването и обсъждането на Наредбата за намаляване тежестта върху българския бизнес, свързана с разходите за възобновяема енергия. Някои от основните дейности включват:

- Осъществяване на лобиране чрез посещения в Европейската комисия, която одобри без възражения мерките за облекчаване на разходите на големите индустриални консуматори за зелена енергия;
- Предложени и реализирани допълнителни разяснения и помощ при подготовка на документите на фирмите, които отговарят на критериите и имат желанието да се възползват от предвидените мерки за облекчаване на разходите;
- Разработена и предоставена на Комисията за енергийно и водно регулиране на нов подход за пазарно регулиране на цените на естествените монополи в икономиката.
- БСК лобира и предложи промяна в Закона за енергетика с оглед всички сделки на свободния пазар да се сключват на енергийната борса, тъй като единствено чрез тази форма на търговия може да се ограничат злоупотребите и пазарните манипулации. Сделките на една пълноценно функционираща борса са прозрачни и могат да бъдат проследени. В резултат на тази дейност от началото на 2018 г. всички сделки по продажба на енергия се осъществяват на енергийната борса.
- За облекчаване на работата на МСП в областта на енергийната ефективност е разработен и разпространен сред членовете на Камарата Наръчник за енергийна ефективност и енергиен мениджмънт в МСП. Изведени са добрите практики, източниците за финансиране и начините за реализация, включително чрез ЕСКО договори.

В областта на **еврофондовете** БСК разви дейности в следните насоки:

- Защита на интересите на членовете на Камарата при участие в заседанията на Комитетите за наблюдение на оперативните програми и Споразумението за партньорство.
- Представяне на предложения за намаляване на изискуемите документи при кандидатстване по отделните мерки на оперативните програми, както и облекчаване на отчитането на изпълняваните проекти, предложения за ускоряване и подобряване на процеса на оценка, изпълнение и отчитане на проектите; намаляване на административната тежест.
- Активно лобиране за по-широко приложение на онлайн формулярите и електронните форми на комуникация, подаване, оценка и отчитане на проектните предложения.
- Осъществяване на консултантски услуги за членовете и тяхното обучение за успешно кандидатстване и изпълнение на проекти по оперативните програми.
- Ръководство на Съвета за обществени консултации към Комисията по европейски въпроси и контрол на еврофондовете при Народното събрание. Съветът е форма на партньорство между законодателната власт и структурите на гражданското общество, синдикатите, работодателите, браншовите структури, сдружението на общините и академичните среди. Консултирани са народните представители при осъществяването на функциите им във връзка с парламентарното наблюдение и контрол по въпросите на ефективното усвояване на еврофондовете и транспонирането на законодателството на ЕС, засягащо индустрията и бизнес средата.

ДЕЙНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ОПАЗВАНЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Основни функционални отговорности на Център „Чиста индустрия“ при БСК са: предоставяне на консултантски услуги, обучение и информация по околна среда, ресурсна ефективност и нисковъглеродна икономика, вкл. по законодателството REACH, управление на отпадъците и качеството на въздуха, търговията с емисии, съвременни системи за еко управление, най-добри налични техники и комплексни разрешителни, европейски добри практики в либерализацията на енергийния сектор, енергийната ефективност.

❖ *Участия в работни групи и други органи за социално партньорство*

БСК бе представена в Управителния съвет на Предприятието за управление на дейности по околната среда с едногодишен мандат и в Техническия съвет в неелектрическата област на Българския институт за стандартизация (БИС), както и в Комитета за наблюдение на ОП „Околна среда“.

Представител на Центъра участва в работата на Технически комитет 15 – Околна среда към Българския институт за стандартизация и ръководи постоянна работна група „Управление по околна среда“. Работили сме в превода и техническата редакция на стандарти BDS EN ISO 14001:2015 – Системи за управление по отношение на околната среда. Изисквания с указания за прилагане, BDS EN ISO 14004:2016 – Системи за

управление по отношение на околната среда. Общи указания за прилагане и BDS EN ISO 14004:2006 - Управление на околната среда. Оценка на жизнения цикъл. Изисквания и указания.

Участваме в работата междуведомствената Работна група 20 "Околна среда" към МОСВ при обсъждане на проекти на позиции за заседанията на Европейския съвет и на Съвета на Европейския съюз по околна среда, включително за неформалните заседания на Съвета по околна среда.

❖ *Подготовка на аналитични материали и становища*

През отчетния период бяха разработени и представени редица становища и предложения за промени в правната уредба, които защитават интересите на работодателите в областта на околната среда, част от които включват:

- Предложения за промяна на начина за определяне на такса битови отпадъци за бизнеса. При водещата роля и натиск от страна на БСК в последната промяна на Закона за местните данъци беше прието предложението на БСК да бъдат освобождавани от таксата за събиране и транспортиране на битови отпадъци предприятията, които имат сключени договори с оператор със съответните разрешителни. Следва да бъдат положени допълнителни усилия, доколкото не беше прието предложението да бъде обособена като отделна такса плащането за поддържане на местата за обществено ползване и използването единствено на количеството отпадъци като основа за образуването на таксата.
- Предложения при обсъждане на Тарифата за таксите за ползване на води. Част от предложенията ни доведоха до преразглеждане на Тарифата и установяване на приемливи нива на заплащане.
- Предложения за преразглеждане на Националната енергийна стратегия във връзка с промените в схемата за търговия с емисии парникови газове.
- Подкрепихме въвеждането на облекчени процедури по обжалване във връзка с осъществяването на инвестиционни проекти от най-значим обществен интерес, а именно обектите от национално значение и стратегическа важност.
- Предложения във връзка със създаването на възможност за използване на единна процедура при инвестиционни предложения – ОВОС, комплексно разрешително и Доклад за безопасност, когато е приложимо.
- Многократни предложения и становища до МОСВ за прецизиране на системите за разделно събиране на масово разпространени отпадъци и поставянето на Организацията по оползотворяване при равни пазарни условия.
- Предложихме автобусите и камионите да не се включват в системите за разширена отговорност на производителя, от която произтичат т.нар. „продуктови такси“. Основен мотив на предложението беше подобряване чистотата на въздуха в населените места, което няма никаква връзка с разширената отговорност.
- Подкрепихме позициите на браншови камари при обсъждането на проект на Директива за пластмасовите опаковки за еднократна употреба.
- Проведохме обсъждане с членове на БСК и направихме предложения за промяна на Методиката за минималните изисквания към условията в комплексните разрешителни.

❖ *Работа по проекти*

От 2017 г. Център „Чиста индустрия“ изпълнява съвместно с Център „Международни организации и програми“ следните проекти:

SWAN – информационна система за повторна употреба на отпадъците на Балканите. Участват организации от Гърция, Кипър, Албания и България. За периода на проекта – до септември 2019 г. ще бъде предоставена помощ на предприятията от сектора за управление на отпадъците за идентифициране на съвместни бизнес възможности и насърчаване на сътрудничеството между академичните среди и промишлеността чрез прилагането на алгоритмите за съчетаване на интересите на търсещите и предлагашите твърди отпадъци. Заедно с това ще бъде разработена карта на разположението на твърдите отпадъци в балканските страни по проекта, ще бъдат разработвани иновативни подходи за постигане на ползи от кръговата икономика.

SMecoMP – Иновации по околна среда за малки и средни предприятия. Основната цел на проекта е да се насърчат екологичното управление и иновациите сред съществуващите малки и средни предприятия и да се подкрепят младите предприемачи при навлизането в „зелената“ или „синя“ икономика, чрез създаването на нови работни места с добавена стойност, подобряването на конкурентоспособността и устойчивото развитие на района.

През периода са **консултирани следните предприятия:**

- ЕМКА АД - разработване на оценка на съответствието с изискванията на най-добра налична техника при нанасяне на покритие на намотъчни проводници (наредба за Употреба на летливи органични съединения в промишлени инсталации);
- Биоланд АД и Уолтопия АД – разработване на план за употреба на летливи органични съединения в промишлени инсталации;
- АЕЦ Козлодуй – обучение на екип по изграждане и функциониране на система за управление по околна среда и одит, съгласно регламент EMAS;
- Обществени поръчки – разработка на ръководства за най-добри техники за дейностите по Наредбата за употреба на летливи органични съединения в промишлени инсталации.

През отчетния период са **проведени 11 обучения на общо 590 души от 250 предприятия** (вж. [Приложение 5](#)).

ТЕХНОЛОГИЧНО РАЗВИТИЕ, ИНОВАЦИИ И НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

Съгласно политиката на УС и оперативното ръководство на БСК, една от ключовите целеви групи на Камарата са малките и средни предприятия (вкл. микропредприятията), които оперират извън сивия сектор на икономиката и имат най-голяма нужда от подкрепа, особено в областта на технологичното им обновление.

❖ *Организационна дейност*

Съвременните тенденции в технологичното развитие на българската индустрия и възможностите за повишаване на регионалната конкурентоспособност бяха основен фокус на проведените **поредица от регионални срещи** с представители на бизнеса и университетски хабилитирани експерти на територията на областите Враца, Благоевград, Габрово и Пловдив. Проблематиката, дискутирана по време на срещите, бе определяна съобразно взаимните интереси и бе посветена на такива теми като: Индустрия 4.0; Дуалният подход във висшето образование; Съвременните технологии в машиностроенето и мехатрониката и др. В тези срещи активно участваха преподаватели от ТУ – София, институти на БАН и Медицинска академия, както и представители на регионални и браншови организации, членуващи в БСК. Особено внимание заслужават срещите във Враца, проведени с финансовото съдействие на фондация „Конрад Аденауер“, на които бяха дискутирани възможностите за създаване на регионален център по здравословен начин на живот с участие на местния бизнес и научни организации и университети от област Враца, област Монтана и област Плевен. Тази идея среща пълната подкрепа на местното административно ръководство на общините и областните управители.

БСК активно участва в дискусиата на тема: **„Дните на върхови постижения“**, проведена в Института по физика на твърдото тяло при БАН.

През отчетният период бяха организирани и проведени два **конкурса „ИН-5“**. Кандидатстваха над 120 фирми от различни сектори на икономиката. Голямата награда на БСК – пластика „Икар“ с вписване в Почетната книга на Камарата, завоюваха фирмите „Идеал Стандарт Видима“ АД, „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, „Българска индустриална група“ АД – Пловдив, „Волаком“ АД – София, „Давид холдинг“ АД – Казанлък, „Микроплюс - Апостолов“ ЕООД – София, и доц. Д-р Цветан Георгиев от УАСГ – София. Златни и сребърни знаци на БСК бяха присъдени на 13 иновативни фирми и научни колективи. Всички те заслужават признание, почит и уважение, защото са част от добрите примери в развиващата се българска индустрия.

Представители на БСК участваха в международна научна конференция, организирана от Института по механика при БАН, както и в международна конференция по интелектуална собственост, организирана от УНСС. Интереси на членовете от Националната мрежа на БСК са поставяни и отстоявани на срещи с ръководството на ИА Малки и средни предприятия в страната. Заедно с представители на СК – Пловдив участвахме в дискусия на територията на индустриална зона – Пловдив посветена на проблемите на качеството на кадрите необходими за бизнеса.

През 2017 г. направлението, отговарящо за технологичното развитие и конкурентоспособността на малките и средни предприятия, създаде **база данни с около 160 000 действащи фирми**, регистрирали повече от 2 бр. заети лица на трудови договори в НОИ. По същество, това са фирмите, работещи извън сивия сектор. Базата е необходима за изпълнението на задачата за създаване на информационни пакети по сектори на икономиката, съответстващи на НКИД в РБ, в национален и регионален разрез. Видимо, налице са възможности за реализиране на политики, отчитащи хоризонтални и вертикални бизнес идеи и проекти. Тази информация конкретен отговор на желание на нашите регионални стопански камари, градски сдружения на бизнеса и местни органи в общините.

❖ *Съдействие на членовете и осъществяване на партньорства*

В отчетния период особено активни бяха партньорските взаимоотношения с членуващи в БСК **браншови организации**, сред които Браншовата камара на химическата промишленост (БКХП), Българската асоциация на металургичната промишленост (БАМИ), Българската асоциация на електротехниката и електрониката (БАСЕЛ), Българската браншова камара по електронна промишленост и информатика (ББКЕПИ), Индустиален клъстер „Електромобили“, Индустиален клъстер „Мехатроника и автоматизация“, Браншовата камара охрана и сигурност, Асоциацията за екологичен инженеринг, Корпорацията на автомобилните превозвачи в България, Националната транспортна камара.

Съвместни инициативи бяха проведени с **регионалните камари и асоциации** в Бургас, Шумен, Разград, Пловдив, Стара Загора, Враца, Смолян.

Съвместни сътрудничества и публични изяви от БСК и регионалните стопански камари през отчетния период бяха реализирани с почти всички големи **университети** у нас - ТУ-София, СУ „Св. Климент Охридски“, УНСС, ХТМУ, НБУ, Унибит, университетите в Габрово, Шумен, Бургас, Пловдив, Варна и Стара Загора.

В срещи с бизнес организации БСК разпространи изводи, констатации и препоръки, направени от колектив на **БАН**, под ръководството на акад. Ст. Воденичаров, отнасящи се до възможни национални цели и приоритети за устойчиво развитие на България.

БСК оказва съдействие на **Клъстер „Мехатроника и автоматизация“** за провеждане на поредица от срещи за институционално формиране на екипи и работни групи с оглед подготовката на проекти за създаване на центрове за върхови постижения и центрове за компетентност, които да бъдат предложени за финансиране по програма „Наука и образование за интелигентен растеж“. С удовлетворение можем да отбележим, че и в двете направления има вече позитивни резултати. Подписани са договори за създаване на Център за върхови постижения по мехатроника и чисти технологии в София, както и Център за компетентност по мехатроника и чисти технологии в Габрово.

През отчетния период част от усилията на БСК бяха насочени към фирмите, работещи на територията на **индустриалните паркове и зони**. В това отношение заслужава да бъде отбелязано съдействието на двама от членовете на УС на БСК - проф. Марин Христов, ръководител на София Тех Парк, и Николай Тончев, изпълнителен директор на Индустиален парк Шумен АД, благодарение на които натрупаният до момента опит и потенциалните възможности за развитие станаха достояние на УС и на членовете на БСК. Интерес за БСК представляват и индустриалните зони в Пловдив, Бургас и Стара Загора, с които вече са осъществени контакти, но предстои да се работи за по-активно партньорство в следващите години.

❖ *Участие в проекти*

БСК бе **партньор на СУ „Климент Охридски“** в проект за търсене на нови възможности за актуализиране на учебното съдържание с изискванията на индустрията. Направените конкретни предложения бяха изготвени съвместно с представители на преработвателната и туристическата индустрия и туризма, членуващи в Българска стопанска камара.

Съвременните тенденции в икономическите процеси и в индустрията изискват специалисти с уникално съчетание на повече фундаментални знания и конкретни практически ключови умения и компетентности. Това са и съвременните изисквания на пазара на труда и очевидно те трябва да бъдат част от новата територия, на която БСК и нейните партньори са длъжни да осмислят бъдещата си дейност. Реален механизъм в тази насока може да бъде **проектът по Дунавската програма „Ново дунавско управление на взаимовръзката на висшето образование и пазара на труда“**, в който БСК партнира с още 18 организации и висши училища от България и други страни по поречието на река Дунав, и е свързан с подобряване взаимодействието на висшето образование с индустрията и нейните изисквания към качеството на работната сила по браншове и региони. Усилията по изпълнението на проектните дейности са много силно свързани с проблемите на пазара на труда и търсенето на възможности за тяхното решаване. Като един от българските партньори, БСК може реално да допринесе за популяризиране на „добри практики“ и опит от такива страни, като Германия и Австрия, в областта на висшето образование и партнирането с бизнеса, както и формулирането на съвместни политики на администрацията, висшите училища и индустрията. Това може да бъде неделима част и от политиките на БСК в тази област.

ЗАЩИТА НА РАБОТОДАТЕЛСКИТЕ ИНТЕРЕСИ

В съответствие с Устава и Насоките за дейността на БСК за 2014-2018 г., приети от 14-то Общо събрание на БСК, дейността в защитата на работодателските интереси бе разпределена в три основни функционални отговорности:

- Ефективна публична администрация, данъчна политика и финанси,
- Гъвкаво трудово законодателство, пазар на труда и доходи,
- Социално осигуряване.

❖ *Участия в органи за социално сътрудничество*

Експерти от направлението участват в над **20 постоянни комисии, надзорни и работни органи на международно и национално ниво**, както и такива с трипартитно участие, вкл. ежегодните заседания на Международната конференция на труда, Женева, работни групи към Комитета по социални въпроси на BUSSINESSEUROPE, НСТС, ИСС, НС на НОИ, НИПА и НЗОК, Фонд Гарантирани вземания на работниците и служителите, т. нар. Сребърен фонд за гарантиране на устойчивост на пенсионноосигурителната система, Фонд Условия на труд, и мн. др.

БСК взе активно участие в консултациите на **основни актове на правото на ЕС**, вкл. т. нар. директива за командированите работници, националната програма за реформи в рамките на т. нар. европейски семестър, и специфични препоръки за страната с представители на ЕК, BUSSINESSEUROPE и РГ към Съвета за европейска интеграция към МС, в рамките на ИСС и други формати. БСК се ангажира активно в дебата по приоритетните досиета за промени на трудовото и осигурително право на ЕС в рамките на Българското председателство на ЕС. Оказано беше съдействие на отделни браншови организации при съгласуване на промени в КТД, при прилагане на трудовото и осигурително законодателство на заинтересовани предприятия, членуващи в БСК. Направлението партнира при изпълнението на проекти за т. нар. информирание, консултиране и пряко участие на работниците на синдикални организации, по европейския семестър и капацитета на социалните партньори на BUSSINESSEUROPE.

Експерти на БСК са участвали във фокус групи, организирани от Българската академия на науките, Комисията за защита от дискриминация, Фондация „Център за икономическо развитие“ във връзка с проблеми на заетостта, работната сила и бъдещите форми на труда.

❖ *Подготовка на анализи, становища и предложения*

През отчетния период направлението изготви над **90 основни анализа, становища и предложения** за промени в нормативната уредба, целящи защита на общите интереси на работодателите, на индивидуалните и колективни членове на БСК, като инициира или има съществен принос в изготвянето на над **30 становища** на Асоциацията на организациите на българските работодатели – АОБР (вж. [Приложение 1](#)), част от които включват:

1. **Предложения за промени в трудовото законодателство**, вкл. относно:

- предотвратяване на административното разпростиране на браншовите КТД; препоръки на БСК /АОБР/ към членуващите предприятия и сдружения за съдържанието и подходите при водене на преговори, сключване и актуализация на браншовите и фирмени колективни трудови договори;
- изготвяне на механизъм и критерии за определяне на МРЗ (таван за средно съотношение на МРЗ към СРЗ за ЕС-22, до 41-42% или 60% от националната медианна работна заплата);
- отпадане на праговете за МОД по икономически дейности и длъжности и отказ от браншови преговори и споразумения поради наличието на противоречие с трудовото законодателство, негативен ефект върху нетните РЗ и заетостта;
- отпадане на задължителното допълнителното трудово възнаграждение за т. нар. „клас прослужено време“ за преустановяване на дискриминация на млади работници и отстраняване на противоречията с Конституцията на Република България;
- изменение и допълнение на Наредба № РД 07-8 от 13 юли 2015 г. за условията и реда за предоставяне, регистриране и отчитане на трудовите договори по чл. 114а, ал. 1 от КТ пред инспекцията по труда;
- изменение и допълнение на Наредба № 4 от 1993 г. за документите, които са необходими за сключване на трудов договор; предложения по Наредбата за трудовата книжка и трудовия стаж и

Наредбата за вида и изискванията за създаването и съхраняването на електронни документи в трудовото досие на работника или служителя;

- промените в Наредбата за работното време, почивките и отпуските – регламентирани на правила за съставяне на графици за сумирано работно време, осигуряване на съответствие на подзаконовата нормативна уредба с КТ относно отпуски при бременност, раждане и осиновяване и при смърт или тежко заболяване на родител, както и прецизиране на отделни разпоредби;
- отпадане на натрупването на платен годишен отпуск по време на отпуск за гледане на малко дете, доколкото действащата уредба е в противоречие с предназначението на отпуски като физическо и психологическо възстановяване от реално положен труд. В този смисъл са и изискванията на Директива 2003/88/ЕО за организацията на работното време, и решението на съда в Люксембург от м. октомври 2018 г., потвърждаващо, че времето на родителски отпуск не може да се приравни на период на действително полагане на труд.

2. **Предложения за промени в осигурителното законодателство**, насочени към финансова устойчивост, справедливост и привлекателност на пенсионно-осигурителната система, вкл.:

- въвеждане на допълнителен фонд пенсия към ДОО за служители от отбраната и сигурността по чл. 69 на КСО;
- промени в статута и приходите на т. нар. Сребърен фонд;
- свобода на избора на осигурените лица между пожизнена и наследяема пенсия от УПФ;
- промени в системата за определяне на пенсиите за инвалидност и радикално ограничаване на злоупотребите при медицинската експертиза на работоспособността;
- отпадане на осигурителни плащания, несвързани с осигурителния принос;
- консолидация на социалните плащания и услуги, основани на ефективен имуществен и подоходен тест, свързани с мерки и условия за заетост и повишаване на образованието и квалификацията;
- промяна на модела на здравеопазване и здравно осигуряване, предотвратяване на разпада на общинското здравеопазване и инициране на дебат в НСТС и АОБР в активно сътрудничество със Сдружението на общинските болници в България;

3. Промени на **нормативната уредба по безопасност и здраве при работа** с оглед опростяване и достижимост и ефективност при прилагане на изискванията, без да се намалява защитата и правата на работещите, в разработване на изменение и допълнение на Закона за здравословни и безопасни условия на труд, вкл. създаване на стандарт за дейността на службите по трудова медицина. По предложение на БСК бяха включени норми за по-ефективен контрол, вкл. заличаване от регистъра на МЗ; подобряване и прецизиране на правилата и методиката за оценка на проекти и програми по Наредба № 1 от 23.03.2006 г. за условията и реда за финансиране на проекти и програми от фонд „Условия на труд“; завишаване изискванията за условията и реда за финансиране от фонда по Наредба № 8 от 26.11.2007 г. за условията и реда за финансиране на диагностиката на професионалните болести от Фонд "Условия на труд". Експерти на БСК участваха активно при обсъждането на измененията на: Наредба № 3 от 2010 г. за формата, съдържанието, реда и начина за подаване и съхраняване на декларацията по чл. 15, ал. 1 от ЗЗБУТ.; Наредба № 6 от 2006 г. за условията и реда за даване на разрешения за работа на лица, ненавършили 18 години; Наредбата за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злоупотреби, и др.

4. **Предложения за увеличаване на заетостта**, вкл. на уязвимите групи на пазара на труда, поощряване на сезонната заетост и промени в т. нар. едnodневни трудови договори; улесняване вноса на работна сила от трети страни; ограничаване на недеklarирания труд, намаляване на изискуемата възраст за заетост от 16 на 15 г., улесняване на прилагането на т. нар. дуална система чрез облекчаване на трудовия договор по чл. 230 на КТ и поемане на осигурителните вноски от държавата, за което получихме подкрепа от редица предприятия браншови сдружения и, вкл. от Камарата на строителите в България;

5. **Други предложения и позиции, вкл.:**

- промяна на **основата на ТБО** според количеството събрани и третирани БО след повече от 15 годишни усилия и натиск на БСК към компетентните държавни органи и законодателната власт;
- позиции срещу **предложенията на КНСБ и Омбудсмана** за законодателни промени по забавени дължими РЗ, за ограничаване на достъп до обществените поръчки, разширяване на гарантираните вземания при несъстоятелност, забрани за прехвърляне на дружествени дялове и др.;
- приемане на **КФП и бюджети за 2015-2019 г.**, и натиск за консултиране на средносрочната бюджетна прогноза и бюджетите на първостепенните разпоредители в НСТС;

- активна **защита на БАН в НСТС** при приемането на проектите на Държавен бюджет за съхраняване и развитие на националния изследователски и научен потенциал;
- възприемане на реалистична макроикономическа рамка за изготвяне на **национални рамкови документи** (проекти на транспортна и енергийна стратегии, вкл. отказ прилагане на т. нар. модел PRIMES на Атинския технически университет);
- предложения по подобряване на правната рамка на **оценка на въздействието** на нормативните актове и подобряване на прозрачността и взаимодействието между законодателната власт и гражданското общество (становище по проектите на правилници за работата на 43-то и 44-то НС) др.
- изготвяне на становище до Конституционния съд по искане на Омбудсмана на Р България за установяване на противоконституционност на чл. 245, ал. 1 от Кодекса на труда, в частта на отложено изплащане в размер 60 на сто от brutното трудово възнаграждение, до размера на минималната работна заплата за страната;
- внасяне на съществени промени в официалния превод за ратифициране на Конвенция 131 МОТ за МРЗ.

❖ **Трудова миграция и трудова мобилност**

Българската стопанска камара е сериозно загрижена от непрекъснато задълбочаващата се криза с кадрите за българската икономика. Този въпрос е от фундаментално значение за нашите членове и се превръща в един от приоритетите в дейността ни за следващия период на работа. За да може страната ни да бъде конкурентоспособна, за да има реален ръст на производството и повишаване на равнището на доходите, е необходима активна политика за привличане на работна сила на българския трудов пазар, насочена както към трудово неактивните и обезкуражени български граждани, така и за привличане на работници от трети държави, които със своите знания, професионален опит и трудови умения могат успешно да работят в българските предприятия.

Работната сила е един от най-важните фактори за развитието на българската икономика. През последните години се наблюдават две устойчиви тенденции, които имат сериозен и дълготраен ефект върху българската икономика и по-специално върху трудовия пазар. От една страна, се наблюдават положителни промени в състоянието на икономиката на Република България, които са свързани с ускорено икономическо развитие, навлизане на нови технологии, насърчаване на предприемачеството и разкриване на нови предприятия и производства. От друга страна, се засилват ефектите от демографската криза и продължаващата външна миграция на български граждани в трудоспособна възраст. Тези две тенденции водят до нарастващ недостиг на работна ръка на българския трудов пазар, което има пряко отражение върху производството, конкурентоспособността и развитието на българските предприятия.

По отношение на трудовата миграция през 2017 и 2018 г. БСК насочи усилията си в няколко направления:

1. Събиране на актуална информация относно професии и икономически сектори, за които има траен недостиг на работна ръка в Република България. За целта БСК инициира обсъждане с браншови и регионални организации, членуващи в камарата. Получени са предложения от „Рудметал“ АД, Браншова Асоциация Полимери, Националната организация на митническите агенти, „Геострой“ АД, Българска минно-геоложка камара. Изготвен е списък с професии, за които има траен недостиг на работна ръка:

- професии, за които има недостиг на висококвалифицирани специалисти;
- специфични професии, за които е налице сериозен недостиг на кадри на пазара на труда.

Предложенията са представени при срещи с министъра на труда и социалната политика и министъра на икономиката, както и по време на заседания на Националния съвет по трудова миграция и трудова мобилност (НСТМТМ).

2. Един от приоритетите в дейността на БСК в тази област е по-добрата информираност на бизнеса относно състоянието на трудовия пазар и възможностите за наемане на работа на граждани на трети държави. През 2017 г. и 2018 г. са проведени поредица от срещи с представители на бизнеса и структури на БСК в различни региони на страната, по време на които са обсъдени трудностите и специфичните проблеми с недостига на работна сила по места. Информация за нормативните изисквания относно реда и условията за предоставяне на разрешение за достъп до пазара на труда на граждани на трети държави е публикувана на интернет страницата на БСК.

3. Проучване на законодателството и изготвяне на предложения за изменение и допълнение на нормативни актове с цел облекчаване на режима за наемане на работна сила от трети държави.

Специфичните въпроси за трудовата миграция и трудовата мобилност са нормативно уредени със специален закон – Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност и правилника за неговото прилагане, със Закона за чужденците в Република България и други нормативни актове.

През 2017 г. и 2018 г. БСК участва с позиции и предложения при обсъжданията на измененията и допълненията на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност и правилника за неговото прилагане. Предложенията за промяна на законодателството бяха обсъдени с регионални структури на БСК и представители на изпълнителната и законодателна власт. Приетите промени в нормативната уредба доведоха до намаляване на административната и финансовата тежест за работодателите при наемане на работници на граждани на трети държави, до положителни стъпки в решаване на проблемите с недостига на кадри за сезонна заетост, особено в областта на хотелиерството и ресторантьорството.

Положителна стъпка в регулиране на трудовата миграция са подписаните спогодби между Република България с Република Армения и Република Молдова. Решението за сключване на спогодбите беше взето след мотивирано предложение на национално представителните работодателски организации.

4. Участие в съвети и работни групи по въпросите на трудовата миграция и трудовата мобилност. Представители на БСК участват в работата на Националния съвет по трудова миграция и трудова мобилност и Междуведомствената работна група по трудова миграция и трудова мобилност към РГ 2 „Свободно движение на хора“. Представителите на БСК участват при обсъждане на нормативни актове, при изготвяне на становища по чл. 14, ал. 2 от ЗТМТМ (за разрешаване на достъп до пазара на труда извън ограниченията по чл. 7, ал. 1, т. 2 от ЗТМТМ) и други въпроси в областта на трудовата миграция и трудовата мобилност.

❖ **Взаимодействие в рамките на АОБР и формат „4+2“**

През 2015 и 2018 г. БСК беше ротационен председател на Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР). Координацията на работата на АОБР и през двете години включваше:

- Координиране на общи позиции/становища на членовете на АОБР;
- Координиране на срещи, участия във форуми и др. събития;
- Изготвяне и разпространение на пресинформации за текущи дейности и позиции на АОБР.
- Изработка и поддържане на сайтовете www.aobe.bg и www.bgrabotodateli.bg;
- Координиране на медийни участия на представители на АОБР;
- Изработка на рекламни материали на АОБР.

През 2016 г. БСК пое цялостната координация на серия от протести на АОБР «[За реформи в енергетиката](#)», насочени срещу увеличението на цените на електроенергията за промишлени цели във връзка с повишаването на ценовата добавка „Задължение към обществото“. Протестни действия се състояха на 26.06.2016 г. и на 29.07.2016 г. В протеста през м. юни с едночасово изключване на машините и съоръженията от електрическата мрежа се включиха над 1 250 фирми, с над 170 000 заети лица, в над 76 населени места, а общата изключена мощност беше над 160 МВт. На 29.07.2016 г. се проведе шестия и митинги с участието на над 25 000 души, на територията на всички областни центрове в страната. От тях 10 000 бяха в София и в Стара Загора. Освен в областните градове, протести бяха проведени и в по-малки общини, сред които: Нови пазар, Оряхово, Мизия, Троян, Радомир, Димитровград, Девня, Ботевград, Горна Оряховица, Казанлък, Пещера, Попово, Червен бряг и др. В протеста (вкл. чрез едночасово изключване на мощностите) се включиха 2385 фирми с над 210 000 заети лица в цялата страна. Част от протестните действия беше и организирането на [онлайн петиция](#) за реформи в енергетиката, в която се включиха 488 фирми с над 65 000 заети в тях лица.

През 2018 г. БСК координира подготовката за втори протест на АОБР, отново свързан с цените на електроенергията и планиран за 28 февруари, но по-късно отменен. В хода на подготовката беше координирано изготвянето на сценарий, изработването на знамена, транспаранти и др. материали, организирането на заснемане с дрон и онлайн излъчване, професионални снимки, пресинформации и др.

По инициатива на БСК, в началото на 2014 г. беше рестартиран блокираният към този момент диалог между работодателските и синдикалните организации чрез създаването на т.нар. **Формат «4+2»**, обединяващ усилията на четирите национално представителни работодателски организации (АИКБ, БСК, БТПП и КРИБ) и двете национално представителни организации на работниците и служителите (КНСБ и КТ «Подкрепа»). В рамките на формата «4+2» през отчетния период бяха осъществени серия инициативи, вкл.:

- 2014 г. - Обръщение към политическите сили, с което се настоява за установяване на политическа и социална стабилност и създаване на условия за преодоляване на възникналите проблеми и икономически напредък;
- 2014 г. - Възражение срещу неспазването от страна на Секретариата на НСТС на нормативно утвърдените срокове за предоставяне на членовете на НСТС на документите, включени за дискусия в дневния ред на съвета;

- 2014 г. - Напускане на Енергийния борд;
- 2014 г. - Създаване на [Експертен консултативен съвет по проблемите на КТБ](#) и изработване в рамките на Съвета на серия от документи, вкл. анализи, позиции, предложения, отворени писма и декларации;
- 2015 г. - Официално предложение за промени в Конституцията на РБ, които да позволят социалните партньори да могат да сезират Конституционния съд;
- 2018 г. – Официално искане към Министерския съвет за предприемане на необходимите стъпки за подаване на заявление за присъединяване на Р България в Механизма на обменните курсове - II (ERM II);
- 2018 г. – Подкрепа за протеста на общинските болници.

❖ *Постигнати резултати*

Могат да бъдат посочени редица **постижения и съществени резултати в изпълнение на основните насоки на 14-то ОС на БСК**, пряко свързани с инициативи и предложения на БСК, вкл. - регламентирането на отделен фонд Пенсии към ДОО за служителите от отбраната и сигурността по чл. 69 от КСО, разширяване на правата на работодателя за прекратяване на трудовото правоотношение, въвеждане на т. нар. едномесечни трудови договори, които не изпълняват своята роля доколкото не бе прието предложението за т. нар. Е-трудова ваучери, регламентиране на [вида и изискванията за създаването и съхраняването на електронни документи в трудовото досие на работника или служителя](#), облекчаване на изискванията към работодателите по активните политики на пазара на труда и процедурите по ОП РЧР, възприемането на редица предложения на БСК за усъвършенстване на правната рамка на оценката на въздействие, разширяване на възможностите за публично консултиране на проектите на нормативни актове вкл. в ресорните парламентарни комисии и мн. други.

По инициатива на БСК в края на 2017 г. и в изпълнение на едно от основните послания на 14-то ОС на БСК, след повече от две години от отправяне на първоначалното предложение, и с активно експертно съдействие от БСК, Икономическият и социален съвет прие единодушно свое становище за **ускоряване присъединяването на Р България към Еврозоната**. Становището отразяващо всички основни позиции на УС на БСК по този въпрос от януари 2016 г., беше представено в медиите, и инициира активен дебат за постигане на обществен и експертен консенсус относно ползите, рисковете, необходимите реформи и подготовка. В резултат и на тези усилия, през м. юли 2018 г. Правителството и БНБ договориха с ЕЦБ и Еврогрупата, едногодишен график на реформи с цел присъединяване към валутния механизъм (ERM II) в средата на 2019 г.

След повече от седемгодишни усилия бяха приети предложения на БСК за **промени в Наредба № 5** от 2002 г. за съдържанието и реда за изпращане на уведомлението по чл. 62, ал. 5 от КТ, като бе въвежда се идентификация на заеманите работни места по населени места, възможност за интеграция на първични данни и публикуване на агрегирани данни за заетост, вкл. по населени места, общини, административни области, икономически дейности по код до 4-ти знак по КИД 2008, заемани групи длъжности по НКПД 2011 - основни възрастови групи на основата на идентификацията по ЕГН, като и средна работна заплата и осигурителен доход според посочените основни идентификатори. Осигуряването на тази информация за работодателите, инвеститорите и държавните органи ще улесни трудовите преходи, инвестиционните начинания, ще повиши ефективността на контрола върху недеklarирания труд, политиките по заетостта, социално-икономическо сближаване и развитие на отделните райони в страната.

БСК зае активна позиция в дебата за **премахване на забраната за извънреден труд** и предефиниране на т. нар. поименни графици за работно време по инициатива на БАМИ, като проведе неколкостепенни обсъждания с правната дирекция на МТСП и ГИТ. На експертно ниво в БСК е разработен проект за основни насоки за приемане на нов КТ, който след обсъждане в УС на БСК ще бъде предложен за приемане като обща позиция на АОБР. С активното съдействие на браншовите сдружения, вкл. БАМИ, Браншова камара на химическата промишленост, НС на ТПК и др. бяха изготвени и представени позиции на БСК по промените в Закона за уреждане на колективните трудови спорове, проекта на Закон за т. нар. социална и солидарна икономика, Закона за хора с увреждания, и др. Съвместни разговори, дейности и консултации по повод проблеми, свързани с работното време, извънредният труд, отпуските и други са проведени с редица браншови сдружения, от металургичната, химическата, хранително питейната, целулозно хартиената и други отрасли, както и със Стомана Индъстри АД, КЦМ 2000 АД, гр. Пловдив, ЕТЕМ България ЕАД, СОФИЯ МЕД АД, "ТеПро Метал" ЕАД, Алкомет АД, „Солвей Соди“, "Асарел-Медет" АД - град Панагюрище, „Идеал Стандарт – Видима“ АД, „Агромил България“ АД, ИВМ България, и мн. др.

Отказът от радикални реформи, преобладаващите обществени нагласи на популизъм и враждебност към предприемачите и работодателите, както и в редица случаи, противодействието на синдикатите, вкл. по редица предложения, защитаващи съвместни интереси на хората на труда и работодателите **не позволиха осъществяването на радикален обрат в законодателството в съответствие с предложенията и**

насоките, приети от 14-то ОС на БСК, вкл.: премахване на забраната и ограниченията за полагане на извънреден труд, либерализация на нормативната уредба на агенциите за временна работа, отпадане на допълнителните плащания извън определените в КТ, обвързване на ръста на МРЗ за страната с производителността на труда и условията в отделните и браншове, консултиране в НСТС на средносрочната бюджетна прогноза и проектите на бюджети на първостепенните разпоредители, детайлна законова регламентация на държавните и местни такси и определянето им според разходите за предоставяне на услугата и дейността, съществено намаляване на броя на агенциите и оптимизиране на държавната администрация, на разрешителните и лицензионни режими, улесняване на процедурите за административно обжалване, децентрализация на публичните финанси и разширяване на финансова самостоятелност на общините, ефективно и ефикасно програмно, прозрачно, ориентирано към резултатите бюджетирание, радикални промени в определяне на пенсиите за инвалидност и ограничаване на злоупотребите при медицинската експертиза на работоспособността, отпадане на плащания от осигурителната система, несвързани с осигурителния принос, промяна на модела на здравеопазване и здравно осигуряване, и др.

Българската стопанска камара зае последователни позиции, относно **ниската ефективност на здравната система** на всички нейни нива, при непрекъснато повишаване на разходите за здравеопазване и влошаващи се показатели за здравето състояние на населението. По тези причини всички наши предложения и участието ни в Надзорния съвет на НЗОК беше фокусирано към създаването на условия за радикални промени в системата на организацията, управлението и финансиране на здравеопазването и здравното осигуряване. По инициатива на БСК, НСТС разгледа проблемите на общинското здравеопазване и бяха инициирани срещи с ръководството на Комисията по здравеопазване, министрите на здравеопазването, управителите на Националната здравноосигурителна каса, МЗ и ръководството на БЛС. Дискусия по тази тема, с участието на всички заинтересовани страни, беше проведена на специално заседание на УС на БСК. По тези проблеми бяха проведени серия от срещи с ръководството на парламентарната комисия по здравеопазване, министрите на здравеопазването, управителите на НЗОК, ръководството на БЛС.

БСК отстояваше позиции по разрешаването на възлови проблеми за здравеопазването, вкл.:

- бюджетите на НЗОК, тяхната структура и обоснованост;
- за поетапно значително повишаване на осигурителния доход, върху който държавата прави вноски за пенсионери, деца, безработни, учащи се);
- необосновано разкриване на нови лечебни болнични заведения при липса на държавна политика и действаща национална здравна карта;
- идентифициране, регистриране и тяхното медицинско обслужване здравно неосигурените лица, за които следва да се подготви пакет от решения по цялата верига;
- нова организация на медицинската експертиза и условия за отпускане на инвалидни пенсии;
- ускорена електронизацията на здравноосигурителната система за подобряване на ефективността и прозрачността на системата;
- Продължаващата практика лечебните заведения да имат големи по размер задължения, което създава и напрежение в дейността на нашите членове доставчици на лекарства, консумативи и медицински материали;
- Активиране на териториалните звена на НАП при осигуряване на контрола за събираемост на здравните вноски.

❖ **Основни заключения:**

Следваните цели и приоритети съответстват на позициите на УС на БСК и Насоките за дейността за периода 2014-2018 г., приети от XIV ОС на БСК. Същевременно, постигането на радикални промени в правната уредба е възпрепятствано от активен синдикален отпор, преобладаващи популистки настроения сред обществото и представителите на изпълнителната и законодателна власт, липсата на политическа воля за радикални реформи за гъвкав пазар на труда, за преодоляване на дефицита на работна сила, улесняване на трудовите преходи към работни места и сектори с висока добавена стойност и иновативен потенциал.

Следва да бъде ангажиран допълнителен ресурс за по-активно лобиране в защита на общите интереси на членовете на БСК, за активно взаимодействие с другите работодателски организации в рамките на Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) и със синдикатите, съобразено с общите интереси на колективните и индивидуални членове на БСК и добрите практики в развитите пазарни икономики.

❖ *Подпомагане на интернационализацията на предприятията*

През отчетния период беше осигурено експертно участие в звена, свързани с подпомагане на външноикономическата дейност, експортния потенциал и експертиза на колективните и индивидуални членове на БСК, в следните направления:

- Обмен на информация с чуждестранните търговски представителства в България и на българските в чужбина, както и с български ведомства, сред които МИ, МФ, АМ, БАИ, ИАНМСП, ДАМТН, МВнР, НСИ, Икономически институт на БАН;
- Участие в работата на съответните звена в BUSINESSEEUROPE;
- Поддържане на актуални външноикономически бази данни, изготвяне и разпространение на анализи в помощ на колективните и индивидуални членове на БСК, периодичен Анализи на външната търговия;
- Информационно осигуряване на членовете на БСК относно външноикономическата дейност на национално и европейско ниво, преговори в рамките на ЕС, СТО и др.;
- Подготовка и подкрепа на предприятията за работа на единния европейски пазар;
- Подготовка на бъдещи дипломати в рамките на Дипломатически институт.

В помощ на международната дейност на фирмите бяха разработени пакетни и индивидуални услуги, като:

- „Изнесен търговски офис“ за малки износители без собствен експертен персонал;
- Намиране на потенциални партньори и пазари, маркетинг проучвания на българския и чужди пазари, продуктови и секторни проучвания, пазарен достъп, външнотърговски и митнически консултации, анализи, информация и статистики;
- Организиране на международни срещи, делови посещения, фирмени презентации, семинари, обучения и форуми;
- Иновационен мениджмънт, стратегическо развитие на фирмата;
- Инвестиционно консултиране, подпомагане и насочване при сливания и придобивания;
- Менторство и коучинг.

Чрез участието си в Enterprise Europe Network камарата предоставя широко многообразие от услуги, консултации и намиране на чуждестранни партньори за търговско, технологично и проектно сътрудничество.

Издават се и се разпространяват периодични бюлетени с информация за търговски, технологични и инвестиционни възможности, търгове в чужбина, търсене на партньори по европейски рамкови програми, важни събития за разширяване на деловия хоризонт. Поддържа се сайт в помощ на иновативни фирми с потенциал за интернационализация, LinkedIn и Facebook страници, бюлетин „Бизнес предавател“.

❖ *Изпълнение на проекти*

За разглеждания период Центърът изработва издръжката си на 100% и осигурява други постъпления в БСК основно чрез продажба на услуги и работа по Enterprise Europe Network (EEN) и свързани проекти. През 2017 г. Центърът спечели четири нови проекта, един от които изцяло предаде на друго направление в рамките на БСК:

- Enterprise Europe Network (програма COSME) - подпомагане на иновативни български фирми в техния глобален растеж. БСК е партньор в международен консорциум.
- Key account management & Enhancing innovation management (програма Horizon 2020) – съдействие на фирми с грант по Хоризонт 2020. Международен консорциум.
- Steps2Scale (Erasmus KA2) – Създаване на европейска квалификационна и компетентността рамка за професия Scale Up мениджър, методология за тренинги и сертификация. Първият проект по европейска рамкова програма, по който БСК е водещ партньор на международен консорциум.
- EMPOWA (Европейски парламент) – насърчаване участието на жени-предприемачи в „Хоризонт 2020“. Международен консорциум.
- SharON (програма COSME) – оптимизиране на ползите от икономика на споделянето. Международен консорциум.
- SMecoMP (програма Balkan-Med) – иновациите в околната среда. Международен консорциум. Прехвърлен за изпълнение на други направления в БСК.

Работи се по изграждането на хъб за подготовка и управление на проекти.

През отчетния период Център „Външноикономическо сътрудничество“ изготви:

- Анализи на външната търговия, вкл. двустранни и секторни, реструктуриране на износа;
- 10 години България в ЕС и сравнение с развитието на експорта на Словакия, Унгария и Сърбия;
- Енергоемкост на износа;
- Българският износ в периода 2001-2015 г.;
- Износ, внос, международни цени на суровини и курс на долара – влияние върху България;
- Политики в подкрепа участието на фирми в програма Хоризонт 2020;
- Подпомагане участието на български фирми в програма Хоризонт 2020;
- Предложения за реформа (атестация) на Службите за търговско-икономически връзки (СТИВ);
- Проект за поетапно изграждане на национален капацитет за подпомагане участието на български фирми в европейски програми за изследвания и иновации
- Предложение относно годишните срещи между СТИВ и бизнеса;
- Препоръки за работата на Българо-Китайски съвет за икономическо сътрудничество;
- Становище относно временна дерогация от правилата за произход на велосипеди от Камбоджа;
- Предложение относно функционирането на ОРМ /отдалечени работни места/ на Агенция Митници;
- Становище относно предложение за ЗИД на ЗЗК и ЗЗП за създаване на нов уникален идентификационен номер;
- Предложение относно мерки за насърчаване на износа;
- Предложение относно организиране на кооперационни борси по време на международни панаири в България;
- Становище относно „Национална стратегия за насърчаване на МСП в България 2014-2020“;

След публикуван анализ за влиянието на санкциите на ЕС срещу Русия и на Руските срещу ЕС някои политически партии прекратиха кампаниите си за отпадане на санкциите.

❖ *Участия в работни групи*

Екипът на Център „Външноикономическо сътрудничество“ участва в множество работни групи и консултативни органи на национално и международно ниво, както следва:

На национално ниво:

- Работна група (РГ) 24 Митнически съюз
- Национални контактни лица по Хоризонт 2020: „Достъп до рисково финансиране“ и "Разпространение на върхови научни постижения и разширяване на участието"
- Съосновател на Академия по иновационен мениджмънт
- Съветник в Инноцентър България
- Лекции в Дипломатически институт – „Външноикономически отношения за неикономически дипломати“
- РГ 15 Индустиална политика за МСП към Съвет по европейски въпроси
- РГ Интернационализация към ИАНМСП, подгрупи 1 „Бизнес среда“ и 3 „Технологии и иновации“
- Иновационна стратегия за интелигентна специализация
- Консултативен съвет за индустриална стабилност и растеж към министъра на икономиката

На ниво BusinessEurope:

- РГ Мерки за търговска защита
- РГ Инструменти за търговски политики
- Комитет „Предприемачество и МСП“

На ниво ЕС:

- РГ Интернационализация
- РГ Достъп до финансиране
- Секторна група (СГ) "Женско предприемачество"
- СГ „Околна среда и чисти технологии“
- СГ "Хранително-вкусова и аграрна промишленост"
- Контактното лице „Подпомагане растежа на МСП“
- Програма за развитие по Design-Driven Innovation
- Национален координатор на дейностите по иновационен мениджмънт в EEN
- Контактното лице за Международен търговски център - Женева

Център „Външноикономическо сътрудничество“ при БСК внедри първо ниво на Client Relations Management за целите на работа с българските фирми и организации (вж. [Приложение 3](#)).

По-известни клиенти и партньори на центъра са: Интер Експо Център, Мехатроника, Мусала софт, Интер Консулт България, Спесима, Скейл фокус, Биодит, Велдим, Прознание, Данлекс, Ванико, Ромтех, Кентавър ВСК, Орак Груп, Самел 90, Телетек електроникс, Жените в технологиите, Microsoft Innovation Center, Академия за иновационен мениджмънт, Асоциация на производителите на велосипеди, Асоциация на бизнес клъстерите, Клъстер Мехатроника, Клъстер Аерокосмически технологии, Клъстер електромобили, Асоциация парфюмерия и козметика, Старт-ъп Фондация, Софийска енергийна агенция, Институт Фраунхофер Германия, Политехника ди Милано, Д'Аполония Генуа, YIT Финландия, Val d'oise Франция, Свободна зона Пирот, Vision2020 Network.

Центърът непрекъснато търси и намира нови ниши за реализация. Квалификацията на екипа се усъвършенства и в някои сфери е водеща в страната – иновационен мениджмънт, пазарен достъп трети страни, организиране на международни брокерски срещи. Основни теми за работа през следващите години са: подпомагане на стартъпи и скейлъпи, подпомагане успешното участие на фирми в Хоризонт 2020, привличане на финансиране за растеж на глобалните пазари.

ПАРТНЬОРСТВО С МЕЖДУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ

През отчетния период екипът на Център „Международни организации и програми“ при БСК се фокусира върху следните основни цели и направления на работа:

- Успешно изпълнение на дейностите на БСК, свързани с Българското председателство на Съвета на ЕС и организиране на събития съвместно с международни и национални институции и партньори;
- Утвърждаване и повишаване на имиджа на БСК в семейството на европейските работодателски и бизнес структури;
- Утвърждаване и доразвиване на мрежата от национални работодателски организации за участие в програми на ЕС.

❖ **Българско председателство на Съвета на ЕС**

В периода от 2016 до 2018 година БСК изготви и изпълни собствена програма за Председателството на Съвета на ЕС, съгласувана с BusinessEurope, Европейския икономически и социален комитет и държавни институции в България. Подготовката и изпълнението на програмата на БСК беше най-важната задача на Център „Международни организации и програми“ през последните две години.

Над 200 европейски делегати посетиха България във връзка със събитията, организирани от БСК преди и по време на Председателството, вкл. президенти на най-големи работодателски и бизнес организации в Европа. В БСК се получи много благодарствени писма с висока оценка за организацията на срещите на най-високо ниво и приетите заключителни документи.

Основните събития от програмата на БСК бяха:

- 1. Форум за връзката между университетите и бизнеса** (22-23 февруари 2018 г., София), организиран в партньорство с Министерството на образованието и науката и ГД „Образование, младеж, спорт и култура“ на Европейската комисия;
- 2. Среща на Група 1 „Работодатели“ на Европейския икономически и социален комитет – ЕИСК** (22-23 март 2018 г., София), с участието на вицепрезидента на България, министри и народни представители;
- 3. Среща на Съвета на президентите на BusinessEurope** (17-18 май 2018 г, София) и среща на ръководителите на европейските бизнес организации с Президента на РБ и с Министъра за Българското председателство на Съвета на ЕС.
- 4. Международна среща за ролята и значението на Черноморския регион във връзка с Дунавската стратегия** (14-15 юни 2018 г., КК Албена), организирана в партньорство с ЕИСК и с участието на български министри и международни представители, вкл. от Организацията за черноморско икономическо сътрудничество;
- 5. Среща на членувачи в БСК браншови организации с Министъра за Българското председателство** (30 октомври 2017 г., БСК) за представяне на приоритетите на Българското председателство;

- 6. Организация на посещения в София на делегации** на френската работодателска организация (MEDEF) и на Конфедерацията на германските работодатели (BDA) при министри и други държавни лица (м. ноември 2017 г.).

На база на разработените документи и заключения от проведените форуми, бяха отправени предложения за продължаване на дейността до Австрийското и Румънското председателство, ЕИСК и други европейски институции.

❖ *Международни организации*

- **Участие в BusinessEurope:** През 2017 година, Изпълнителният председател на БСК, Божидар Данев, беше избран приживе за заместник-председател на BusinessEurope, а Бранимир Ханджиев, Главен директор в БСК, за член на Изпълнителното бюро на BusinessEurope. Освен участието в заседания на Съвета на президентите и Изпълнителният комитет на европейската конфедерация, БСК участва в европейски проучвания на BusinessEurope и в дейността на редица работни групи, чрез които подава различни становища от интерес за националната икономика и социална политика. За период от 10 години, след присъединяването на България към ЕС, БСК имаше свой постоянен представител в BusinessEurope. През периода, БСК използва своето членство в BusinessEurope, като инструмент за лобиране за преместване на Европейската агенция по лекарствата в България, за което сигнализирахме и до Министър-председателя, както и ресорните български министри.
- **Участие в Европейския икономически и социален комитет (Група на работодателите):** БСК участва активно в дейността на работодателската група и в пленарните заседания на Комитета още от присъединяването на България към ЕС.
- **Участие в Консултативен комитет за бизнеса и индустрията към ОИСР:** От 2018 година, БСК заедно с другите членове на АОБР, е член на Консултативния комитет за бизнеса и индустрията (ВІАС) към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). Членството ни означава възможност за участие на наши представители в комитетите и групите на ВІАС и достъп до документите, които се изготвят от комитета.
- **Участие в Международната организация на работодателите:** БСК продължава своето дългогодишно членство в МОР и е представена в Международната конференция на труда (МКТ), Женева в рамките на мандата на АОБР и участва събития и проучвания на МОТ и регионалното бюро за ЦИЕ в Будапеща и представила становища в рамките на дебата и приемане на официални документи на МКТ.

❖ *Международни проекти*

През отчетния период Центърът успешно изпълни 10 европейски проекти, като дейностите по някои от тях продължават и в момента, съвместно с партньорски организации (работодателски организации, университети и изследователски институции, обучителни институции, общински и държавни власти) от над 15 европейски държави. Посочените по-долу проекти са насочени към изпълнение на целите на БСК за изграждане на по-устойчиви връзки и отношения между бизнес и образование (университети и средни училища), реформиране на образователната система, подпомагане на младите хора при развитие на предприемаческите умения, трансфер на опит и знания от други европейски страни сред българските работодателски организации и предприятия – членки на БСК. Проектите се изпълняват в тясно сътрудничество и в помощ на членовете на БСК – браншови и териториални организации, както и отделни предприятия.

Развитие на предприемачески умения

- TRIGGER - Транснационална инициатива за подпомагане на завършилите висши учебни заведения и предприемачеството, финансиран по програма Европейско териториално сътрудничество " Гърция - България 2007-2013", в който активно бяха включени регионалните стопански камари в Кърджали и Смолян, като за целите на дейността им беше осигурено цялото необходимо офис оборудване. Бяха създадени програми и се обучиха млади предприемачи в тези региони, като същевременно се изградиха тесни връзки с местните власти и бизнес.
- Play4Guidance - Европейска бизнес игра за обучение и насочване на учащи се и безработни по предприемачески, преносими и математически умения, финансирана по програма Еразъм+, в която бяха активно включени различни образователни институции (професионални училища и университети), бюро по труда, кариерни центрове и отделни предприятия.

Реформиране на образователната система

- EDU-LAB Ново дунавско управление за постигане на съответствие между трудовия пазар и висшето образование, по Програма за транснационално сътрудничество „Дунав“, в който БСК осъществява

активно сътрудничество с университети, с държавни власти в областта на образованието, с редица браншови организации – членки на БСК, които участват в проектни дейности и се ползват от резултатите.

- PRO-YOUTH: стратегическо сътрудничество за по-ефикасни международни схеми за учене на работното място в областта на културно-историческия туризъм, финансиран по програма Еразъм+, в който активно ще бъдат включени браншови организации в областта на туризма и местни органи на БСК.

Опазване на околната среда

- BioSTEP - Насърчаване на участието на заинтересовани страни и информираността на обществото за ангажирано управление на европейската биоикономика, по програма Хоризонт 2020. Беше разработена стратегия за развитие на биоикономиката за регион Стара Загора, съвместно с Тракийски университет, Областна управа, регионалните организации на БСК и БТПП и дейностите бяха демонстрирани пред предприятия и местни власти.
- "SWAN" – електронна платформа за повторна употреба на индустриални отпадъци на Балканите, по програма INTERREG „Балкани – Средиземно море“, по която ще бъде разработена иновативна информационна платформа за връзка между индустриалните сектори / производителите на отпадъци (общините), в полза и на предприятията – членки на БСК, които генерират или оползотворяват отпадъци.
- SMecoMP Разпространяване на знания за иновациите в околната среда с цел повишаване на конкурентоспособността на МСП, по Програма INTERREG „Балкани – Средиземно море“, който цели създаване на устойчиво обединение между висшите учебни заведения, центровете за професионално обучение и МСП за развитие на програми за обучение и насърчаване на еко-предприемачеството.

Развитие на индустриалните отношения

- TOOL (Учебен курс и онлайн помагала за ръководители на колективи и звена), финансиран по програма Леонардо да Винчи, в който активно беше включена Българска строителна камара и създадените материали по проекта по темата ЗБУТ влязоха в полза на техните директни членове.
- WIM 3 Участие на работниците - информираност, експериментиране, мониторинг, по програма на ГД Заетост, социални въпроси и приобщаване на ЕК, по който ще се търси подобряване на механизмите и национални органи за информиране, консултиране и участие на служителите в предприятията.
- GEMA - Управленски подход за равнопоставеност на половете, по програма „Прогрес“ на Европейската комисия, в която активно бяха включени асоциации на жените-предприемачи и отделни предприятия.

Развитие на двустранно сътрудничество с европейски работодателски организации – членове на BusinessEurope, като Норвегия и Германия, в продължение на проектните дейности от предишни периоди.

Важен момент от дейността на Центъра е успешното взаимодействие с други центрове в БСК - шест от изброените проекти са изпълнени или се изпълняват съвместно с експерти на Камарата за съответната тематична област.

Визия за следващия отчетен период: Центърът ще продължи с изпълнението на своята международна и проектна дейност в контакт с различни европейски партньори и институции.

ОЦЕНКА НА КОМПЕТЕНЦИИТЕ НА РАБОТНАТА СИЛА

❖ Изпълнение на проекти

Основните усилия на Екипа на Програма „За развитие на човешките ресурси“ през отчетния период (2015-2018) бяха насочени към следното:

1. Изпълнение на договор по обществена поръчка на Агенцията по заетостта, за **разработване на електронен модул "Личностен профил на търсещото работа лице" за Агенцията по заетостта** (Бюджет: 250 хил. лв., без ДДС)

Модул „Личностен профил на търсещото работа лице“ е изграден като WEB-приложение, което да се използва в бюрата по труда във връзка с подпомагането на регистриралите се в тях лица, които си търсят

работа. Той осигурява холистичен цялостен подход при оценката на лицата, следващ добрите практики в ЕС за създаване и работа с профили. Модулът позволява създаването на профили на търсещите работа лица чрез детайлно описание на техните силни страни, придобити знания, умения и компетенции, както и сферите, в които биха могли да се развиват. Чрез него могат да се оценят и анализират нагласите и поведението на търсещите работа лица и да бъдат насочени към най-подходящите свободни работни места и мерки за развитие. Модулът позволява използването на ресурсите на [MyCompetence](#) специално за целите и нуждите на Агенцията по заетостта, които включват: инструменти за оценка за умения и компетенции, електронни обучения, компетентностни модели за длъжности в различни икономически сектори. Модулът включва и специално разработени за профилирането инструменти, които да оценяват търсещите работа лица по отношение на индивидуалните им характеристики така, че профилите им да бъдат съдържат обстойна, значима и съдържателна информация.

- Осигурена е съвместимост с последната версия на Europass спецификацията;
- Създадени са интеграционни услуги на MyCompetence и тяхното използване от приложението на АЗ. Пилотно;
- Осъществена е прозрачна интеграция с услугите на НБД и MyCompetence.

Дейностите по изпълнение на договора са приети от АЗ без възражения. Модулът е пуснат в експлоатация през м. май 2017 г. и се ползва активно от Бюрата по труда на АЗ, като гаранционната поддръжка включва:

- Проследяване на дейностите на над 10 хил. Регистрирани търсещи работа лица и над 500 трудови посредници;
- Създаване на система за онлайн подаване на сигнали за неочаквана работа на системата и отразяване на реакцията на екипа на БСК за периода на гаранционна поддръжка. Създаване на правила за работа на единната точка за контакт на БСК
- проследяване на сигнали за ранно предупреждение за възникнали проблеми (преди оплакване на потребители).

През август 2018 г. е сключен договор с АЗ за следгаранционна поддръжка на Модула за една година.

2. Изпълнение на партньорски проект със Стопанска камара - Велико Търново за **насърчаване на трудовата мобилност между България и Румъния** (Бюджет: на БСК в проекта е в размер на €118 698,56, а този на СК Велико Търново – €294 229,92).

През м. април 2017 г., Стопанска камара - Велико Търново, в партньорство с Камара на търговията, индустрията, навигацията и земеделието - Констанца (Румъния) и Българска стопанска камара - съюз на българския бизнес, стартира изпълнението на проект "Изграждане на устойчив модел и партньорска мрежа за подкрепа на заетостта и мобилността на работната сила в трансграничната зона България-Румъния" по програма INTEREGG на обща стойност €593 492,79, от които европейско финансиране в размер на €504 468,87, национално съфинансиране в размер на €77 154.06 и собствено участие на партньорите в размер на €11 869.86. Екипът на БСК се ангажира с управлението, координацията, техническото и финансово отчитане на проектните дейности.

Цел на проекта е насърчаване мобилността на труда в ключови икономически сектори в трансграничната зона България-Румъния чрез създаване на условия за баланс между търсенето и предлагането на пазара на труда.

В рамките на проекта се изпълняват следните дейности:

- Идентифициране на ключови икономически сектори с потенциал за трудова мобилност в трансграничния район;
- Разработване на компетентностни каталози на избраните предприятия с описание на основни знания, умения, компетенции, изисквани от работодателите;
- Разработване на електронни инструменти за оценка на компетенции;
- Провеждане на изследване сред поне 300 представители на целевата група относно възможностите за заетост;
- Разработване и провеждане на електронни обучения за поне 300 представители на целевата група;
- Провеждане на обучения за HR специалисти от България и Румъния с цел подобряване на уменията им за подбор на работна сила от другата страна на границата;
- Кампания по повишаване на осведомеността относно възможностите за заетост в трансграничния район България - Румъния;
- Разработване и поддръжане на обща база-данни с полезна информация за работещите лица и работодателите от двете страни на границата.

С изпълнението на проекта се създадат условия насърчаване на трудовата мобилност в района чрез създаване и развитие на устойчиви работни места, по-добри условия за кариерно развитие и повече възможности за трудова заетост. Проектът е планиран да приключи през пролетта на 2019 г.

3. Изпълнение на договор по обществена поръчка от МТСП за **„Разширяване на капацитета и обхвата на Националната система за оценка на компетенциите MyCompetence“** по ОП РЧР (Бюджет: 2 024 165 лв., без ДДС)
  - осигурена е интеграция на MyCompetence с новата версия на ESCO 1.0 на ниво длъжност и умение/компетенция;
  - осигурена е актуализация на Europass CV в съответствие с промяната в стандарта (3.0), който ще бъде приложим и за EURES.
  - Международната сертификационна компания SGS удължи сертификата на Българската стопанска камара по системата за информационна сигурност ISO/IEC 27001:2013. Сертификатът е **с разширен обхват** спрямо предходния и е валиден за периода от 22 ноември 2017 г. **до 21 ноември 2020 г.**
  - Българската стопанска камара (БСК) получи сертификат A-167-QMS15 по системата ISO 9001:2015 за съответствието на системите за управление на качеството в Интернет Център BIANet и Националния център за оценка на компетенциите (НЦОК) със обхват: "Проучвания и анализ на пазара на труда и човешкия капитал; Разработване на компетентностни модели и оценка на компетенции; Разработване, внедряване и поддръжка на уеб-сайтове и информационни системи". Сертификатът е издаден от акредитирания орган - Международна асоциация за качество ЕООД (IQA). Сертификатът е валиден от 21 септември 2016 г. до 20 септември 2019 г.
  - По предложения на БСК, беше извършена промяна в НАРЕДБА № 5 ОТ 29 ДЕКЕМВРИ 2002 Г. ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО И РЕДА ЗА ИЗПРАЩАНЕ НА УВЕДОМЛЕНИЕТО ПО ЧЛ. 62, АЛ. 5 ОТ КОДЕКСА НА ТРУДА, като задължителен реквизит беше въведен код на населено място по ЕКАТТЕ (единен класификатор на административно-териториалните и териториалните единици). Целта на изменението е локализиране на постоянните работни места на заетите лица, като при промяна на работното място на лицето в друго населено място информацията се актуализира чрез подаване на ново уведомление от работодателя. Изменението позволява по-добро планиране и фокусиране на мерките за заетост по региони.
4. Изпълнение на проект по Програмата Еразъм с водещ партньор УНСС - **Digital skills and Industry 4.0 skills improvement for Furniture industry** (2018-2021), общ бюджет 256 590 евро, вкл. 21 982 евро за БСК. Дейностите са планирани за изпълнение през 2019-2021 г.
5. Разработване на **вътрешна платформа на БСК за споделяне и координация при работа по проекти (2018)**.
6. **Софтуерна поддръжка на официалния сайт на БСК и MyCompetence:**
  - изпълнени са изискванията за сигурна връзка към сайтовете чрез официален SSL сертификат за криптиране на връзката
  - няколкократно са актуализирани приложенията във връзка с промени на изискванията за споделяне в социални мрежи и оптимизация за търсещи машини.

❖ *Други дейности*

1. Участие в **УС на Сребърния фонд:**
  - Участие в разработването на официално предложение на БСК за промяна на статута и приходните източници на Сребърния фонд (13.07.2017)
  - Активно участие при разработване на позиции по стратегии и програми на УС на Фонда
  - Интервюта и медийни публикации (БНР, в. Сега и др.)
2. Участие в **Комитета за наблюдение на ОП НОИР**
3. Участие в **Съвета за развитие на капиталовия пазар в България**
  - Разработване и публикуване на становище на БСК по проект на ЗИД на Закона за КФН, публикуван за обществено обсъждане (9.10.2017)
  - Участия в заседания и изразяване позицията на БСК в подкрепа на МСП.
4. **Участие мероприятия по българското председателство на ЕС:**
  - организацията и провеждането на Среца на генералните директори за висшето образование на страните от ЕС, в рамките на Българското председателство на Съвета на ЕС (2018).
  - Участие в организацията и провеждането на срещата на генералните директори за професионално образование и обучение (ПОО) на страните от ЕС, която се проведе в рамките на Българското председателство на Съвета на ЕС (2018).
  - Международно заседание на групата на работодателите ЕИСС „Преодоляване на липсата на умения за растеж и създаване на работни места - бизнес перспектива“, презентация „Системата MyCompetence - инструмент за преодоляване диспропорциите на пазара на труда“ (22.03.2018 г.).

- Среща на директорите ПО от ЕС „Бъдещето на работата - бъдещето на професионалното образование и обучение, презентация „Работодателите за бъдещето на ПОО в България. Потребностите на българската икономика и бъдещето на ПОО“ (23.04.2018 г.).
  - Международен форум „Университети – Бизнес“, презентация „MyCompetence: иновативна система, осигуряваща общ език между бизнеса и университетите“ (23.02.2018 г.).
5. Участие в подготовката на споразумението на БСК за сътрудничество с Фондация „Право и Интернет“ (ФПИ) за създаване на Консултантски център по Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. (Общ регламент за защита на данни - **GDPR**) за нуждите на партньорската мрежа на БСК (2018).

6. Взаимодействие с образователни и научни институции:

- Участие в подготовката на Меморандум за сътрудничество между Българската стопанска камара (БСК) и Университета за национално и световно стопанство (УНСС) (2016 г.).
- Участие в екипа по разработване на нова стратегия за развитие на висшето образование в Република България (2015).
- Партньорство с МОН и НАПОО по проект "Създаване на система за идентифициране и признаване на неформално придобити знания, умения и компетентности" (2015 г.)
- Финализиране на партньорството с ТУ София, НБУ, СУ, СА "Д. А. Ценов" – Свищов, ЕПУ - Перник по проект „Хармонизиране на академичните планове и програми с изискванията на пазара на труда“. (2015 г.)
- Разработване на методика за оценка на административните длъжности във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“.
- Нов български университет (28.04.2015 г.), презентация за системата MyCompetence в рамките на сътрудничество по проект „Хармонизиране на академичните планове и програми с изискванията на пазара на труда“.
- Лесотехнически университет – София, презентация на MyCompetence пред студенти и преподаватели (16.10.2015 г.).
- Бургаски университет „проф. А. Златаров“ (02.04.2015 г.), презентация за системата MyCompetence в рамките на сътрудничество по проект „Хармонизиране на академичните планове и програми с изискванията на пазара на труда“.
- Работна среща с кариерни специалисти от системата на висшето образование (24.06.2015 г.), презентация относно възможностите и инструментите за сътрудничество.
- Летен университет на Национално представителство на студентските съвети“, КК „Албена“ (26.08.2015 г.), презентация „Каква работа има в България и за кого?“.
- Сключване на Меморандум за сътрудничество между БСК и НПСС – 24.04.2015 г.
- Организирано от БСК проучване на потребностите и нагласите за въвеждане на дуално обучение в Република България, презентация на резултатите (26.06.2018 г.).
- Участие в четири последователни междуведомствени форума за развитие на дуалното обучение в България (2015 г.) и в екипа за подготовка на Наредба за дуално обучение на МОН.
- Паралелно проучване на БСК „Очаквания на работодателите и нагласи на младите специалисти за успешно трудово представяне“, презентация на резултатите (20.11.2015г.)
- Партньорство по проект на ИИОЗ към БАН „Преодоляване на младежката трудова несигурност и изключването от пазара на труда в Европа“ по програма Хоризонт 2020“ 2015 г., участие в конференция и презентация.
- Участие в кръгла маса „Професионалното образование в металургичната и химическата индустрия“ (19.11.2015 г.), модератор и изнасяне на презентация.
- Предоставяне на експертно становище относно Методика за определяне на защитени от държавата професии на МОН (2015 г.).
- Участие с презентация в работен семинар на Център за развитие на човешките ресурси МОН на тема „Работодателите за ECVET. Стандартите за компетентност в контекста и целите на ECVET (07.07.2016 г.).
- Конференция на Институт за икономическа политика БАН „Образованието като предпоставка за конкурентоспособността на българската икономика“, презентация „Актуални предизвикателства пред развитието на дуалното обучение“ (16.03.2016 г.).
- Разработено и представено становище на БСК относно Критерии на НАОА за институционална и програмна акредитация на висшите училища (15.10.2016 г.).
- Разработено и представено становище относно формите на ученическото самоуправление и предложение за промени в нормативната уредба (02.06.2016 г.)
- Разработени и представени на министъра на образованието и науката „Предложения на БСК относно прилагането на мерки за оптимизиране на професионалното образование и обучение“ (30.01.2017 г.).

- Разработен и предоставен на ръководството на БСК аналитичен материал „Образование и квалификация в България. Ретроспекция на проблемите и съпоставителен анализ с Румъния, Словакия, Унгария, Сърбия“ (16.02.2018 г.)
- Участие с презентация в конференция на Международно висше бизнес училище „Съвременното дистанционно обучение: тенденции, политики и добри практики“ (17.06.2016 г.)
- Разработено и представено становище по проект на Постановление на Министерския съвет за условията и реда за утвърждаване на броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и за приемане на Списък на приоритетните професионални направления (08.03.2018 г.)
- Разработено и представено становище относно проект за комуникационна политика в ППО (05.02.2018 г.)

7. Организиране и **участие във форуми:**

- Областна администрация и Община Бургас (03.04.2015 г.), презентация на за системата MyCompetence в рамките на регионално съвещание.
- Конференция на „Аутомотив клъстер България“ (24.03.2015 г.), презентация за системата MyCompetence.
- Национална научно-практическа конференция „Хранителната индустрия в България – традиции и бъдеще“ (26.11.2015 г.), презентация „Компетенции на работната сила – състояние и проблеми“.
- Национална конференция „Достъп до добра храна“ (16.10.2015 г.), презентация „Компетенции на работната сила и предизвикателства пред професионалното образование и обучение“.
- Открита лаборатория за млади предприемачи, гр. Кърджали (20.04.2015 г.), презентация „Профилът на успешния предприемач в България“.
- Кръгла маса, организирана от БСК, съвместно със Световна банка и Институт „Отворено общество“ „Предизвикателства пред пазара на труда в България: ролята на уменията и компетенциите“, гр. Пловдив (14.04.2015 г.)
- Открита лаборатория за млади предприемачи, гр. Смолян (25.03.2015 г.), презентация „Профилът на успешния предприемач – оценка и самооценка на компетенциите“.
- Българско училище за млади политици „Димитър Паница“, семинар за лидерство, организация, умения, презентация „Българското образование – а сега накъде? Подготвя ли родното образование подходящи кадри за пазара на труда след 10 години?. Погледът на работодателите.“ (2015 г.)
- Конференция и Доклад за резултатите от проведени три фокус групи и анкетно проучване на безработни лица, ученици и студенти, служители и специалисти в бюра по труда, фирмен персонал, преподаватели по проект Р4G, финансиран по програма Erasmus+ на ЕС (26.02.2015 г.)
- Национална кампания „Учи, за да работиш“ на в-к „24 часа“, презентация пред Кръгла маса: „Развитие на дуалното образование в България“ (22.02.2016 г.)
- Кръгла маса на сп. „Бизнес клуб“, презентация „Бизнесът в България и кадрите! Те липсват! Как да се справим?“ (27.04.2016 г.)
- Финансов форум „Образование, кадри, растеж“ на Асоциация банка на годината, презентация „Проблемът с кадрите - количествен, качествен, професионален, социален, образователен, държавен?“ (29.11.2016 г.)
- Общо събрание и традиционна пролетна среща на членовете и партньорите на Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци“, презентация „Съвременни предизвикателства в управлението на човешките ресурси“ (10.06.2016 г.)
- Участие с презентация в кръгла маса „Как да финансираме кадровото осигуряване в туризма с европейски средства?“ (11.02.2016 г.)
- Съвместна пресконференция БСК и БАУХ по проблемите на Бърнаут, презентация (04.09.2017 г.)
- Годишна конференция на Клъстер „Средногорие“ на тема „Здраве и безопасност на работното място“, презентация „Стрес в работата. Системи за управление на стреса в организацията“ (12.10.2017 г.)
- Национален семинар на КНСБ „Прякото работническо участие – европейски опит и приложение в България“, презентация „Прякото участие и съвременните предизвикателства в управлението на човешките ресурси“ (06.06.2018 г.)
- Конференция на УБИТ, БАН, Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ на тема „Мобилност на елитите на прехода“, доклад „Приемственост и поколенчески различия в бизнес елитите на Прехода“ (30.01.2018 г.)
- Бизнес форум, Пловдивски панаир, презентация „Човешки капитал и конкурентоспособност на компанията“ (27.09.2018 г.)

8. Участие в дейността на **работните групи на ESCO**, 2015 г.

9. Участие в **комисии:**

- Участие в заседания и представени предложения в междуведомствена работна група по проблемна област „Липса на специалисти в търсени от бизнеса области и лошо качество на професионалното образование“ (2016 г.).
- Участие в междуведомствена комисия за актуализиране на Националната класификация на професиите и длъжностите в РБ (2016, 2017, 2018 г.)

10. Участие в **обучения**:

- Работилница за умения, обучение на HR мениджъри и експерти от агенции за подбор и финансови институции по подбор на персонал чрез тестове и въпросници, базирани онлайн на платформата MyCompetence (29.06.2015 г.).
- Майсторски клас студенти ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ „Съвременно управление на човешките ресурси, базирано на компетентностния подход“ (20.11.2015 г.).
- Майсторски клас студенти СА „Д. Ценов“ Свищов „Съвременно управление на човешките ресурси, базирано на компетентностния подход“ (20.04.2016 г.).
- Майсторски клас студенти магистри СУ „Съвременно управление на човешките ресурси, базирано на компетентностния подход“ (2015, 2016, 2017, 2018 г.).
- Работилница за умения, обучение на академични ръководители от СА „Д. Ценов“ по методи и инструменти за подбор и оценка на преподаватели и служители (10.11.2016 г.).
- Участие в обучение на група от експерти от Република Косово за споделяне на българския опит в областта на дуалното образование и обучение, организирано от Фондация „Българско образование“ на 27 – 31 март 2017 г.

❖ **Основни направления за бъдещата дейност**

1. Изпълнение на **партньорски проект със Стопанска камара - Велико Търново** за насърчаване на трудовата мобилност между България и Румъния (<http://www.jobmobility.info>) – (2019 г.). Поддръжката и развитието на JobMobility включва:
  - автоматизиране на средства за геокодиране, които могат да бъдат приложени и в други системи,
  - специфични решения за подкрепа на превод и/или съпоставяне на преводи на съдържания (новини, модели, етикети и т.н.).
2. Изпълнение на договор с МТСП по **обществената поръчка** за „Разширяване на капацитета и обхвата на MyCompetence“ по ОП РЧР (2019 г.)
3. Подготовка на процедура за изпълнение на **проект по ОП НОИР** на тема: „Съвместни дейности на социалните партньори за по-ефективен социален диалог и реализиране на мерки за преодоляване предизвикателствата на пазара на труда вследствие на демографските промени и за развитие на т.нар. Сребърна икономика“ (2019-2020)
4. Структуриране и подготовка на **проект по ОП НОИР** за създаване на специализирана електронна платформа (онлайн среда) на МОН за предоставяне на информация и инструменти за хармонизиране на учебното съдържание, учебните планове и програми с изискванията на пазара на труда към компетентностите и квалификациите на работната сила, интегрирана с Информационната система за оценка на компетенциите – MyCompetence (2019-2020)
5. Изпълнение на **проект по Програмата Еразъм** с водещ партньор УНСС - Digital skills and Industry 4.0 skills improvement for Furniture industry (2019-2021) ,
6. Проучване, структуриране и подготовка на други проекти и обществени поръчки.

ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ

В БСК дейностите по **професионално обучение и квалификация** са структурирани на основата на въведената през 2017 г. система за управление на качеството ISO 9001:2015. Разграничават се три основни насоки на дейност:

❖ **Професионални обучения и обучения по ключова компетентност**

Обучение на безработни лица чрез проектна дейност по Националния план за действие по заетостта в периода 2014-2018 г.: Осигурено е професионално обучение, съгласно обхвата на притежаваната лицензия, и квалификационни услуги по проектите, финансирани от държавния бюджет. Общият брой на обучените в периода април 2014 - септември 2018 г. е над 4800 д. (вж. [Приложение 4](#)).

Проектите бяха реализирани със съдействието и на регионалните структури на БСК в градовете Перник, Сливен, Пловдив, Габрово, Русе.

Обучение с ваучери на заети лица по програма „Аз мога повече“ по ОП „Развитие на човешките ресурси“: В периода 2014-2015 година са обучени 38 заети лица по професия „Оперативен счетоводител“ с придобиване на трета степен на професионална квалификация.

Регионални и браншови работодателски обучения по “ЗБУТ”, финансирани от фонд “Условия на труд”: Въз основа на ежегодни сключени договори между БСК и ФУТ за обучение на работодатели и ръководен персонал на фирми по проблемите за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, съгласно действащото в Република България законодателство и привеждане на българските фирми в съответствие с нормативните изисквания, бяха реализирани успешно всички дейности. За периода 2014-2018 са проведени над 250 обучения и са обучени над 7700 лица със съдействието на регионалните структури на БСК, сред които могат да бъдат отличени тези във Варна, Ямбол, Бургас, Перник, Сливен, Пазарджик, Пловдив, Стара Загора, Велико Търново, Шумен и други.

❖ Участие на експерти от програмата в ръководни органи и работни групи

- Управителен съвет на CEDEFOP (Европейски център за развитие на професионалното образование и обучение);
- Работна група 16 „Образование, взаимно признаване на професионални квалификации, младеж, наука и изследвания“;
- Национален консултативен съвет по професионална квалификация на работната сила към Министъра на труда и социалната политика;
- Консултативен съвет по професионално образование и обучение към Министъра на образованието и науката;
- Национален съвет за насърчаване на заетостта (НСЗ) към МТСП;
- Управителен съвет на Националната агенция за професионално образование и обучение (НАПОО);
- Съвет към Изпълнителния директор на Агенция по заетостта;
- Комитет за наблюдение на ОП „Развитие на човешките ресурси“;
- Комитет за наблюдение на ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“;
- Консултативен съвет към ДП „БГЦПО“;
- Национална координационна група за учене през целия живот;
- Координационен съвет на Националната платформа „Обединени за ученето на възрастни“;
- Работна група към МОН за разработване на проект на Закон за предучилищното и училищното образование;
- Междуведомствена работна група към МОН за разработване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение (ЗИД на ЗПОО);
- Междуведомствена работна група към МОН за разработване и утвърждаване на концепция за развитието на професионалното образование и обучение и потребностите на пазара на труда;
- Работна група към МОН за разработване на проект на Наредба за условията и реда за провеждане на обучение чрез работа (дуално обучение);
- Национална координационна група към МОН за учене през целия живот и в изпълнението на Националната стратегия за учене през целия живот;
- Работна група за изработване на Стратегия за висшето образование
- Междуведомствена работна група за изменение и допълнение на Държавен образователен стандарт за управление на качеството в институциите за предучилищно и училищно образование;
- Работни групи за изготвяне на Държавни образователни стандарти в системата на предучилищното и училищното образование;
- Работните групи за изготвянето на Националния план за действие по заетостта всяка година;
- Междуведомствена работна група към МТСП за разработване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на заетостта (ЗИД на ЗНЗ);
- Комисиите по заетост – град София и област София;
- Съветите за сътрудничество в 3 от бюрата по труда в София;
- Работна група (МОН) за изработване на предложение за механизъм, учебни програми и обучителен екип, който да провежда обучение на наставници в предприятията;

- Междунституционална работна група по изпълнение на Рамково споразумение за сътрудничество в областта на професионалното образование и обучение;
- Междуведомствена работна група по проблемна област „Липса на специалисти в търсени от бизнеса области и лошо качество на професионалното образование“;
- Координационен съвет за мониторинг на Националния план за изпълнение на Европейската гаранция за младежта 2014-2020 г. (МТСП);
- Работни групи за разработване и актуализиране на проекти на наредби, съобразно Закона за професионалното образование и обучение:
  - Наредба по чл. 34, ал. 1 за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация
  - Наредба по чл. 83, ал. 2 за откриване, преобразуване, промени, закриване на професионални колежи и за водене регистър на професионалните колежи
  - Наредба по чл. 17в, ал. 2 за издаваните документи за професионално обучение за лица, навършили 16 г.
  - Наредба по чл. 9а за осигуряване на качеството на професионалното обучение в професионалните колежи и в центровете за професионално обучение.

❖ **Участие в проекти**

Експерти от Центъра за професионално обучение участваха в дейностите по:

- Проект „Разработване и внедряване на информационна система за оценка на компетенциите на работната сила по браншове и региони“ – MyCompetence. В рамките на проекта беше подготвен доклад за състоянието на професионалното образование и обучение в България, беше проведено анкетно проучване и анализ, насочени към работодатели, млади специалисти и студенти, и бяха организирани и проведени обучения по ключови компетентности на 150 лица;
- Проект „Въвеждане на кредити в професионалното образование и обучение“ (МОН);
- Създаване на устойчива система за подготовка на кадри за нуждите на електрическата мобилност, за развитие на професионалното обучение в тази сфера и въвеждане на специалности в рамките на средното и висше образование.

❖ **Експертна и консултантска дейност**

Експерти от Програмата подготвиха становища и внесоха предложения в НАПОО и МТСП за актуализиране на Списъка на професиите за професионално образование и обучение (СППОО) и Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД). На база тези предложения бяха включени длъжности в НКПД, които съответстват на квалификациите в сферата на електрическата мобилност.

- Участие в сесиите на Форума за дуално образование по проект „Швейцарска подкрепа за въвеждане принципите на дуалното обучение в българската образователна система“;
- Изпратени до МОН:
  - допълващи мотивирани предложения за включване в Списъка на професиите, за които има недостиг на висококвалифицирани специалисти;
  - предложение за необходимия брой специалисти с висше образование по професионални направления и специалности от регулираните професии;
  - предложение с разработена Методика за определяне на защитени професии по списъка на професиите за професионално образование и обучение;
  - Ежегодни предложения във връзка с изготвяне на проект за утвърждаване на броя на приеманите за обучение студенти и докторанти във висшите училища и научни организации на Република България;
- Участие в одобряване на държавния план-прием на професионалните гимназии в страната за учебните години 2014/2015, 2015/2016, 2016/2017 и 2017/2018 години;
- Изготвяне на становище с предложения за основни промени в образователната система;
- Съгласуване с НАПОО и с МОН на Държавните образователни стандарти (ДОС) за придобиване на квалификация по професии;
- Предоставени са консултантски услуги за:

- програмно осигуряване и лицензиране на обучаващи институции в НАПОО;
- разработване на проекти по оперативни програми;
- внедряване на програми за управление на здраве и безопасност при работа (ЗБР) - оценка на работните места и професионалния риск, програми за управление на професионалния риск, програми за управление на стреса на работното място, подготовка за въвеждане на системи за управление на ЗБР (OHSAS 18001) и др.;
- техническа помощ за управление на проекти при възлагане от работодателите – бенефициенти по проекти и целево финансирани обучения програма "ЗБУТ", Фонд "Условия на труд" и др.

КОМПЮТЪРНО ОБУЧЕНИЕ

❖ *Обучение по дигитални компетенции*

През изминалия период обучение по **дигитални компетенции** в Центъра за компютърно обучение (ЦКО) на БСК преминаха над **900 курсисти**. Кандидатите за обучение можеха да избират между курсове за базови умения за работа с Windows, MS Office по най-актуалните версии на програмите, както и такива за експертно ниво за работа с електронни таблици, бази данни, презентации и др.

През 2017 г. БСК бе одобрена от МОН да предоставя обучение на педагогически специалисти. 14-те програми са насочени към изграждане на умения и компетенции в областта на информационните технологии. За получаване на лиценза трябваше да се премине през сложна процедура, която включваше и **сертифициране на обучението на БСК по ИСО 9001:2015**. Сертифицирането е доказателство за професионалната работа на експертите и преподавателите в БСК, като в същото време повишава конкурентоспособността ни при участия в търгове и проекти

През 2018 г. към портфолиото на Центъра бяха включени и обучения за технологията **Blockchain** и **Google AdWords** - управление и анализ на рекламни кампании.

Клиенти на ЦКО през този период бяха както индивидуални курсисти, така и служители на министерства, компании и пр. като Министерството на икономиката, Американското посолство в България (26 групи), Национален осигурителен институт, „Сименс“ ЕООД, „Актавис“ ЕАД, „Балканфарма Дупница“ АД, Българска национална телевизия, „Луфтханза“, „Фесто“ ЕООД, „Интраком България“ ЕАД и др.

❖ *Сиско академия*

В периода 2014-2018 г. **Сиско академията на БСК** продължи с работата си да доказва, че е една от най-успешните в страната, като през този период обучение по мрежи за сертифицирани от Сиско сътрудници и професионалисти - CCNA, CCNA Security и CCNP преминаха **240 курсисти**. В момента в академията преподават 8 инструктори, които притежават не само високи индустриални сертификации, но и ценен практически опит в областта на изграждането и поддръжката на компютърни мрежи.

Благодарение на високото качество на преподаване и условията, в които се провежда обучението, клиенти на Сиско академията на БСК станаха най-големите телекомуникационни компании в страната – БТК, А1 (бивш МТел), „Близу Медиа енд Броудбанд“ ЕАД, компании от ИТ бранша, като „Телелинк“ ЕАД, „Инфосистемс Интернешънъл“ ЕАД, различни държавни и частни институции и компании, като БНТ, „ЧЕЗ България“ ЕАД, „Главболгарстрой Холдинг“ АД, „Инфопартнерс“, „Шнайдер Електрик“, „Ел Би Булгарикум“ ЕАД, „Летище София“, „Смарт Сис“ ООД.

Доказателство за професионалната работа на Сиско академията на БСК е и спечелената през 2014 г. обществена поръчка за обучение на 22-ма служители от ИА „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи“ в курсовете за Сиско мрежови специалисти.

През изминалия период инструкторите от академията нееднократно бяха награждавани от компанията, автор и доставчик на електронните обучения „Сиско Системс“ с грамоти за висок професионализъм и отлично оценяване от страна на преминалите обучението курсисти.

❖ *Работа по проекти*

В периода 2014-2018 г. ЦКО на БСК **работи по няколко проекта от Националния план за действие по заетостта:** през **2016 г.** - „Качествена работна сила – стабилен пазар на труда“, през **2017 г.** - „Квалифицирани кадри за бизнеса“ и през **2018 г.** - „Обучение за заетост“. В рамките на трите проекта бяха обучени общо 116 безработни лица по професиите „Монтьор на компютърни системи“, „Офис-секретар“, „Продавач-консултант“, „Сервитьор-барман“ и „Охранител“.

През последните години ЦКО акцентира и върху работата на методиста и експертите си за **развиване на електронни обучения** и предоставяне на възможност курсистите да се обучават дистанционно, в съответствие със световната тенденция не клиентът да отива при обучението, а обучението да отива при клиента.

КОРПОРАТИВНА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ

В областта на **корпоративната социална отговорност** (КСО) бяха осъществени дейности, насочени към укрепване на капацитета на работодателите и предприятията чрез обучение на експерти. В основата на дейността стои схващането, че КСО повишава конкурентоспособността на компаниите.

Допълнително се осъществяват дейности по повишаване информираността на работодателите относно социалната отчетност и повишаване на броя на обучителите в тази област, тъй като социалната отчетност е начин за споделяне с партньори, клиенти, доставчици, служители и с всички заинтересовани страни на информация за икономически, екологични и социални прояви на компанията, целящи постигане на устойчиво развитие.

Също така, БСК популяризира и активно участва в номинирането на компании за ежегодните награди за отговорен бизнес в следните категории: "Инвеститор в околната среда", "Инвеститор в човешкия капитал", "Инвеститор в знанието", "Инвеститор в обществото", "Награда за маркетинг, свързан с кауза" и "Награда за най-добра социална политика на малко или средно предприятие". Представители на камарата участваха в оценката на проектните предложения на номинираните компании и във връчването на наградите.

БСК изпълни проект в областта на КСО, включващ страните от Югоизточна Европа, финансиран от Международната организация на работодателите, даващ пълна картина на състоянието, нормативната среда и достиженията на компаниите в региона.

За преобладаващата част от членовете на БСК дейностите по КСО не са задължение, нито цел, а са ценност, която Камарата популяризира между своите членове.

В допълнение:

- 4 години БСК е институционален партньор на събитието „**Вечер на добродетелите**“, организирано от Фондация "За нашите деца". Екипът на Пресцентъра се включва на доброволни начала в подготовката и провеждането на благотворителното събитие. Пластиката на БСК "Майка България" е сред най-ценните вещи на благотворителния търг.
- През 2017 г. стартираха съвместни дейности с **Общобългарски комитет „Васил Левски“**. Над 1 000 деца от цяла България се включиха в конкурса за ръчно изработена коледна картичка на БСК по повод „140 години от Освобождението на България“. Средствата от картичките бяха дарени на Клуб „Млади възрожденци“ към Общобългарския комитет „Васил Левски“.
- В чест на **Деня на народните будители**, на 31 октомври 2017 г., в конферентната зала на БСК, членовете на клуб „Млади възрожденци“ при НУ "Любен Каравелов" - гр. Съединение, представиха спектакъла "И сърните пият вода от стъпките му". Представлението беше със свободен достъп, а преди него зрителите имаха възможност да закупят книги, сувенири или текстилни изделия, средствата от които бяха дарени за развитието на инициативата „Млади възрожденци“. Броят на ученическите клубове „Млади възрожденци“ в цялата страна е над 200, а основната цел на инициативата е утвърждаване на национално патриотичните ценности и идеали сред учениците и съхраняване на българската идентичност и облик в Европейския съюз. Клубовете поддържат и развиват интереса на децата към българската история, литература и култура, както и към социалните дейности и спорта. Те са под методическото ръководство на Общобългарския комитет "Васил Левски".

КОМУНИКАЦИИ И ПРОТОКОЛ

❖ *Комуникационно обслужване на събития на БСК и членове на Камарата*

През отчетния период екипът на Пресцентъра продължи дейността си по информационно обезпечаване на БСК и членовете на Камарата, вкл.:

- Организиран са общо 47 **пресконференции**, 22 от които на БСК, 17 на членове на БСК, и 8 на АОБР (вж. [Приложение 6](#)).

- Оказано е **съдействие при организацията** на десетки събития на БСК и членове на Камарата, вкл. семинари, делови форуми, обучения и др., вкл. на годишните награди на БСК „ИН-5“ през 2016 и през 2018 г.
- Осигурени и организационно обезпечени са повече от 1000 **медийни участия** на представители на БСК и членовете на Камарата, вкл. координиране на участията, подготовка на материали (информация и опорни точки) и последващо отразяване;
- Подпомогнато е **изготвянето, редакцията и коректурата** на стотици презентации и аналитични материали, вкл. чрез събиране и обобщение на статистическа и друга информация по съответната тема, дизайнерско оформление на презентациите, редакция и коректура на анализи и др. писмени материали;
- Разпространени са общо **2898 бюлетина**, 2306 от които са изготвени от Пресцентъра на БСК, 536 – от Парламентарния секретар на БСК, и 56 – от Център „Външноикономическо сътрудничество“ при БСК, с общо **над 1000 абонати**, вкл. „Темите в медиите“, „Дневен ред на министерския съвет“, „Решенията на Министерския съвет“, „Околна среда“, „Пазар на труда“, „Новини от Европейския парламент“, „Дневен ред на Народното събрание“, „Дневен ред на парламентарните комисии“, „Проекти на нормативни документи“, „Бизнес навигатор“.
- В края на 2017 г. стартира и издаването на ежедневен електронен бюлетин, съдържащ най-новите публикации в сайта на БСК, като абонатите имат възможност да избират рубриките, към които проявяват интерес.
- И през отчетния период БИК „Капиталов пазар“ ЕООД продължи да издава ежедневният електронен бюлетин **„Бизнес Индустрия Капитали“** (<http://daily.bia-bg.com>), който разпространява бизнес новини и новини от БСК до над 35 хил. абонати на бълг. и англ. ез.
- Координирано е изготвянето на **рекламни и презентационни материали** на БСК, вкл. събиране на офертни предложения, подготовка на материали за предпечат, проследяване на процеса по възлагане, изпълнение и доставка на материалите, финансова отчетност.
- Проведени са няколко **обучения** на представители на БСК и на заинтересовани браншови организации и фирми, целящи подобряване на комуникационните им умения, представяне пред медиите и други аудитории, изготвяне на презентационни материали и др.
- С цел подобряване на **вътрешните комуникации**, през декември 2017 г. Пресцентърът стартира социална мрежа за служителите на БСК (**интранет**), която е в процес на развитие.

❖ **Онлайн дейности и маркетингови услуги**

Сред основните ангажименти на Пресцентъра на БСК е поддържането на сайтове и профили на БСК в социалните мрежи, вкл.:

- **Сайт на БСК** (www.bia-bg.com): Настоящият институционален сайт на БСК стартира през 2015 г., като цялостната концепция, прехвърлянето и организирането на информацията (на база предходните версии на сайта) беше ангажимент на Пресцентъра на БСК. През отчетния период са публикувани общо 5227 информации, вкл. 4029 новини, 865 събития, 269 становища и 64 анализа. Средно на работен ден са публикувани по 8,6 информации. Подробна справка за публикациите по години и по вид можете да видите в [Приложение 8](#).
- **Сайт www.Competencemap.bg** (на проекта за изграждане на MyCompetence): Сайтът включва общо 1273 публикации, а потребителите на онлайн бюлетина, генериран през сайт, са 4473. Цифровата библиотека в сайта е преглеждана над 184 хил. пъти, а над 9000 пъти са изтеглени документи, съдържащи се в нея (вж. [Приложение 9](#)).
- **Сайтове на АОБР**: През 2015 г. Пресцентърът на БСК разработи сайт на работодателските организации (www.bgrabotodateli.org), а през 2018 г. – сайт на АОБР (www.aobe.bg), където се публикуват актуални становища и новини за съвместни инициативи на членовете на АОБР. Вижте повече за аудиторията на двата сайта в [Приложение 11](#).
- **Страници на БСК в социалните мрежи**: Сред работодателските организации в България БСК е с най-добро позициониране в социалните мрежи. Камарата е единствената организация, която поддържа профили във всички популярни социални мрежи у нас – Facebook, Twitter, Google+ и YouTube (вж. [Приложение 10](#)).
- **Страници на АОБР в социалните мрежи (Facebook и Youtube)**: През есента на 2017 г. са създадени канал в Youtube и страница на АОБР във Facebook, където са привлечени 180 регистрирани потребители.
- **Страници във Facebook на центрове и проекти на БСК**, вкл.:
  - Център „Външноикономическо сътрудничество“
  - Център за професионално обучение
  - MyCompetence (по проект за изграждане на ИСОК)
  - Jobmobility (по трансграничен проект България-Румъния)
  - Play4guidance.bg (международен проект по Програма Еразъм+ на ЕС)

- Steps2Scale - Scaling Up Your Business bg (проект по Програма Еразъм+ на ЕС)
- За реформа в енергетиката (проект на АОБР)

През декември 2017 г. Пресцентърът на БСК стартира **нова услуга – „Онлайн маркетингови комуникации“**, която вече има своите първи клиенти. Стартът на новата услуга беше предшестван от 7-месечно обучение (в 7 модула) на част от екипа на Пресцентъра, по дигитален маркетинг, в Софтуерния университет. Обучението беше преминато успешно, вкл. бяха издържани съответните финални изпити. Услугата включва копирайтинг, маркетинг в социалните мрежи, реклама във Facebook страници и дългосрочна поддръжка на корпоративни Facebook страници.

За едногодишния период от услугата са се възползвали общо 5 фирми в различни сфери на дейност (архитектурно студио, строителна компания, онлайн магазин за дрехи, кетъринг фирма, ресторант, НПО). В процес на преговори за сключване на договор за обслужване са още две фирми.

Общо 21 фирми и сдружения, членове на БСК, са потърсили от екипа на Пресцентъра безплатни начални консултации по онлайн маркетингови комуникации. Благодарение на проведените консултации, част от регионалните структури на БСК създадоха свои профили в социалните мрежи, а други оптимизираха съдържанието и алгоритъма на социалните си профили.

❖ *Протоколни дейности*

Един от членовете на екипа на Пресцентъра е ангажиран изцяло с протоколни функции, вкл. логистика на задгранични пътувания на работещи в БСК (самолетни билети, командировъчни, резервации на хотели), езикови преводи и др. През отчетния период:

- **Проведени са 71 срещи с дипломатически мисии от 21 държави** - Австрия, Германия, Грузия, Гърция, Етиопия, Индия, Ирак, Иран, Канада, Катар, Китай, Мароко, Нигерия, Русия, Словения, Сърбия, Турция, Франция, Черна гора, Швейцария, Япония и др., както и срещи с представители/делегации на международни организации като BusinessEurope, Европейската комисия, Световната банка, Европейския икономически и социален комитет, Международния валутен фонд и др. (при домакинството на БСК).
- Осъществена е кореспонденция с посолствата на Малта, Япония, Русия, Етиопия, Китай, Канада и др., както и с международни организации – Организация за черноморско икономическо сътрудничество (BSEC), Индустиален и търговски алианс „Пътя на коприната“ (BRICA), Международна академия за противодействие на корупцията (IACA), Международен обучителен център към МОТ (ITC – ILO), национални координатори по Дунавската стратегия, Институт за образователни изследвания в икономиката (IBW), Европейска федерация на работодателите в областта на образованието (EFEE) и др.
- Извършени са други текущи дейности, вкл. посрещане на гости/делегации, преводачески услуги, логистика на задгранични пътувания на работещи в БСК (самолетни билети, командировъчни, резервации на хотели), подготовка на поздравителни адреси и осигуряване на протоколни подаръци, и др.

❖ *Участие в проекти*

Екипът на Пресцентъра на БСК има ангажимент към комуникационните дейности, включени в изпълняваните от Камарата проекти. През отчетния период представители на Пресцентъра са участвали в работата по следните проекти:

- **MyCompetence** – изграждане и развитие на Информационна система за оценка на компетенциите. По проекта са осъществени следните дейности: редактирани са всички анализи и други документи; поддържана е интернет страницата на проекта, както и профилите в социалните мрежи; организирани са публични събития (пресконференции, дискуссионни форуми, заседания на Националния съвет за оценка на компетенциите и др.); организирани са медийни участия на експерти, включени в проекта; изготвяни са периодични бюлетини с публикации за работата по проекта, както и бюлетини с информация в областта на управлението на човешките ресурси; координирано е изработването на всички печатни и рекламни-информационни материали по проекта (брошури, дипляни, плакати, тефтери, химикали, USB, транспаранти, онлайн банери и др.);
- **Интегриране на услугите на MyCompetence към дейността на Агенцията по заетостта** и потребностите на целевите групи потребители. Участието е чрез публикуване в сайта на БСК и разпространение до медиите на информация за дейностите по проекта;
- **Jobmobility** - Изграждане на устойчив модел и партньорска мрежа за подкрепа на заетостта и мобилността на работната сила в трансграничната зона България-Румъния. По проекта са осъществени следните дейности: организирани са две пресконференции и едно обучение; изработени са рекламни материали; публикувана е в сайта на БСК и разпространена до медиите информация за проекта и за текущите дейности по него;

- **Steps2Scale** - Създаване на европейска квалификационна и компетентността рамка за професия Scale Up мениджър. Участието в проекта се състои в: изработване на лого, сайт и презентационни материали, както и изграждане на Facebook страница.
- **EDU-LAB** - Ново дунавско управление за намиране на съответствие между трудовия пазар и висшето образование. Участието в проекта се състои в: публикуване и разпространение на информация за текущите дейности; изработка на темплейт за презентации.
- **EMPOWA** – проект за женско предприемачество по „Хоризонт 2020“. Участието в проекта се състои в: изработване на лого, сайт и презентационни материали.
- **SharON** - Възможности за европейските предприемачи в сектора на споделяната икономика. Участието в проекта се състои в: изработка на рекламни материали; публикуване и разпространение на информация за текущи дейности и събития.
- **TRIGGER** - трансгранична инициатива за подпомагане на завършилите висши учебни заведения и предприемачеството, изпълняван от БСК в партньорство с организации и институции от България, Македония и Гърция. Участието на Пресцентъра по проекта се състои в: Подготовка на рекламни материали, презентации, отразяване на място, разпространяване на информация до медиите, изготвяне на снимкови материали и аудио записи.

❖ **БСК в медиите**

През отчетния период за БСК са публикувани 19 886 информации в медиите (средно по 16,3 бр./ден), като най-голям (61%) е дялът на публикациите в онлайн-медиите, следвани от печатните издания (15%), радиостанциите (7%) и телевизиите (6%). Около 10% от всички публикации са в сайтове на партньорски организации и институции, което е индикатор за значимостта и актуалността на информацията.

Най-силен обществен отзвук имаше към стартиралата през м. януари 2016 г. [рубрика „Стига вече!“](#), в която БСК публикува статистически данни и други обективни факти без коментар, а изводите се оставят на читателите. Рубриката е провокирана от факта, че идеите и предложенията от страна на неправителствения сектор (в т. ч. работодателските организации) за подобрене на бизнес средата, обществените условия и, като цяло - постигане на по-добро качество на живот в България, остават нечути и нереализирани. Наименованията на рубриката е цитат от [речта](#) на председателя на Върховния касационен съд (ВКС) Лозан Панов, произнесена на тържеството по повод 135 години от основаването на ВКС.

За периода от януари 2016 г. до юни 2018 г. са направени общо 20 публикации в рубриката, като само първата от тях (посветена на състоянието на МВР) е прочетена в сайта на БСК 15 482 пъти. Сред най-четените материали от рубриката е посветеният на електронното правителство (5 206 прочитания), в който се прави сравнение между е-правителство и работещо е-правителство на Естония със скъпото и неработещо е-правителство на България, както и на ефектите от това за икономиката и общественото развитие на двете държави.

ПРИЛОЖЕНИЯ

❖ Приложение 1: Становища, изготвени и разпространени самостоятелно от БСК и в сътрудничество с други организации

	Дата	Становище	Тема	Автор
1	28.9.2015	Становище във връзка с намаляването на регулаторната тежест в 49 нормативни акта	Администрация	БСК
2	28.9.2015	Становище по проект на ЗИД за изменение на Закона за нормативните актове	Администрация	БСК
3	1.9.2016	Относно Проект на Наредба за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието	Администрация	БСК
4	26.9.2016	Относно затруднения при прилагането на чл.16з от Закона за митниците	Администрация	БСК
5	21.10.2016	Предложения на БСК по проекта на Наредба за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието	Администрация	БСК
6	28.4.2017	Предложения за промени в Правилника за организацията и дейността на НС	Администрация	БСК
7	7.7.2017	Относно: Намаляване на административните и финансови тежести за гражданите и фирмите	Администрация	БСК
8	9.10.2017	Относно проект на ЗИД на Закона за КФН, публикуван за обществено обсъждане	Администрация	БСК
9	28.2.2018	АОБР настоява за вето върху промените в Закона за омбудсмана	Администрация	АОБР
10	20.3.2018	Относно необходимостта от нормативни промени във връзка с прилагането на новия регламент за защита на личните данни (GDPR)	Администрация	БСК
11	12.4.2018	АОБР настоява за включване на работодателите в Работната група за "Единна входна точка"	Администрация	АОБР
12	28.5.2018	Относно: Проект на ЗИД на Закона за защита на личните данни	Администрация	БСК
13	13.6.2018	АОБР апелира в работната група за „Единна входна точка“ да се включат експерти от представителните на национално равнище работодателски организации	Администрация	АОБР
14	27.8.2018	Позиция на БСК относно кризата с Търговския регистър	Администрация	БСК
15	18.6.2014	БСК: Користни политически сметки, нечисти корпоративни интереси и лични кроежи заплашват финансовата стабилност	Банки, финанси	БСК
16	29.6.2014	Господа политици, не си играйте с финансовия бумеранг!	Банки, финанси	БСК
17	1.7.2014	Отворено писмо във връзка с безпрецедентните опити за дестабилизиране на банковата система	Банки, финанси	БСК
18	23.7.2014	Отворено писмо на работодателските и синдикалните организации относно КТБ	Банки, финанси	4+2
19	8.8.2014	Декларация на членовете на Експертния консултативен съвет по казуса КТБ	Банки, финанси	4+2
20	14.8.2014	Меморандум на Експертния консултативен съвет по проблемите на икономическата група на КТБ АД	Банки, финанси	4+2
21	30.9.2014	Писмо на социалните партньори срещу продажбата на активи на КТ "Виктория"	Банки, финанси	4+2
22	17.10.2014	Работодатели и синдикати настояват за оставките на УС и Управителя на БНБ	Банки, финанси	4+2
23	25.3.2016	БСК настоява за намаление на таксите за оспорване на административни актове по Закона за управление на средствата от ЕС	Банки, финанси	БСК
24	30.9.2016	Позиция на НПРО относно проекта на Закон за независимия финансов одит	Банки, финанси	АОБР

25	17.11.2016	Относно документите за третото заседание на Комитета за наблюдение на ОП „Иновации и конкурентоспособност 2014-2020“	Банки, финанси	БСК
26	15.9.2017	Позиция относно Законопроект за регламентиране на абсолютната давност за вземания срещу физически лица	Банки, финанси	АОБР
27	12.4.2018	Президентът да сезира КС за промените в Закона за банковата несъстоятелност, настоява АОБР	Банки, финанси	АОБР
28	15.5.2018	Относно документите за 6-то заседание на КН на ОПИК и ОПИМП, насрочено за 17.05.2018 г.	Банки, финанси	БСК
29	12.6.2018	АОБР подкрепя предложенията за промени в Закона за счетоводството относно финансовия одит	Банки, финанси	АОБР
30	17.9.2018	АОБР настоява за ускоряване на промените в Закона за счетоводството във връзка с независимия финансов одит	Банки, финанси	АОБР
31	1.10.2014	Относно актуализацията на бюджета на РБ за 2014 г.	Бюджет, данъци и такси	БСК
32	16.10.2014	Относно Наказателна процедура срещу България заради въвеждане на минимални тарифи за ветеринарно-медицинската дейност	Бюджет, данъци и такси	БСК
33	24.11.2014	Позиция във връзка с данъчното облагане на лихвите по депозитите	Бюджет, данъци и такси	БСК
34	28.11.2014	Относно проекта на държавен бюджет за 2015 г.	Бюджет, данъци и такси	БСК
35	11.12.2014	Декларация на работодателските организации относно бюджетите на РБ и на ДОО за 2015 г.	Бюджет, данъци и такси	АОБР
36	15.5.2015	Проект на ЗИД на ЗМДТ, представен от МФ	Бюджет, данъци и такси	БСК
37	2.9.2015	Становище на БСК по проекта на ЗИД на Закона за акцизите и данъчните складове	Бюджет, данъци и такси	БСК
38	27.9.2015	Относно проект на ЗИД на ЗКПО	Бюджет, данъци и такси	БСК
39	1.10.2015	Предложения за промени в данъчни закони за стимулиране на дарения на хранителни и питейни продукти	Бюджет, данъци и такси	БСК
40	21.10.2015	Становище относно т. нар. "данък върху вредните храни"	Бюджет, данъци и такси	БСК
41	29.10.2015	Относно проектобюджетите на Република България, ДОО и НЗОК, и ръста на МРЗ през 2016 г.	Бюджет, данъци и такси	БСК
42	8.2.2016	Декларация относно проблемите по данъчното третиране на активите и разходите за служебно и лично ползване	Бюджет, данъци и такси	АОБР
43	22.3.2016	Относно проекта на ЗИД на ЗДДФЛ	Бюджет, данъци и такси	БСК
44	26.4.2016	Становище относно проекта на ЗИД на ЗДМТ, внесен от МФ	Бюджет, данъци и такси	БСК
45	20.7.2016	Декларация на работодателски организации относно проекта на ЗИД на ЗКПО	Бюджет, данъци и такси	АОБР
46	1.9.2016	Относно проект на ЗИД на ЗКПО, внесен в НС от Менда Стоянова и група н.п.	Бюджет, данъци и такси	БСК
47	4.10.2016	Относно проект на ЗИД на Закона за акцизите и данъчните складове (Изх. № 04.01-237 от 27.09.2016 г. Администрация на МС)	Бюджет, данъци и такси	БСК
48	2.11.2016	Относно проекта на Закон за бюджета на Република България за 2017 г.	Бюджет, данъци и такси	БСК
49	27.4.2017	Относно проект на постановление на МС за допълнение на Тарифата за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията	Бюджет, данъци и такси	БСК
50	28.4.2017	Становище на АОБР относно проекта на ЗИД на Закона за местните данъци и такси	Бюджет, данъци и такси	АОБР

51	11.5.2017	АОБР настоява МС да приеме промените в Тарифата за таксите, събирани от Агенцията по вписванията	Бюджет, данъци и такси	АОБР
52	14.7.2017	Относно ЗИД на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК)	Бюджет, данъци и такси	БСК
53	26.7.2017	Относно ЗИД на Закона за местните данъци и такси, 702-01-8, внесен в НС на 4.07.2017 г.	Бюджет, данъци и такси	БСК
54	27.10.2017	Относно проект на ЗИД на ЗДДС, внесен от МФ	Бюджет, данъци и такси	БСК
55	27.10.2017	Относно проектите на бюджети на РБ, ДОО и НЗОК за 2018 г.	Бюджет, данъци и такси	БСК
56	6.3.2018	Предложение на АОБР за изменение на чл. 38, ал. 9, т. 2 от Закона за счетоводството	Бюджет, данъци и такси	АОБР
57	16.8.2018	Относно проекта за промени в наредбата за регистриране и отчитане на продажби в търговските обекти чрез фискални устройства	Бюджет, данъци и такси	БСК
58	28.9.2018	Относно Проекта на ЗИД на ЗКПО, внесен от МФ	Бюджет, данъци и такси	БСК
59	14.3.2016	Относно проект на ЗИД на Закона за митниците	Бюджет, данъци и такси	БСК
60	1.9.2017	Относно проект на Инструкция за взаимодействие и обмен на информация между НАП и МТСП, и публикуване в интернет в отворен формат на агрегирани данни от информационните масиви и ресурси, подържани от НАП	Бюджет, данъци и такси	БСК
61	19.6.2014	Декларация на членовете на БСК относно намеренията за отлагане на въвеждането на принципа "замърсителят плаща" при определянето на ТБО	Бюджет, данъци и такси (ТБО)	БСК
62	7.7.2014	Относно проектите на ЗИД на ЗМДТ и на Методика за определяне на ТБО	Бюджет, данъци и такси (ТБО)	БСК
63	17.11.2014	Относно отлагане на промените в основата и реда за определяне на такса "смет"	Бюджет, данъци и такси (ТБО)	БСК
64	9.2.2015	Санитарето не трябва да вдига таксата смет	Бюджет, данъци и такси (ТБО)	БСК
65	26.3.2015	БСК настоява за спешно внасяне на промените в уредбата на ТБО	Бюджет, данъци и такси (ТБО)	БСК
66	15.7.2015	Отворено писмо на работодателските организации във връзка с определянето на таксата "битови отпадъци"	Бюджет, данъци и такси (ТБО)	АОБР
67	10.3.2017	Относно проект на ЗИД на ЗМДТ за промяна на основата за определяне на такса "битови отпадъци"	Бюджет, данъци и такси (ТБО)	БСК
68	23.5.2017	Писмо до МФ относно промяна на основата за определяне на такса "битови отпадъци" (ТБО)	Бюджет, данъци и такси (ТБО)	БСК
69	18.6.2014	Отворено писмо на БСК и браншови организации до ДКЕВР	Енергетика	БСК и БрО
70	23.6.2014	Отворено писмо относно износа на електроенергия	Енергетика	БСК и БрО
71	15.7.2014	БСК настоява ДКЕВР да отмени решенията си от 1 юли 2014 г. за промяна на енергийните цени	Енергетика	БСК
72	17.10.2014	Относно начина на структуриране и функциониране на Енергийния борд	Енергетика	4+2
73	5.6.2015	Становище на работодателските организации относно предложението за увеличение на цените на ел.енергията от 1 юли 2015 г.	Енергетика	АОБР
74	19.6.2015	Декларация на национално представителните работодателски организации относно повишението на цената на електроенергията от 1 юли 2015 г.	Енергетика	АОБР
75	24.6.2015	Позиция на работодателските организации за проблемите в енергетиката и цените на тока след среща с премиера Борисов	Енергетика	АОБР
76	26.6.2015	Изявление на НПРО във връзка с общонационалния протест за реформа в енергетиката и срещу злоупотребите в сектора	Енергетика	АОБР

77	1.7.2015	Декларация на работодателските организации относно протеста им ЗА реформи в енергетиката	Енергетика	АОБР
78	16.7.2015	Становище относно проект на Наредба за намаление на тежестта, свързана с разходите за енергия на ВЕИ	Енергетика	БСК
79	28.8.2015	Отговор до КЗК във връзка с образувано производство по сигнал на Асоциацията за ВЕИ срещу промените в ЗЕ	Енергетика	БСК
80	23.3.2016	Отворено писмо на НПРО относно промените в енергийните цени	Енергетика	БСК
81	27.10.2016	Работодателските организации се противопоставят на намеренията за намаляване на мрежовите цени при износ на електроенергия	Енергетика	БСК
82	4.5.2017	Относно: Проект за поемане на ангажименти, публикуван на 13 март 2017 г. във връзка с Дело СОМР АТ.39816 - Доставки на газ нагоре по веригата в ЦИЕ	Енергетика	БСК
83	13.5.2017	Отворено писмо от АОБР относно реформите в сектор енергетика	Енергетика	АОБР
84	15.9.2017	Позиция на АОБР относно намерението за увеличение на тарифите на „Булгартрансгаз“	Енергетика	АОБР
85	17.12.2017	Позицията на социалните партньори относно спекулативния ръст в цената на електроенергията	Енергетика	4+2
86	22.12.2017	Призив на АОБР към българския бизнес за връщане към регулиран пазар на електроенергия	Енергетика	АОБР
87	16.2.2018	България да стане разпределител в енергийния проект „Бял поток“ настояват АИКБ, БСК и КРИБ	Енергетика	БСК, АИКБ и КРИБ
88	13.3.2018	Готви ли се нова далавера в енергетиката?	Енергетика	АОБР
89	4.4.2018	Становище на АОБР относно проекта на ЗИД на Закона за енергетика	Енергетика	АОБР
90	19.4.2018	Относно: Предложение на БИФИЕК за регламентиране на индустриалните зони в България и понятието „затворени разпределителни системи“	Енергетика	БСК
91	25.4.2018	ОТВОРЕНО ПИСМО относно наложителни промени в Закона за енергетика	Енергетика	АОБР
92	30.4.2018	АОБР очаква бързо обнародване на промените в Закона за енергетика	Енергетика	АОБР
93	30.4.2018	АОБР очаква съдействие от българските евродепутати за ускоряване на отговора от ЕК относно държавната помощ за т. нар. Американски централи	Енергетика	АОБР
94	6.6.2018	Относно предложението за рестарт на проекта АЕЦ "Белене"	Енергетика	АОБР
95	3.7.2018	АОБР е против оставката на Иван Иванов (КЕВР)	Енергетика	АОБР
96	23.7.2018	АОБР с призив поправките в Закона за енергетиката да влязат в сила незабавно	Енергетика	АОБР
97	12.9.2018	Относно финансова стабилизация на ТЕЦ „Марица Изток 2“ АД	Енергетика	БСК
98	10.7.2014	Декларация на КНСБ, КТ „Подкрепа“, БСК и КРИБ относно актуализацията на бюджета на НЗОК	Здравеопазване	4+2
99	12.3.2015	Писмо до председателя на НС относно проекта на ЗИД на Закона за здравето осигуряване	Здравеопазване	4+2
100	1.6.2015	БСК не подкрепя предложението за намаляване на цените на клиничните пътеки	Здравеопазване	БСК
101	24.3.2016	Декларация относно неподписването на националния рамков договор с нзок	Здравеопазване	БСК
102	6.6.2017	Относно: Проект на ПМС за приемане на Наредба за медицинската експертиза	Здравеопазване	БСК
103	18.9.2017	Предложения на АОБР по проекта на Концепция за реформиране на системата за експертизата на работоспособността	Здравеопазване	АОБР

104	15.1.2018	Синдикати и работодатели подкрепят протеста на общинските болници	Здравеопазване	4+2
105	23.5.2018	Относно: Промени в нормативните актове, свързани с превенцията на здравето на работещите	Здравеопазване	БСК
106	16.7.2018	АИКБ, БСК и БТПП с писмо относно медицинската експертиза (ТЕЛК)	Здравеопазване	БСК, АИКБ и БТПП
107	31.8.2018	Относно държавната политика за ограничаване на тютюнопушенето	Здравеопазване	БСК
108	14.4.2016	БСК възразява срещу разширяването на правомощията на Агенция "Митници"	Ик. Политика	БСК
109	6.7.2014	Декларация на национално представителните организации на работниците и служителите и на работодателите	Ик. политика	4+2
110	26.10.2014	Обръщение към 43-то нс от шестте национално представителни работодателски и синдикални организации	Ик. политика	4+2
111	28.11.2014	Обръщение към нс и мс от национално представителните работодателски и синдикални организации	Ик. политика	4+2
112	27.5.2015	Становище по ЗИД на Закона за защита на конкуренцията ((454-01-36 от 06/11/2014)	Ик. политика	БСК и БрО
113	25.5.2016	Относно проекта на Закон за иновациите	Ик. политика	БСК
114	25.10.2016	Становище на БСК относно новоучредения Съвет за развитие на капиталовите пазари	Ик. политика	БСК
115	5.5.2017	Писмо на АОБР до министър-председателя Б. Борисов относно членството на България в ОИСР	Ик. политика	АОБР
116	13.6.2017	Относно Законопроект за концесиите, внесен от Данаил Димитров Кирилов и група н.пр.	Ик. политика	БСК
117	10.10.2017	Позиция на АОБР в защита на българските инвеститори и предприемачи	Ик. политика	АОБР
118	28.6.2018	Относно ЗИД на Закона за дружествата със специална инвестиционна цел	Ик. политика	БСК
119	23.7.2018	Предложения на БСК относно Регламент на ЕС за справедливост и прозрачност при търговия чрез онлайн платформи	Ик. политика	БСК
120	26.3.2015	БСК протестира срещу въведения от Гърция данък от 26% върху плащанията на българските фирми	Ик. политика (Външноик. отн.)	БСК
121	29.2.2016	Относно законодателни мерки срещу блокадите на българо-гръцката граница	Ик. политика (Външноик. отн.)	БСК
122	29.1.2016	Доклад „Присъединяването на България към Еврозоната – очаквания, времева рамка, подготовка и необходими реформи“	Ик. политика (Еврозона)	БСК
123	26.6.2018	Относно кандидатурата на България за членство в еврозоната	Ик. политика (Еврозона)	4+2
124	1.8.2014	Подкрепа на отвореното писмо на БАИТ за нередности при обществените поръчки	Ик. политика (Общ. поръчки)	БСК
125	7.7.2016	Относно ПМС за одобряване на списък на стоките по чл. 79 от ЗОП	Ик. политика (Общ. поръчки)	БСК
126	13.6.2017	Предложения за основни промени в образователната система	Образование	БСК
127	2.7.2014	Относно проекта на Стратегия за развитие на висшето образование в РБ до 2020 г.	Образование (ВО)	БСК
128	10.3.2017	Българските работодатели подкрепят новия подход при формирането на план-приема за учебната 2017/2018 г. във висшите училища и научните организации	Образование (ВО)	АОБР
129	5.4.2017	АОБР подкрепя предложените от МОН промени в Закона за развитието на академичния състав в РБ	Образование (ВО)	АОБР
130	12.5.2016	Относно състоянието на ПОО и предложения за мерки за неговото оптимизиране	Образование (ПОО)	БСК

131	22.12.2017	АОБР призова за активно поведение и пълноценно участие при определяне на план-приема в професионалните гимназии на местно ниво	Образование (ПОО)	АОБР
132	14.3.2018	Относно сигнал от работодателски организации от Област Враца във връзка с план-приема за учебната 2018/1019 г.	Образование (ПОО)	АОБР
133	29.6.2018	Относно: Проект на ЗИД на Закона за професионалното образование и обучение	Образование (ПОО)	БСК
134	25.7.2018	Относно: Проект на ЗИД на Закона за професионалното образование и обучение	Образование (ПОО)	БСК, БТПП
135	11.9.2018	Относно: Проект на ЗИД на Закона за професионалното образование и обучение	Образование (ПОО)	БСК
136	3.11.2015	БСК: След 2020 г. промишлеността в Европа няма да успява да постига задължителното намаление на емисиите от парникови газове	Околна среда	БСК
137	13.12.2016	Относно проект на Тарифа за таксите за водоземане, за ползване на воден обект и за замърсяване	Околна среда	БСК
138	7.8.2017	Позиция на АОБР във връзка със Законопроект за изменение и допълнение на Закона за опазване на околната среда	Околна среда	АОБР
139	15.9.2017	Относно проект на Устройствен правилник на МОСВ	Околна среда	БСК
140	16.1.2018	ДА СПРЕМ ЗЕЛЕНИЯ РЕКЕТ!	Околна среда	АОБР
141	23.1.2018	Относно Проект на ЗИД на Закона за опазване на околната среда (ЗООС)	Околна среда	БСК
142	27.6.2018	Относно проект на ЗИД на Закона за опазване на околната среда	Околна среда	БСК
143	19.9.2018	Относно актуализация на Методиката за минималните изисквания към вида, мястото и съдържанието на условията в комплексните разрешителни по чл. 117 от ЗООС	Околна среда	БСК
144	10.7.2014	Декларация на пет организации относно промените в ЗУО (метални отпадъци)	Околна среда (отпадъци)	БСК и БрО
145	14.1.2016	Относно промени в Закона за управление на отпадъците	Околна среда (отпадъци)	БСК
146	8.2.2016	Относно проект на ЗИД на Закон за управление на отпадъците	Околна среда (отпадъци)	БСК
147	25.5.2016	Относно проект на ЗИД на Закон за управление на отпадъците	Околна среда (отпадъци)	БСК
148	5.6.2018	Относно: ЗИД на Закона за управление на отпадъците (№ 802-01-17 от 30 май 2018 г.)	Околна среда (отпадъци)	БСК
149	14.6.2018	Писмо до МОСВ относно въвеждането на продуктови такси за автобуси и камиони	Околна среда (отпадъци)	БСК
150	27.8.2018	Относно предложението за Директива за пластмасовите опаковки за еднократна употреба	Околна среда (отпадъци)	БСК
151	8.12.2014	Относно: заявените намерения за увеличаване осигурителните вноски в доо и нзок, както и за прибързани промени в осигурителните системи	Осигуряване	БСК
152	17.12.2014	До Президента на РБ с искане за вето върху промените в КСО	Осигуряване	БСК
153	18.3.2015	Предложения на работодателските организации за развитие на пенсионната система	Осигуряване	АОБР
154	3.4.2015	Позиция във връзка с публично оповестените виждания на МТСП за пенсионна реформа	Осигуряване	АОБР
155	29.4.2015	Становище относно обществено консултиране на проект на ЗИД на КСО	Осигуряване	БСК
156	12.5.2015	Относно ЗИД на Кодекса за социално осигуряване, внесен за обсъждане в НСТС	Осигуряване	БСК
157	21.8.2015	БСК е против наредбата за прехвърляне на осигурителни вноски в НОИ	Осигуряване	БСК
158	15.10.2015	Относно обединения проект за промени в ДОПК	Осигуряване	БСК
159	9.2.2016	Относно проект на ЗИД на Кодекса за социално осигуряване	Осигуряване	БСК
160	25.4.2016	Позиция относно проекта на МФ за ЗИД на КСО	Осигуряване	БСК
161	31.5.2016	Относно проекта на ЗИД на Кодекса за социално осигуряване	Осигуряване	БСК
162	16.5.2017	Предложение за създаване на специализиран фонд за увеличение на минималните пенсии	Осигуряване	БСК

163	29.5.2017	Относно проект за допълнение на Кодекса за социално осигуряване	Осигуряване	БСК
164	6.7.2017	Относно проект за промени в КСО	Осигуряване	БСК
165	8.1.2018	Относно Проект на Концептуален модел на фазата на изплащане на допълнителното задължително пенсионно осигуряване	Осигуряване	БСК
166	8.10.2018	АОБР протестира срещу сепаративните разговори със синдикатите за промени в осигурителната система	Осигуряване	АОБР
167	1.9.2014	Относно заявените намерения за увеличение на МРЗ, МОД и осигурителните вноски	Осигуряване (МОД)	БСК
168	2.11.2015	АОБР е категорично против предложени рът на МОД за 2016 г.	Осигуряване (МОД)	АОБР
169	27.7.2016	АОБР настоява за отмяна на праговете за МОД	Осигуряване (МОД)	АОБР
170	16.9.2016	НПРО потвърждават отказа си от участие в преговори за МОД	Осигуряване (МОД)	АОБР
171	24.8.2017	Писмо от АОБР до министъра на труда и социалната политика относно административно налагане на прагове за МОД за 2018 г.	Осигуряване (МОД)	АОБР
172	24.8.2017	Писмо до министъра на труда и социалната политика относно процедурата за определяне на МОД за 2018 г.	Осигуряване (МОД)	БСК
173	16.7.2018	АОБР призовава браншовите организации да бойкотират преговорите за определяне на МОД за 2019 г.	Осигуряване (МОД)	АОБР
174	01.20.2018	Относно: Липса на законова основа и противоречие със законодателството на преговорите и споразуменията за МОД	Осигуряване (МОД)	БСК
175	24.1.2015	Относно предложените промени в КСО и в Закона за Сребърния фонд	Осигуряване (Сребърен фонд)	БСК
176	13.7.2017	Предложения на БСК за промяна на статута и приходните източници на Сребърния фонд	Осигуряване (Сребърен фонд)	БСК
177	4.11.2015	Декларация относно гражданското неподчинение на служителите на МВР	Охрана и сигурност	АОБР
178	18.11.2015	Относно ЗИД на Закона за МВР	Охрана и сигурност	БСК
179	23.3.2016	БСК възразява срещу създаването на Държавно предприятие в системата на МВР	Охрана и сигурност	БСК
180	19.4.2016	БСК и ССИ подкрепят фирмите от охранителния сектор относно проекта на нов ЗЧОД	Охрана и сигурност	БСК и ССИ
181	13.9.2016	Относно т.нар. обществено обсъждане на промените в Закона за МВР	Охрана и сигурност	БСК
182	14.1.2018	Проблемите на сигурността трябва да се решават с ум и сърце, а не с безусловно наливане на средства в сектори, нуждаещи се от реформиране и ефективност	Охрана и сигурност	АОБР
183	25.1.2018	Президентът Румен Радев да наложи вето върху новия Закон за частната охранителна дейност поискаха АИКБ, БСК и БТПП	Охрана и сигурност	БСК, АИКБ и БТПП
184	29.5.2015	Становище на БСК по ЗИД на Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите	Пазар на труда	БСК
185	12.1.2017	Относно проекта за промени в Наредба 5 за съдържанието и реда за уведомяването по чл.62 от КТ	Пазар на труда	БСК
186	25.8.2017	Относно: Изменения на Наредба № 5 от 2002 г. на МТСП	Пазар на труда	БСК
187	18.12.2017	Предложение на АОБР за промяна в Закона за насърчване на заетостта	Пазар на труда	АОБР
188	6.2.2018	Относно статута на Националния институт за помирение и арбитраж	Пазар на труда	БСК
189	23.4.2018	Относно проекта за промени в Наредбата за електронното трудово досие	Пазар на труда	БСК
190	29.6.2018	Относно: Проект на ПМС за промени в Наредбата за работното време, почивките и отпуските	Пазар на труда	БСК

191	12.5.2015	Относно ЗИД на Кодекса на труда, внесен за обсъждане в НСТС	Пазар на труда (КТ)	БСК
192	23.11.2015	Становище относно ЗИД на КТ за увеличаване на размера на платения годишен отпуск	Пазар на труда (КТ)	БСК
193	7.6.2016	Относно Проект на ЗИД на КТ разширяващ кръга на лицата, ползващи предварителна закрила срещу уволнение	Пазар на труда (КТ)	БСК
194	15.9.2016	НПРО предлагат да отпадне възможността за сливане на почивни дни	Пазар на труда (КТ)	АОБР
195	19.12.2016	НПРО не подкрепят промяната в КТ относно почивните дни, компенсиращи официални и национални празници	Пазар на труда (КТ)	АОБР
196	19.7.2017	Относно проект на ЗИД на Кодекса на труда, внесен от Диана Йорданова и група н.п.	Пазар на труда (КТ)	БСК
197	7.9.2017	АОБР информира президента Радев за предприетите стъпки относно отмяната на т.нар. клас "прослужено време"	Пазар на труда (КТ)	АОБР
198	7.9.2017	Предприети стъпки от АОБР за отмяна на правото на Министерския съвет по чл. 244, т. 2 от Кодекса на труда да определя допълнителни трудови възнаграждения, нерегламентирани в действащото законодателство	Пазар на труда (КТ)	АОБР
199	27.9.2017	Относно: Проект на ЗИД на Кодекса на труда, № 754-01-40, внесен от група пр.	Пазар на труда (КТ)	БСК
200	13.10.2016	Относно т.нар. Колективен трудов договор в сектор "Здравеопазване"	Пазар на труда (КТД)	АОБР
201	5.9.2018	Относно ратифициране на Конвенция № 151 и Конвенция № 154 на МОТ	Пазар на труда (КТД)	БСК
202	1.10.2018	Относно проект на ЗИД на Закона за уреждане на колективните трудови спорове	Пазар на труда (КТД)	БСК
203	1.12.2014	Чрез увеличението на МРЗ не доходите нарастват, а разходите!	Пазар на труда (МРЗ)	БСК
204	11.3.2015	Жалба на АИКБ, БСК и БТПП против новите размери на минималната работна заплата	Пазар на труда (МРЗ)	БСК, АИКБ и БТПП
205	23.7.2015	Позиция на БСК относно определяне и актуализиране на минималната работна заплата	Пазар на труда (МРЗ)	БСК
206	7.9.2015	БСК: Реалните заплати са скочили с 35% по време на кризата	Пазар на труда (МРЗ)	БСК
207	10.10.2016	Относно механизма за определяне на МРЗ	Пазар на труда (МРЗ)	БСК
208	24.10.2016	Позиция на НПРО относно отказа на синдикатите за консултации по механизма за определяне на МРЗ	Пазар на труда (МРЗ)	АОБР
209	12.1.2017	Относно проект на ПМС за определяне на нов размер на МРЗ за 2017 г.	Пазар на труда (МРЗ)	БСК
210	10.2.2017	Позиция на АОБР по механизма за определяне на МРЗ	Пазар на труда (МРЗ)	АОБР
211	1.3.2017	Позиция на АОБР по преговорите за изготвяне на механизъм за определяне на МРЗ	Пазар на труда (МРЗ)	АОБР
212	25.4.2017	Становище на АОБР по предложения от МТСП проект на тристранно споразумение за определяне на МРЗ	Пазар на труда (МРЗ)	АОБР
213	16.5.2017	Позиция на АОБР относно предложенията на КНСБ и на Омбудсмана на РБ за законодателни промени	Пазар на труда (МРЗ)	АОБР
214	11.7.2017	Относно: Проект на Рамково споразумение за механизъм за определяне на МРЗ	Пазар на труда (МРЗ)	БСК
215	14.11.2017	Относно: Проект на Рамково споразумение за процедура по определяне на размера на МРЗ	Пазар на труда (МРЗ)	БСК
216	22.11.2017	Позиция на АОБР по Проекта на Споразумение за процедура за договаряне и определяне на МРЗ	Пазар на труда (МРЗ)	АОБР
217	7.3.2018	Предложение на АОБР за промени в Рамковото споразумение за договаряне на МРЗ	Пазар на труда (МРЗ)	АОБР
218	14.12.2014	Относно споразумението между синдикатите и правителството	Пазар на труда (Соц. диалог)	БСК

219	10.2.2015	Отворено писмо на работодателските организации относно състоянието на тристранния диалог в страната	Пазар на труда (Соц. диалог)	АОБР
220	25.1.2016	Социалните партньори единодушни против занижаването на критериите за представителност	Пазар на труда (Соц. диалог)	4+2
221	3.7.2015	Относно проект на ЗИД на Закона за социалното подпомагане	Пазар на труда (соц. пол.)	БСК
222	29.8.2018	Позиция на БСК относно проекта на Закон за хората с увреждания	Пазар на труда (соц. пол.)	БСК
223	11.9.2018	Относно: Законопроект за предприятията на социалната и солидарна икономика	Пазар на труда (соц. пол.)	БСК
224	17.9.2018	Относно: Проекта на Закон за хората с увреждания, публикуван за обществено консултиране на 28.08.2018 г.	Пазар на труда (соц. пол.)	БСК
225	27.9.2015	Относно проект за промени в наредбата за наемане на чужденци	Пазар на труда (мобилност)	БСК
226	7.1.2016	Относно Проект на Закон за трудовата миграция и трудовата мобилност	Пазар на труда (мобилност)	БСК
227	20.6.2017	Призив за спешно предприемане на мерки за облекчаване достъпа на чуждестранни работници	Пазар на труда (мобилност)	БСК
228	31.1.2018	Относно: Проект на ЗИД на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност	Пазар на труда (мобилност)	БСК
229	12.2.2018	АОБР подкрепя промените в Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност, предложени от Християн Митев и група н.п.	Пазар на труда (мобилност)	АОБР
230	23.2.2018	Писмо на АОБР до министър-председателя относно промените в Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност	Пазар на труда (мобилност)	АОБР
231	2.3.2018	БСК изразява загриженост по повод прибързаната договореност за командироването на работници в ЕС	Пазар на труда (мобилност)	БСК
232	8.3.2018	Писмо на АОБР до Президента на РБ относно ветото върху промените в Закона за трудовата мобилност	Пазар на труда (мобилност)	АОБР
233	23.4.2018	Относно проекта за промени в Правилника за прилагане на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност	Пазар на труда (мобилност)	БСК
234	12.7.2018	АОБР с предложения към МВНР за създаване на технически улеснения при издаването на визи на чуждестранни работници	Пазар на труда (мобилност)	АОБР
235	14.12.2014	Относно проблемите в съдебната система	Правосъдие	БСК
236	15.12.2014	Относно: Проект на ЗИД на Закона за юридическите лица с нестопанска цел	Правосъдие	БСК
237	6.2.2015	Относно проекта на ЗИД на Закона за адвокатурата	Правосъдие	БСК
238	22.2.2015	БСК възразява срещу промените в ГПК, с които се увеличава цената на иска по необжалваеми търговски дела	Правосъдие	БСК
239	6.4.2015	Относно проект за промени в ГПК, въвеждащи допълнителни правомощия на прокуратурата в гражданския процес	Правосъдие	БСК
240	20.4.2015	Относно проект на ЗИД на Изборния кодекс	Правосъдие	БСК
241	23.11.2015	Относно ЗИД на Административнопроцесуалния кодекс	Правосъдие	БСК
242	7.3.2016	Позиция на БСК относно Проекта на ЗИД на Изборния кодекс	Правосъдие	БСК
243	4.4.2016	Позиция на НПРО относно проект на ЗИД на Закона за адвокатурата	Правосъдие	БСК
244	23.6.2016	БСК апелира към НС да не приема Закона за адвокатурата	Правосъдие	БСК
245	6.6.2017	Относно проект на ЗИД на Административнопроцесуалния кодекс	Правосъдие	БСК

246	15.6.2017	Декларация относно произвеждането на референдуми	Правосъдие	БСК, АИКБ, КРИБ
247	15.9.2017	АОБР възразява срещу регламентирането на абсолютна давност за вземания срещу физически лица	Правосъдие	АОБР
248	9.2.2018	Позиция на АОБР относно ЗИД на Наказателния кодекс	Правосъдие	АОБР
249	2.7.2014	Относно проекта на Закон за тютюна и тютюневите изделия, в частта за Националната тютюнева камара	Селско и горско стоп.	БСК
250	12.4.2016	БСК: Държавата се опитва да подчини браншовите организации в земеделието	Селско и горско стоп.	БСК
251	27.7.2017	Относно промени в Закона за собствеността и ползването на земеделските земи	Селско и горско стоп.	БСК
252	3.7.2017	Относно: Макроикономическите прогнози, използвани при изготвяне на Интегрираната транспортна стратегия в периода до 2030 г.	Транспорт и инфраструктура	БСК
253	7.12.2017	Относно подготовка на Проект на Закон за Българската автомобилна камара	Транспорт и инфраструктура	БСК, АИКБ и БТПП
254	10.6.2018	За незабавно оттегляне на Проектозакон за Българската автомобилна камара настояват АИКБ, БСК и БТПП	Транспорт и инфраструктура	БСК, АИКБ и БТПП
255	6.7.2018	АИКБ, БСК и БТПП с писмо до премиера относно модернизацията на БДЖ	Транспорт и инфраструктура	БСК, АИКБ и БТПП

❖ **Приложение 2: Статистика на разпространени самостоятелно от БСК и в сътрудничество с други организации становища и позиции**

❖ **Приложение 3: Client Relations Management – постигнати резултати от Център „Външноикономическо сътрудничество“**

Вид краен резултат в периода 2014-2018 г.	брой
Key Account Management - най-комплексната услуга, за фирми, спечелили грант по Хоризонт2020	2
Договори между български и чуждестранни фирми	61
Подкрепа за финансиране	11
Подкрепа на иновационния мениджмънт	54
Решаване на казуси	23
Вид дейност за постигане на резултат	брой
Консултации	650
Събития	50
Участници в събития	1400
Международни брокерски срещи, вкл. Industry Match Making (единственото международно брокерско събитие в България)	40
Делови мисии	7
Изготвени и разпространени профили за търсене на партньори	40

❖ **Приложение 4: Обучени в ЦПО при БСК лица до края на м. септември 2018 г.**

Година/проект	Обучени по:			Включени в заетост:			
	Профес. квал.	Ключови компет.	Общо	брой	%	от тях: в субсид. заетост	
						брой	%
2015: „От професионално обучение към ефективна заетост“	717	792	1509	289	19%	289	100%
2016: „Качествена работна сила – стабилен пазар на труда“	1310	1310	2620	552	21%	131	24%
2017: „Квалифицирани кадри за бизнеса“	1655	840	2495	894	36%	147	16%
2018: „Обучение за заетост“	984	420	1404	582	41%	104	18%
ОБЩО:	4666	3362	8028	2317	29%	671	29%

❖ **Приложение 5: Обучения, проведени от Център „Чиста индустрия“**

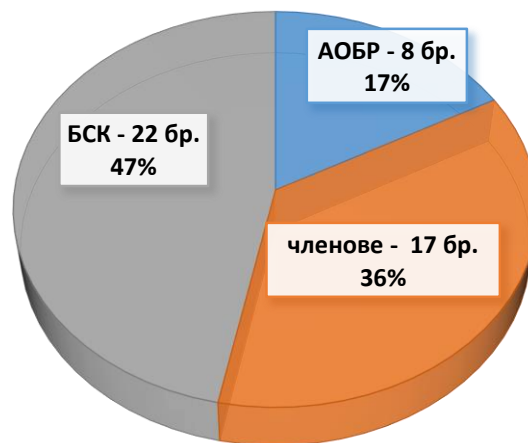
Тема	Брой участници
Изисквания на ISO 14001:2015	30
Изисквания на EMAS	30
Одит на системи за управление ISO 19011	20
Изисквания на ISO 45 001	47
Изисквания на ISO 50001	38
Изисквания по химикали - REACH и CLP	193
Изисквания на законодателството по околна среда - води	58
Изисквания за подготовка на Екологични декларации	41
Търговия с емисии	62
Употреба на летливи органични съединения в промишлени инсталации	43
Управление на риска ISO 31000	29
Общо	590

Забележка: Участниците са представители на повече от 250 предприятия.

❖ **Приложение 6: Организирано от Пресцентъра на БСК пресконференции**

№	Дата	Тема	Организатор
1.	2.4.2018	Резултати от среща на АОБР с Омбудсмана на РБ	АОБР
2.	22.1.2018	Представяне на приоритетите на АОБР за 2018 г.	АОБР
3.	6.2.2017	АОБР ще представи приоритетите си за 2017 г. на пресконференция, на 6 февруари	АОБР
4.	7.9.2016	Провал на преговорите за МОД и МРЗ и позицията на работодателите	АОБР
5.	15.9.2015	Позиция на работодателските организации относно МОД 2016	АОБР
6.	27.7.2015	По повод насрочения за 29 юли протест и предстоящото увеличение на енергийните цени	АОБР
7.	21.6.2015	Пресконференция на работодателите за цените на тока от 1 юли 2015 г.	АОБР
8.	14.8.2014	Пресконференция на Експертния консултативен съвет за възможните решения за КТБ	АОБР
9.	4.10.2018	Възможности за трудова мобилност в трансграничния регион България – Румъния	БСК
10.	28.8.2018	Преките чуждестранни инвестиции в България 2007-2017 г.	БСК
11.	8.2.2018	Представяне на компетентностни каталози за 40 професии с потенциал за трудова мобилност в трансграничния регион България - Румъния	БСК
12.	18.12.2017	2017 г. през погледа на бизнеса	БСК
13.	28.9.2017	Динамика на сивата икономика 2007-2016 г.	БСК
14.	5.9.2017	Професионалното прегаряне & баланс личен живот - работа	БСК
15.	18.7.2017	Подкрепа за заетостта и мобилността на работната сила в трансграничната зона България-Румъния	БСК
16.	19.12.2016	2016 г. през погледа на бизнеса	БСК
17.	18.4.2016	Представяне на Анализ на законодателната дейност на НС (2010-2015 г.)	БСК
18.	17.12.2015	2015 г. през погледа на бизнеса	БСК
19.	22.7.2015	Оползотворяване на отпадъци от излезли от употреба МПС – проблеми и необходими промени	БСК
20.	26.6.2015	Представяне на резултатите от проучване за въвеждането на дуалното обучение	БСК
21.	16.3.2015	Меморандум за сътрудничество между БСК и Националното председателство на студентските съвети	БСК
22.	23.2.2015	Задължнялост на предприятията от нефинансовия сектор на икономиката	БСК
23.	19.1.2015	КНСБ и БСК представят рейтингова система на работодателите	БСК
24.	24.11.2014	Изявление за медиите на Божидар Данев - изпълнителен председател на БСК	БСК
25.	17.11.2014	Образование в съответствие със съвременните нужди на бизнеса	БСК
26.	20.10.2014	Представяне на Прогноза за електроенергийния баланс на България до 2025 г.	БСК
27.	31.3.2014	Здравеопазване `2014 - състояние, проблеми, решения, предизвикателства	БСК
28.	4.3.2014	Задължения на предприятията от нефинансовия сектор на икономиката	БСК
29.	20.2.2014	Ръстът на сивата икономика в последните пет години	БСК
30.	3.2.2014	Представяне на предложенията на БСК за промени в трудовото законодателство	БСК
31.	12.9.2018	Пресконференция на браншови организации от автобусните превози	членове
32.	2.7.2018	Пресконференция на браншови организации от сектор "Автотранспорт"	членове
33.	12.6.2018	Срещу Законопроекта за Българската автомобилна камара	членове
34.	24.4.2018	СЕСЕД България представя актуални данни и тенденции в развитието на сектора на домакинските електроуреди	членове
35.	19.4.2018	Спрете Закона за частната охранителна дейност!	членове

36.	2.4.2018	Представяне на анализ на стратегическите документи за съдебна реформа и политическите платформи в сектор "правосъдие" в периода 2010-2017 г.	членове
37.	26.1.2018	Среща на БАМИ с журналисти	членове
38.	5.9.2017	Гарантират ли ефективни услуги за сигурност предложенията за промени в законите за ЧОД и за МВР?	членове
39.	30.8.2017	E-FORUM и електрическата мобилност в България – бизнесът говори	членове
40.	27.6.2017	Представяне на резултатите от тестването на платформата и проекта ВИФИ Академия за фасилити мениджмънт	членове
41.	15.6.2017	Резултати от Общото събрание на Българската асоциация на металургичната индустрия	членове
42.	31.1.2017	Представяне на обучение „Европейски стандарти във фасилити мениджмънта EN 15221“	членове
43.	14.6.2016	БФАС и ИКЕМ представят съвместни инициативи в областта на електромобилите	членове
44.	5.6.2016	Представяне на инициативата „Upgrade Bulgaria“	членове
45.	31.5.2016	Финтрейд бизнес награди за 2016 г.	членове
46.	24.2.2015	Хепатит С - причина за дискриминация на работното място	членове
47.	21.2.2017	Емисиите от ТЕЦ-ове и от "Мини Марица-изток"	членове

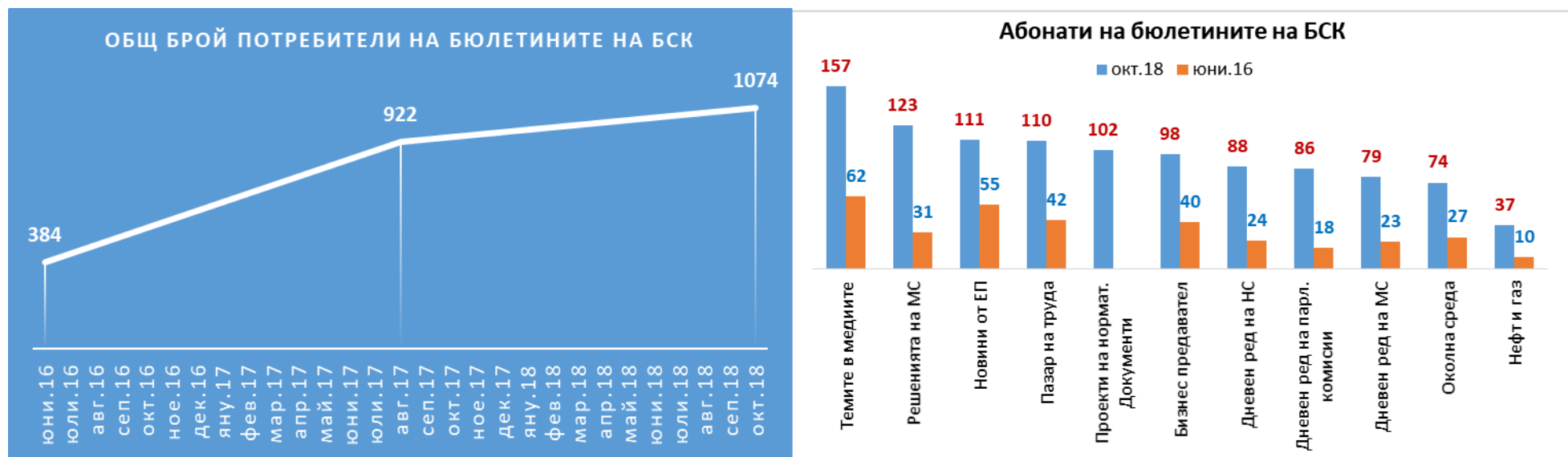

Справка за разпространените броеве на отделните бюлетини по години

Изготвил:	Пресцентър (2306 бюлетина)						Парламентарен секретар (536 бюлетина)			ЦВИС ¹
година	Темите в медиите	Околна среда	Пазар на труда	Новини от ЕП	Дневен ред на МС	Решения на МС	Дневен ред на НС	Дн. ред на parl. комисии	Проекти на нормат. док.	Бизнес предавател
2014 г.	247	51	51	27	0	0	0	0	0	12
2015 г.	249	50	50	17	8	53	11	11	0	12
2016 г.	252	49	49	67	52	55	71	46	25	12
2017 г.	248	48	48	56	51	52	64	32	104	11
2018 г.	249	46	46	60	36	39	64	37	71	9
ОБЩО	1245	244	244	227	147	199	210	126	200	56

Общо в периода 2014-2018 г. са разпространени **2898** бюлетина.

Справка за броя на абонатите на бюлетините на БСК по години

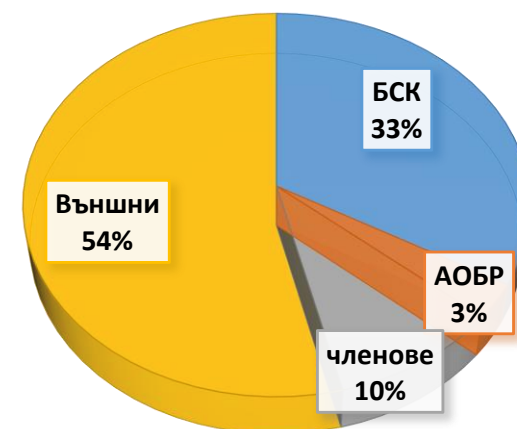

¹ Център „Външноикономическо сътрудничество“

❖ Приложение 8: Публикации в сайта на БСК

	От БСК	От АОБР	От членовете	От външни изт.	Общо
НОВИНИ	1191	74	354	2410	4029
2014 г.	259	13	16	870	1158
2015 г.	254	3	23	626	906
2016 г.	257	2	119	485	863
2017 г.	212	17	93	211	533
2018 г.	209	39	103	218	569
АНАЛИЗИ	17	0	0	47	64
2014 г.	0	0	0	15	15
2015 г.	3	0	0	3	6
2016 г.	5	0	0	4	9
2017 г.	5	0	0	14	19
2018 г.	4	0	0	11	15
СТАНОВИЩА	183	72	14	0	269
2014 г.	34	3	0	0	37
2015 г.	35	12	1	0	48
2016 г.	39	9	5	0	53
2017 г.	35	23	4	0	62
2018 г.	40	25	4	0	69
СЪБИТИЯ	345	8	155	357	865
2014 г.	81	0	12	87	180
2015 г.	66	1	16	47	130
2016 г.	59	0	26	91	176
2017 г.	51	1	43	79	174
2018 г.	88	6	58	53	205
ОБЩО ПУБЛИКАЦИИ	1736	154	523	2814	5227
<i>бр. дни</i>	<i>304</i>	<i>365</i>	<i>366</i>	<i>365</i>	<i>365</i>
<i>бр. работни дни</i>	<i>213</i>	<i>252</i>	<i>253</i>	<i>252</i>	<i>251</i>
средно/ден	5,7	0,4	1,4	7,7	14,3
средно/раб. ден	8,2	0,6	2,1	11,2	20,8

ПУБЛИКАЦИИ В САЙТА НА БСК

❖ **Приложение 8а: Материали от рубриката «Стига вече!»**

Дата	Тема
13.06.2018	"СТИГА ВЕЧЕ!" 20: Ще подобри ли новата „екотакса“ за камионите и автобусите управлението на отпадъците и чистотата на въздуха?
19.02.2018	"СТИГА ВЕЧЕ!" 19: България ли е с най-ниската МРЗ в ЕС?
02.12.2017	"СТИГА ВЕЧЕ!" 18: Електронно правителство (България - Естония)
25.11.2017	"СТИГА ВЕЧЕ!" 17: България – Румъния (2007-2016 г.)
24.11.2017	"СТИГА ВЕЧЕ!" 16: Състояние на инвестициите в България в периода 2007-2016 г.
20.11.2017	"СТИГА ВЕЧЕ!" 15: Докладът на ЕК за напредъка на България през 2017 г. в числа
01.11.2017	"СТИГА ВЕЧЕ!" 14: Състояние на българските предприятия (2008-2015 г.)
21.07.2017	"СТИГА ВЕЧЕ!" 13: В България ли са най-ниски работните заплати?
26.05.2017	"СТИГА ВЕЧЕ!" 12: Селско стопанство
11.04.2017	"СТИГА ВЕЧЕ!" 11: Пенсии
22.03.2017	"СТИГА ВЕЧЕ!" 10: Построеното от петима премиери - сравнете и оценете!
16.03.2017	"СТИГА ВЕЧЕ!" 9: БСК предлага да отпаднат част от изискуемите документи за кандидатстване по оперативните програми
07.02.2017	„СТИГА ВЕЧЕ!“ 8: Държавен дълг
29.09.2016	„СТИГА ВЕЧЕ!“ 7: Отпадъците в София – обективна статистика или управленска стъкмистика
22.07.2016	"СТИГА ВЕЧЕ!" 6: Конвергиране на българската икономика към европейската
05.07.2016	„СТИГА ВЕЧЕ!“ 5: МВР 2
18.04.2016	"СТИГА ВЕЧЕ!" 4: Законодателна дейност 2010-2015 г.
05.02.2016	"СТИГА ВЕЧЕ!" 3: Българското образование
21.01.2016	"СТИГА ВЕЧЕ!" 2: След като се сринаха цените на горивата, защо бизнесът не намали цените на продукцията си?
20.01.2016	„СТИГА ВЕЧЕ!“ 1: МВР (допълнение)
14.01.2016	СТИГА ВЕЧЕ! 1: Ефективността на МВР в числа

❖ **Приложение 9: Публикации в сайта Competencetar.bg**

Публикации в сайта		Аудитория	
Новини	798	Потребители на бюлетина	4 473
Анализи	137	Потребители на форума	4 127
Събития	273	Преглеждания на цифровата библиотека	184 336
Обяви	65	Изтегляния от цифровата библиотека	9 126

❖ **Приложение 10: БСК в социалните мрежи**

Последователи на БСК в социалните мрежи

	FACEBOOK	TWITTER	GOOGLE+
2014 г.	2554	98	13
2015 г.	2983	121	21
2016 г.	3591	132	25
2017 г.	3816	141	33
2018 г.	4055	173	46

Последователи на работодателските организации в социалните мрежи през 2018 г.²

	БСК	АИКБ	БТПП
Facebook	4055	3376	1896
Twitter	173	0	0
Google+	46	6	421
YouTube	177	10	126

❖ **Приложение 11: Аудитория на сайтовете на АОБР – www.aobe.bg и www.bgrabotodateli.bg**

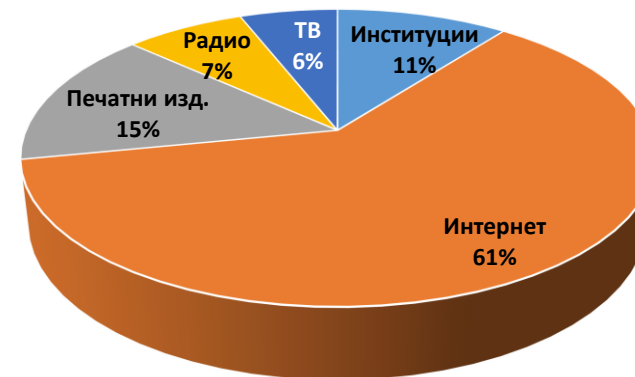
Bgrabotodateli.bg													
	Ян	Февр	Март	Апр	Май	Юни	Юли	Авг	Септ	Окт	Ноем	Дек	Общо
2015						602	6 508	3 429	2 479	3 013	1 242	1 240	18 513
2016	1 705	845	756	557	549	396	467	779	1 295	1 026	643	573	9 591
2017	1 529	1 077	753	553	1 175	530	651	757	693	1 007	831	421	9 977
2018	1 210	802	449	380	333	461	316	191	325	131			4 598
aobe.bg													
	Ян	Февр	Март	Апр	Май	Юни	Юли	Авг	Септ	Окт	Ноем	Дек	Общо
2018	2 000	1 168	1 282	763	510	516	1 025	502	680	582			9 028

² КРИБ няма страници в социалните мрежи, затова организацията не е включена в справката

❖ **Приложение 12: БСК в медиите**

Година	2018 ³	2017	2016	2015	2014	ОБЩО за периода	средно за периода
бр.	2 321	3 019	3 507	5 674	5 365	19 886	3 977
Интернет	1 388	1 878	2 209	3 518	3 219	12 212	2 442
Печатни изд.	363	469	526	738	858	2954	591
Институции	284	338	351	624	483	2080	416
Радио	162	198	210	454	429	1453	291
ТВ	124	136	210	340	376	1186	237
%							
Интернет	60%	62%	63%	62%	60%		61%
Печатни изд.	16%	16%	15%	13%	16%		15%
Институции	12%	11%	10%	11%	9%		10%
Радио	7%	7%	6%	8%	8%		7%
ТВ	5%	5%	6%	6%	7%		6%
Среднодневно							
<i>бр. дни</i>	<i>304⁴</i>	<i>365</i>	<i>366</i>	<i>365</i>	<i>365</i>		<i>353</i>
<i>бр. работни дни</i>	<i>213</i>	<i>252</i>	<i>253</i>	<i>252</i>	<i>251</i>		<i>244</i>
средно/ден	7,6	8,3	9,6	15,5	14,7		11,3
средно/раб. ден	10,9	12,0	13,9	22,5	21,4		16,3

Разпределение на публикациите за БСК по видове медии (средно за периода 2014-2018 г.)

³ Данните за 2018 г. са до края на м. октомври

⁴ До 31 октомври

БЪЛГАРСКА СТОПАНСКА КАМАРА
съюз на българския бизнес

BULGARIAN INDUSTRIAL ASSOCIATION
Union of the Bulgarian Business

София 1000, ул. Алабин 16-20, тел. 02 932 09 11, office@bia-bg.com, www.bia-bg.com